

Právnická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
Katedra finančního práva, národního hospodářství a ekonomie

ZALOŽENÍ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI
BEZ VEŘEJNÉ NABÍDKY AKCIÍ

THE ESTABLISHMENT OF JOINT-STOCK COMPANY
WITHOUT THE TENDER OF STOCKS

Diplomová práce

Autor: Nina Studentová, právo a právní věda

Vedoucí diplomové práce: Doc. Ing. Jirí Blažek CSc.

Olomouc 2009

Abstrakt

Diplomové práce popisuje založení akciové společnosti bez veřejné nabídky akcií dle českého právního řádu (jednorázové založení). Diplomová práce se v obecné rovině zabývá jednotlivými způsoby založení akciové společnosti, podrobně zpracovává jednorázové založení. V souvislosti s jednorázovým založením jsou řešeny zejména otázky zakladatelů, zakladatelských dokumentů a základního kapitálu. Jako témata vedlejší jsou zpracovány rozdíly mezi akciovou společností a společností s ručením omezeným a ekonomické souvislosti jednorázového založení. Práce se věnuje i dalším dílčím tématům, zejm. historickému vývoji a právní charakteristice akciové společnosti.

Klíčová slova: obchodní právo. akciové právo. akciové společnosti.
jednorázové založení akciové společnosti.

Abstract

The thesis describes an establishment of a joint-stock company without a tender of stocks according to the laws of the Czech Republic (simultaneous establishment). On an overall level the thesis deals with the various ways throughout which the joint-stock company can be established, whereas the description of the simultaneous establishment is elaborated in detail. In connection with the simultaneous establishment the thesis deals with the issues of company promoters, Memorandum of Association and Articles of Association, and stated capital. As the marginal themes there are elaborated issues of main differences between the joint-stock company and private limited company. Among other topics the thesis contains also the topics of historical development and legal characteristics of the joint-stock company.

Keywords: commercial law. law of stocks. joint stock companies.
establishment of a joint stock company without the tender
of stocks.

Prohlašuji, že jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, v platném znění, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Univerzita Palackého v Olomouci (dále jen „Univerzita“) má právo nevýdělečně a ke své vnitřní potřebě diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3 zák. č. 121/2000 Sb., autorského zákona v platném znění).

Souhlasím s tím, aby byl jeden (1) výtisk diplomové práce uložen v knihovně fakulty právnické k prezenčnímu nahlédnutí a jeden (1) výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému Univerzity.

V Ostravě dne 30. 6. 2006 _____

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně pod vedením Doc. Ing. Jiřího Blažka CSc., uvedla všechny použité literární a odborné zdroje a dodržovala zásady vědecké etiky.

V Ostravě dne 30. 6. 2009 _____

Děkuji Doc. Ing. Jiřímu Blažkovi CSc., za ochotné převzetí vedení této diplomové práce, za doplnění zadání diplomové práce, dále za pomoc a cenné rady, které mi při zpracování diplomové práce poskytl. Rovněž děkuji JUDr. Jiřímu Oblukovi, advokátovi, za přínosné rady a informace poskytnuté v rámci konzultací.

Obsah

1	Úvod	10
1.1	Cíl diplomové práce	11
1.2	Struktura diplomové práce	12
2	Historický exkurz do vývoje akciového práva	15
3	Akciová společnost v české právní úpravě	20
3.1	Rámec právní úpravy akciové společnosti	20
3.2	Základní znaky a obecná charakteristika české akciové společnosti	21
3.3	Vnitřní organizace akciové společnosti.....	23
3.4	Akcie	25
3.4.1	Akcionářská práva	25
3.4.2	Druh, podoba, forma a jmenovitá hodnota akcie.....	27
3.5	Hlavní rozdíly mezi akciovou společností a společností s ručením omezeným.....	29
3.6	Současný vývojový trend akciového práva v ČR.....	32
4	Zakládání akciových společností	34
4.1	Obecně k zakládání akciových společností	34
4.2	Různé způsoby založení akciové společnosti.....	35
4.2.1	Fúze	37
4.2.2	Rozdělení	39
4.2.3	Převod jmění na společníka	41
4.2.4	Změna právní formy	41
4.3	Hlavní rozdíly jednorázového a postupného založení akciové společnosti	42
5	Založení akciové společnosti bez veřejné nabídky akcií.....	46
5.1	Zakladatelé akciové společnosti	46
5.1.1	Založení akciové společnosti bez veřejné nabídky akcií jedním zakladatelem	47
5.1.1.1	Tuzemská právnická osoba jako jediný zakladatel akciové společnosti.....	49
5.1.1.2	Zahraniční osoba jako jediný zakladatel akciové společnosti	50
5.1.1.3	Zakladatelská listina akciové společnosti	52
5.1.2	Založení akciové společnosti bez veřejné nabídky akcií více zakladateli.....	53
5.1.3	Zakladatelská smlouva akciové společnosti, právní pojem a význam.....	54

5.2	Stanovy akciové společnosti.....	56
5.2.1	Pojem a právní povaha stanov	56
5.2.2	Náležitosti stanov akciové společnosti	57
5.2.2.1	Obligatoční náležitosti stanov.....	57
5.2.2.2	Fakultativní náležitosti stanov.....	59
5.3	Základní kapitál akciové společnosti	60
5.3.1	Vklady do základního kapitálu akciové společnosti	62
5.3.2	Splacení základního kapitálu akciové společnosti.....	62
5.4	Jednání jménem AS před zápisem do obchodního rejstříku	64
5.5	Vznik akciové společnosti.....	65
6	Ekonomické aspekty založení akciové společnosti.....	67
6.1	Ekonomické aspekty podnikání pod obchodní firmou.....	68
6.2	Ekonomické souvislosti založení akciové společnosti a soutěžního práva	69
6.3	Ekonomické aspekty založení akciové společnosti formou fúze	70
6.4	Ekonomické dopady státní pomoci národním podnikům.....	71
6.5	Budoucnost demokracie a nadnárodní korporace.....	72
7	Akciová společnost a její založení v právním řádu Velké Británie	75
8	Závěr	77
9	Použité zdroje.....	79
10	Seznam použitých zkratk	87

Seznam příloh

Příloha 1: Vzor stanov akciové společnosti založené bez veřejné nabídky akcií jedním zakladatelem

Příloha 2: Seznam příloh vyžadovaných v rejstříkovém řízení pro zápis akciové společnosti založené bez veřejné nabídky akcií jedním zakladatelem do obchodního rejstříku

1 Úvod

Žijeme v dynamické době, v níž zisk a kumulace kapitálu jsou klíčovými pojmy. Hovořím-li o zisku, nemyslím tím drobné částky, ale spíše částky řádů miliónů až miliard korun českých, event. jiných měn. Pro podnikatelské subjekty představuje podnikání ve formě akciové společnosti možnost jejich růstu. Dokladem velkého zájmu o podnikání ve formě akciové společnosti je jednak současný „boom“ obchodních společností, zabývajících se mimo jiné prodejem nově založených akciových společností připravených k prodeji (tzv. ready-made obchodní společnosti), dále nebývalý počet uskutečňovaných transformací, zejména přeměn společností s ručením omezeným na akciovou společnost, v neposlední řadě pak můžeme sledovat čilý pohyb na poli akvizic a fúzí obchodních společností. Akvizice se však stále zatím týkají více pohlcování českých obchodních společností obchodními společnostmi sídlícími mimo území ČR, ponejvíce v kapitálově silných zemích EU (tradičně Holandsko či Švýcarsko) nebo USA či Kanadě, výjimkou nejsou ani kapitálově silné země Asie. Naopak fúze probíhají i v rámci českých společností (byť často vlastněných společníky zahraničními).

I přesto, že momentálně je svět zmítán finanční krizí a všeobecnou ekonomickou recesí, zájem o podnikání ve formě akciové společnosti neslábne. Cílem této práce není obsáhlé zdůvodňování příčin a důsledků finanční krize ani objasňování skutečností, proč k zakládání nových akciových společností dochází i vzdor nepříznivé ekonomické situaci, která by na první pohled mohla od rozjezdu nového podnikání spíše odrazovat.

Na tomto místě považuji za vhodné zmínit, že v průběhu zpracování této diplomové práce došlo ke změně vedoucího diplomové práce a v době začátku zpracování nového zadání diplomové práce jsem již měla k dispozici jednak poměrně velké množství materiálů, jednak jsem již měla vypracovány dílčí kapitoly. Poněvadž původní a nové zadání diplomové práce se do značné části shodovala, rozhodla jsem se použít část již zpracovaného materiálu i v rámci vypracování nové verze diplomové práce. Tato témata jsou dle mého názoru zajímavá, krom toho souvisejí i s novým zadáním diplomové práce. Od jejich zařazení do diplo-

mové práce očekávám, že mi pomohou presentovat hlavní téma práce v širších souvislostech, nejen izolovaně a bez kontextu.

1.1 Cíl diplomové práce

Hlavní cíl této práce je seznámit čtenáře s postupem, který česká platná a účinná právní úprava vyžaduje pro založení akciové společnosti, zejména pak pro založení akciové společnosti bez veřejné nabídky akcií – tzv. jednorázové založení.

Akciová společnost je co do formy obchodní společností kapitálovou. Další obchodní společností, jež se velice blíží formě kapitálové společnosti, je v českém právním řádu společnost s ručením omezeným. Upozornění na podstatné rozdíly mezi oběma obchodními společnostmi je jedním z vedlejších cílů této diplomové práce.

Další vedlejší cíl představuje přiblížit ekonomické souvislosti založení akciové společnosti. Splnění tohoto vedlejšího cíle přidá diplomové práci rozměr ekonomický, také rozšíří vnímání procesu založení akciové společnosti novou – ekonomickou dimenzi, čímž bude moci být vnímán celý proces založení v širších souvislostech. Splnění tohoto vedlejšího cíle pro mne do velké míry znamená výzvu, neboť ekonomie dnes není v rámci studií práv povětšinou vyučována ve větším rozsahu, což je dle mého názoru na škodě věci, neboť obě odvětví spolu blízce či dokonce nerozlučně souvisí. Očekávám, že i pro mne bude práce na pasážích zabývající se ekonomickými aspekty založení akciové společnosti obohacující zkušeností.

Vedlejším cíle je také zpracování praktického příkladu jednorázového založení akciové společnosti. Praktický příklad obsahují přílohy k této diplomové práci, s jejichž pomocí si čtenář vytvoří konkrétní představu o tom, co vše obsahují stanovy jednorázově zakládané akciové společnosti a co vše musí být přílohou podání návrhu na zapsání akciové společnosti do obchodního rejstříku.

1.2 Struktura diplomové práce

Bylo mou snahou nezpracovat diplomovou práci povrchním způsobem, což mělo za následek, že svým rozsahem diplomová práce mírně překračuje počet stran doporučený v zadání. Tento formální nedostatek jsem se pokusila kompenzovat kvalitou zpracování. Hlubší vhled do některých otázek řešených v diplomové práci mi umožnilo i mé současné zaměstnání, v němž vykonávám právní praxi na pozici právní asistentky advokáta.

Diplomová práce je rozdělena do sedmi kapitol. Pro druhou kapitolu jsem vybrala hlavní milníky dějin akciového práva a zpracovala je do již výše zmíněného historického exkurzu.

Jak jsem ji naznačila, zabývám se v třetí kapitole především právní charakteristikou české akciové společnosti. Po vymezení základního právního rámce, v jehož působnosti akciové společnosti operují, se zabývám obecnou právní charakteristikou akciové společnosti, tj. právními znaky, které jsou pro akciovou společnost typické a vnitřní organizační strukturou. Stranou neponechávám ani akcie, neboť tomto druhu cenných papírů závisí existence akciové společnosti. Třetí kapitola proto přináší i teoreticko-právní hodnocení akcie doplněné výčtem hlavních akcionářských práv. V souladu se zadáním diplomové práce se v třetí kapitole zabývám i hlavními rozdíly mezi akciovou společností a společností s ručením omezeným. Společnost s ručením omezeným se svou povahou blíží formě kapitálové společnosti a bude zajímavé srovnat její typické znaky a režim právní úpravy s typickými znaky a právní úpravou společnosti akciové. V závěru třetí kapitoly informuji o současných vývojových trendech akciového práva, zejména pak s přihlédnutím k existenci primární a sekundární legislativy Evropské unie.

Čtvrtá kapitola nejprve obecně pojednává o zakládání akciových společností v České republice, dále pak o jednotlivých způsobech založení akciové společnosti. Prostřednictvím čtvrté kapitoly chci čtenáře jednak připravit na témata obsažená v kapitole páté, v níž popisují již samotné založení akciové společnosti bez veřejné nabídky akcií, jednak chci upozornit na skutečnost, že jednorázové založení akciové společnosti představuje sice jeden, ne však jediný způsob, kte-

rým je možno akciovou společností v České republice založit. Poněvadž bývá právní teorií často jednorázové založení akciové společnosti srovnáváno s o poznání komplikovanějším postupným založením akciové společnosti (založení akciové společnosti na základě veřejné nabídky akcií), poukazuji ve čtvrté kapitole na nejpodstatnější rozdíly mezi jednorázovým a postupným založením akciové společnosti.

Stěžejní kapitolou této diplomové práce je pátá kapitola, věnovaná založení akciové společnosti bez veřejné nabídky akcií. V kapitole páté odpovídám na otázky týkající se tuzemských i zahraničních zakladatelů a zakladatelských dokumentů a základnímu kapitálu akciové společnosti. Pátá kapitola obsahuje i další dílčí témata související se založením akciové společnosti, z nichž příkladmo uvádím jednání akciové společnosti před jejím vznikem. Závěr páté kapitoly náleží soudnímu řízení (tzv. rejstříkové řízení), jehož prostřednictvím dochází ke vzniku akciové společnosti, tj. k jejímu zápisu do obchodního rejstříku. Rejstříkové řízení je přirozeným završením procesu „zrodu“ akciové společnosti, neboť až zápis akciové společnosti do obchodního rejstříku znamená její vznik jakožto samostatného subjektu práva.

Šestá kapitola zpracovává některé vybrané ekonomické souvislosti založení akciové společnosti. Nebudu zastírat, že mám ohledně zpracování této kapitoly určité obavy týkající se více nežli obstarávání relevantních materiálů, schopnosti vyjádřit se kvalifikovaně k těmto ekonomickým aspektům. I přesto doufám, že materiály, které se mi podařilo pro zpracování kapitoly páté shromáždit, mi jednak dovolí přinést témata zajímavá a zároveň aktuální, jednak zaujmout k těmto tématům vlastní stanovisko.

Do sedmé kapitoly jsem zařadila krátký exkurz, který v hlavních rysech naznačí způsob založení akciové společnosti dle právního řádu Velké Británie.

Zadáním diplomové práce mi bylo rovněž uloženo demonstrovat založení akciové společnosti bez veřejné nabídky akcií na praktickém případě. Praktický příklad je obsažen v přílohách 1 a 2, přičemž v příloze 1 je obsažen vzor stanov akciové společnosti založené bez veřejné nabídky akcií jedním zakladatelem,

v příloze 2 pak seznam podkladů vyžadovaných v rámci rejstříkového řízení pro zápis akciové společnosti založené bez veřejné nabídky akcií jedním zakladatelem do obchodního rejstříku.

2 Historický exkurz do vývoje akciového práva

Stejně jako většina zákonů podléhá změnám, nevyhnuly se jim přirozeně ani normy upravující obchodní právo. Z dat platností a účinností novel jednotlivých právních předpisů obchodního práva můžeme vyčíst, že právě tyto normy patřily a patří mezi ty, které podléhaly a podléhají nejen času, ale jsou věrným zrcadlem politického vývoje. Celkem snadno můžeme zjistit, jakou váhu přikládaly jednotlivé etapy dějin a vůle zákonodárců obchodu, nakolik si přáli jej regulovat a omezovat nebo naopak preferovali volnou ruku trhu a liberalizaci norem, které by takový trh umožňovaly. Při stručném přehledu vývoje nám proto docela dobře poslouží zásadní milníky našich dějin.

Po zrodu akciových společností můžeme s úspěchem pátrat hluboko v minulosti, poněvadž akciová společnost je jednou z nejstarších forem kapitálového sdružování. „Její vzdálené počátky sahají až k římskému právu, které v podobě tzv. berních společností (*societas vecligalium publicorum*) zaznamenalo právní útvar vzdáleně připomínající dnešní akciovou společnost. Poněkud blíže současné právní úpravě už stojí období středověku. Ve 13. a 14. století vznikaly akciové společnosti v Itálii pro vedení státních půjček.“¹ Hovoříme o italských bankách (bankovních domech) v rukou mocných šlechtických rodů stojících v čele dominujících středověkých italských měst.

„Významným impulsem pro rozšíření této podnikatelské formy se však stal až zámořský obchod s koloniemi a s ním nutně spojený rozvoj námořní dopravy. Přitom právní subjektivita akciových společností nebyla zpočátku vůbec samozřejmostí. Vznik nové „bytosti“ byl v souladu se středověkou filozofií chápán jako božský, přinejmenším však královský čin. Akciová společnost proto nabývala právní subjektivitu královskou chartou (tzv. oktrojovaný způsob založe-

---

¹ ČERNÁ, S. Dějiny právní úpravy akciové společnosti. *Obchodní právo : akciová společnost*. 3. díl. 1.vyd. Praha : ASPI, 2006. 360 s. ISBN 80-7357-164-1. s. 27.

ní)... Tyto první společnosti jako právnické osoby nevznikaly na soukromoprávním základě, ale svůj vznik odvozovaly z veřejnoprávního aktu.²

„Rozmach moderního akciového práva nastal až v 19. století. První obecnou úpravu v rámci obchodního kodexu získala akciová společnost v Napoleonově obchodním zákoníku (Code de commerce, r. 1807).“³ Zde se již (po období Velké francouzské buržoazní revoluce) jednalo o akciovou společnost v pojetí soukromoprávním, jejímž právním základem byla smlouva uzavřená mezi jejími zakladateli. Akciová společnost byla stále více vnímána jako projev přirozeného práva spočívajícího na projevu smluvní svobody.

K prvním rakouským a německým akciovým společnostem poznamenává Černá (2006, 27-28), že „... vznikaly... začátkem 18. století... Na českém území byla první akciovou společností Pražská akciová společnost paroplavební založená v roce 1822.“⁴ Dokonce i počátek historie tradiční české speciality, pražské šunky, spadá do období zakládání prvních akciových společností v Čechách. Jako první totiž pražskou šunku vyráběl doktor Zvěřina, který posléze daroval recepturu výroby pražské šunky svému synovi, který se svou chotí, jež dodala potřebný kapitál, založili v roce 1887 akciovou společnost. Tak vznikla první velkovýrobná této delikatesy a značka samotná.⁵

V Rakousku bylo významným mezníkem ve vývoji akciového práva vydání tzv. spolkového patentu č. 253 z roku 1852, který se vztahoval i na akciovou společnost, na niž se pohlíželo jako na spolek. Speciální úprava obchodních společností na akcie jako podnikatelských subjektů pak by-

---

2 ČERNÁ, S. Dějiny právní úpravy akciové společnosti. *Obchodní právo : akciová společnost*. 3. díl. 1. vyd.. Praha : ASPI, 2006. 360 s. ISBN 80-7357-164-1. s. 27.

3 ČERNÁ, S. Dějiny právní úpravy akciové společnosti.. *Obchodní právo : akciová společnost*. 3. díl. 1. vyd.. Praha : ASPI, 2006. 360 s. ISBN 80-7357-164-1. s. 28.

4 ČERNÁ, S. Dějiny právní úpravy akciové společnosti.. *Obchodní právo : akciová společnost*. 3. díl. 1. vyd.. Praha : ASPI, 2006. 360 s. ISBN 80-7357-164-1. s. 27, 28.

5 VÝBORNÁ, L. Rozhovor : Tomáš Karpíšek. *Hospodářské noviny : proč ne ?!* 2009, č. 5, s. 10 – 16. ISSN 0862-9587. Samostatná příloha.

la zakotvena ve všeobecném obchodním zákoníku vydaném pod č. 14/1863 říšského zákona (Černá, 2006, 28).⁶

Rozvoj akciového podnikání s sebou kromě pozitivních hospodářských výsledků přinesl i řadu případů zneužití důvěry veřejnosti při jejich zakládání a činnosti. Tyto události vedly ke zpřísnění úpravy akciového práva ve většině evropských zemí. V Rakousku mělo v této souvislosti největší význam nařízení ministerstev vnitra, financí, obchodu, spravedlnosti a zemědělství z 20. září. 1899, označované jako „akciový regulativ“. ... Nově vzniklá ČSR převzala recepčním zákonem č. 11/1918 Sb., právní řád dosud platný na území nově vzniklé republiky, tedy i rakouský obchodní zákoník v Čechách a uherský na Slovensku. Tento dualismus pak v zásadě přetrval až do roku 1950 (třetím právním obvodem bylo Hlučínsko) (Černá, 2006, 29 (Černá, 2006, 29)).⁷

Únor roku 1948 přinesl komunistický převrat. Speciální problematika akciových společností byla obsažena v zákoně č. 243/1949 Sb., o akciových společnostech. Platil od 17. 11. 1949 až do 30. 4. 1990. Jeho úprava však byla do té míry kusá (pouhých 20 paragrafů), že praktické vztahy v akciové společnosti téměř neregulovala. Zatímco „západní svět“ si byl vědom důležitosti soustředění kapitálu tolik potřebného pro obnovení trhu evropských států v poválečném období, v tehdejší Československu nahradilo 20 paragrafů zákona o akciových společnostech rozsáhlé akciové právo. V zájmu státu a jeho centrálně řízeného hospodářství rozhodně nebylo poskytovat volné pole působnosti akciovým společnostem, které byly ztělesněním samostatného podnikání, často symbolem úspěchu a prosperity jednotlivce, nikoli dobově opěvovaného „celku“. Až do roku 1989 také bylo úpravy zákona č. 243/1949 Sb., využíváno téměř minimálně, a to ještě jen v případech, kdy stát usiloval o eliminaci své odpovědnosti v obchodních vztazích se zahraničím tím, že konstituoval organizace, zabývající se zahraničním obcho-

---

6 ČERNÁ, S. Dějiny právní úpravy akciové společnosti. *Obchodní právo : akciová společnost*. 3. díl. 1. vyd.. Praha : ASPI, 2006. 360 s. ISBN 80-7357-164-1. s. 28.

7 ČERNÁ, S. Dějiny právní úpravy akciové společnosti. *Obchodní právo : akciová společnost*. 3. díl. 1. vyd.. Praha : ASPI, 2006. 360 s. ISBN 80-7357-164-1. s. 29.

dem jako akciové společnosti, jejichž majetek byl oddělen od majetku státu. Akciové společnosti byly zakládány pouze v oblasti zahraničního obchodu a mezinárodního zasilatelství, kde jich bylo přibližně 30. Akciové společnosti do té doby existující byly povinny žádat o státní povolení a bylo zcela na státu, zda povolení udělí. Činnost akciových společností tehdy podléhala státnímu dozoru ministerstva příslušného dle předmětu podnikání akciové společnosti.⁸

Nečetné pokusy založit po listopadu 1989 podle výše uvedeného zákona akciovou společnost fungující v prostředí tržního hospodářství, skončily vesměs komplikacemi, neboť nevyhovující úprava a nedostatek zkušeností s úpravou vnitřních poměrů ve stanovách způsobily, že takové společnosti zpravidla nebyly schopny rozumné existence. Z. č. 104/1990 Sb., o akciových společnostech, který nahradil z. č. 243/1949 Sb., obsahoval na rozdíl od zákona z roku 1949 o poznání podrobnější úpravu akciových společností. Pravidla pro vznik změnu, zánik a funkční existenci akciové společnosti byla postavena na zcela odlišných základech než v zákoně předchozím. Především odpadla povinnost žádat o povolení státu ke své činnosti a stát přestal být „hlídačem“ akciové společnosti.

Dne 5. listopadu 1991 byl přijat z. č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (účinnost od 1. ledna 1992), kterým byl zrušen i z. č. 104/1990 Sb., o akciových společnostech. Až ten znamenal legislativní návrat klasické právní úpravy akciové společnosti do českého právního řádu. Obchodní společnosti – včetně společnosti akciové – jsou upraveny v jeho druhé části. Od té doby prošla norma sama více jak čtyřiceti novelizacemi.

Dne 14. září roku 2000 byla z. č. 370/2000 Sb. přijata další z novel obchodního zákoníku (účinnost od 1. ledna 2001).⁹ Novela se dotkla úpravy akciových společností více než ostatních obchodních společností. V praxi se o ní hovoří

---

⁸ Viz. zák. č. 119/1948 Sb., o státní organizaci zahraničního obchodu a mezinárodního zasilatelství.

⁹ Výjimky představují § 21 odst. 5 ObchZ, který nabyl účinnosti v novelizovaném znění 1. února 2001, §§ 27a odst. 4 a 28 odst. 4 ObchZ, jež nabyly účinnosti v novelizovaném znění dnem vstupu smlouvy o přistoupení ČR k EU v platnost, a § 31a ObchZ, který v novelizovaném znění nabyl účinnosti dnem vyhlášení.

nejen jako o tzv. technické, ale i jako o „přelomové“, „zásadní“ či „velké“ novele právě proto, že byla markantním krokem v procesu sblížení (harmonizace) právních řádů ČR a ES.¹⁰ Jejím cílem bylo zvýšení ochrany menšinových akcionářů, současně však bylo usilováno o dosažení rovnováhy mezi ochranou akcionářské většiny a menšiny. Posílena byla rovněž ochrana věřitelů a zpřísněny podmínky porušení povinností členů představenstva a dozorčí rady.

---

¹⁰ Kompatibilita těchto řádů je nutná s ohledem na vstup ČR do ES (harmonizační povinnost vyplývá z Dohody o přidružení mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy). I k dalším novelám ObchZ dochází od této doby z důvodu uvedení národního právního řádu do souladu s právním řádem ES.

3 Akciová společnost v české právní úpravě

I přesto, že tématem této práce není popis majetkové a vnitřní organizační struktury AS či institut „akcie“ jako takové, je tato Kapitola určena k seznámení čtenáře s AS do té míry, aby si byl schopen utvořit povšechný, avšak dostatečný obraz o AS jakožto subjektu práva, aby si uvědomil, k založení jakého právního subjektu vlastně celý zakládací proces směřuje.

3.1 Rámec právní úpravy akciové společnosti

Stejně jako každá obchodní společnost, musí mít i AS svůj právní rámec, který upraví režim její existenci, její „život“ a to jak vnitřní (zejm. vnitřní organizaci a vztahy mezi jejími orgány navzájem a mezi vnitřními orgány a akcionáři), tak vnější (tj. vztahy ke třetím osobám od AS odlišným). Pro AS je tento právní rámec tvořen právem ES, a to jak primárním (zejm. Smlouva ES), tak sekundárním (zejm. příslušné směrnice), dále obecným kodexem soukromého práva – ObčZ, dále obecnými ustanoveními ObchZ o obchodních společnostech, dále speciálními ustanoveními ObchZ týkajícími se pouze AS¹¹ a prováděcími národními právními předpisy (vyhláškami a nařízeními příslušných správních úřadů). Zvláštní právní úpravu AS obsahují ty právní předpisy, které upravují určité specifické činnosti, jež mohou být z důležitých důvodů vykonávány obchodními společnostmi existujícími pouze v právní formě AS. Potřeba upravit některé poměry AS, které vykonávají níže uvedené činnosti, pramení ze specifčnosti předmětu jejich podnikání. V rámci svých předmětů podnikání tyto AS disponují velkými sumami cizích prostředků. Zákon jim proto nastoluje v určitých ohledech přísnější právní režim a také je vesměs podrobuje státnímu dohledu. Státní dohled provádí ČNB nebo MFČR. Tyto zvláštní zákony jsou vzhledem obecným právním předpisům uvedeným výše v poměru speciality a v případě jejich vzájemné kolize či v případě absence právní úpravy v obecném právním předpise, mají tyto speciální zákony aplikační přednost. Podle zvláštních zákonů musí mít právní formu AS

---

¹¹ Viz. §§ 56 – 75b ObchZ a §§ 154 – 220 ObchZ.

např. banky,¹² investiční společnosti a investiční fondy,¹³ penzijní fondy,¹⁴ pojišťovny¹⁵ a autorizované obalové společnosti.¹⁶ Obchodník s CP může mít právní formu AS nebo SRO.¹⁷

3.2 Základní znaky a obecná charakteristika české akciové společnosti

AS je druhem obchodní společnosti. Jasně a přesto a stručně se pokusil definovat AS např. Stuna (1999, 99):

Akciová společnost je forma obchodní společnosti, jejíž základní jmění (základní kapitál, [*sic*]) je rozvrženo na určitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě. To znamená, že výše vkladu společníků do společnosti je vyjádřena formou vydání (emise) cenného papíru (akcie), který je vlastnictvím společníka a legitimuje jej k výkonu společenstevních a majetkových práv s akcií spojených.¹⁸

Zákona AS definuje jako obchodní společnost, jejíž ZK je rozvržen na určitý počet akcií, které vyjadřují podíly akcionářů a mají určitou jmenovitou hodnotu

---

¹² Dle ustanovení §§ 1 a 4 BankZ se bankami se pro účel BankZ rozumějí PO se sídlem v ČR, založené jako AS, které přijímají vklady od veřejnosti, a poskytují úvěry, a které mají k výkonu činností stanovených v zákoně bankovní licenci.

¹³ Dle ustanovení § 4 odst. 1, 2 KollInv je investiční fond PO, jejímž předmětem podnikání je kolektivní investování a která má povolení ČNB k činnosti investičního fondu; o povolení k činnosti investičního fondu mohou požádat pouze zakladatelé AS, která dosud nevznikla, tato AS nesmí být založena na základě veřejné nabídky akcií.

¹⁴ Dle ustanovení § 3 odst. 1, 2 PPŘIP je penzijní fond PO se sídlem na území ČR, která provozuje penzijní připojištění; penzijní fond je AS.

¹⁵ Dle ustanovení § 3 odst. 2 ZPOJ může pojišťovna se sídlem na území ČR za podmínek stanovených zákonem provozovat pojišťovací činnost, pokud byla založena jako AS nebo družstvo.

¹⁶ Dle ustanovení § 16 odst. 1 zák. č. 477/2001 Sb., o obalech je autorizovaná obalová společnost PO založená jako AS, které bylo vydáno rozhodnutí o autorizaci.

¹⁷ Ustanovení § 6 odst. 1 PKT stanoví, že za splnění zákonných podmínek ČNB udělí povolení k činnosti obchodníka s CP pouze AS nebo SRO.

¹⁸ STUNA. S. Akciová společnost. In *Slovník českého práva*. 1. sv. 2. rozšíř. a podst. přepr. vyd. Praha : LINDE, 1999. ISBN80-7201-150-2. s. 99.

Podle kritéria formy je AS řazena ke společnostem kapitálovým. Při studiu podkladů k této práci jsem nenarazila na právního teoretika, který by s tímto zařazením polemizoval či dokonce nesouhlasil. Eliáš (2003, 260) dokonce hovoří o AS jako o „učebnicové ukázce kapitálové společnosti“.¹⁹ A co činí z AS právě společnost kapitálovou? Právní teoretikové hovoří v této souvislosti o určitých „typických“ znacích AS a zmínka o nich byla učiněna již v předchozí kapitole. Souborné označení takových znaků se liší autor od autora, rovněž ve výčtu těchto „typických“ znaků se autoři ne vždy shodují.²⁰

I přes terminologické rozdíly a škále typických znaků AS, se domnívám, že z pohledu teleologického jde právním teoretikům zásadně o totéž, a sice o nalezení a zaznamenání „typických vlastností“ AS, aby bylo možné její právní „uchopení“ jakožto samostatného subjektu práva. Ať už se rozhodneme pojmenovat tyto „vlastnosti“ AS jakkoli, dojdeme k závěru, že AS splňuje kritéria kapitálové společnosti, neboť:

- AS obligatorně vytváří a po dobu své existence obligatorně udržuje ZK, jehož minimální výši stanoví zákon
- budoucí společníci AS vytvářejí ZK splacením svých upsaných akcií, a to zásadně peněžitými či nepeněžitými vklady do ZK,
- akcionáři se zásadně osobně nepodílejí na činnosti společnosti prostřednictvím svých výkonů,
- svá práva vykonávají akcionáři prostřednictvím VH AS,

---

¹⁹ ELIÁŠ, K. Pojem, vývoj a význam akciové společnosti. In *Kurs obchodního práva : právnícké osoby jako podnikatelé*. 4. vyd.. Praha : C. H. Beck, 2003. 618 s. ISBN 80-7179-800-2. s. 260.

²⁰ Více k základním rysům akciové společnosti viz. např. ELIÁŠ, K. Pojem, vývoj a význam akciové společnosti. In *Kurs obchodního práva : právnícké osoby jako podnikatelé*. 4. vyd.. Praha : C. H. Beck, 2003. 618 s. ISBN 80-7179-800-2. s. 260.; ŠTENGLOVÁ, I. Předmět podnikání (činnosti). In *Akciové společnosti*. 6. přeprac. vyd.. Praha : C. H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-587-2, s. 3.; DĚDIČ, J. *Obchodní zákoník : komentář*. 2. díl. 1. vyd.. Praha : POLYGON, 2002. 896 s. ISBN 80-7273-071-1. s. 1374.; DVORÁK, T. Akciová společnost jako pojem pozitivního práva. In *Akciová společnost a evropská společnost*. 1. vyd.. Praha : ASPI, 2005. 1014 s. ISBN 80-7357-120-X. Kapitola 2, s. 12.

- akcionáři neručí za závazky společnosti,²¹ naopak AS odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem.

Vizuálně se AS od ostatních obchodních společností odlišuje svou obchodní firmou, jejíž dodatek musí obsahovat označení „akciová společnost“ nebo zkratku „akc. spol.“ nebo zkratku „a. s.“.²² Zvláštní právní úpravu obchodní firmy AS obsahují zvláštní právní předpisy. Například obchodní firma investičního fondu musí obsahovat označení "uzavřený investiční fond".²³ Obchodní firma investiční společnosti musí obsahovat označení "investiční společnost".²⁴ Obchodní firma penzijního fondu musí obsahovat označení "penzijní fond".²⁵

3.3 Vnitřní organizace akciové společnosti

V každé obchodní společnosti je potřeba zajistit efektivní způsob jejího řízení, tj. takový, který nejen umožní, aby obchodní společnost byla životaschopná, ale rovněž aby, hospodářsky prospívala.

Obecně můžeme říci, že existují dva základní modely vnitřní organizace AS, a to dualistický a monistický. V dualistickém modelu jsou funkce rozděleny mezi orgány AS tak, že představenstvu náleží řízení a obchodní vedení společnosti, dozorčí radě pak kontrolní působnost a některé významné rozhodovací funkce. Někdy bývá tento organizační model nazýván modelem „německým“, neboť právě pro německé AS je typický. V monistickém modelu není dozorčí rada zřizována a funkce řízení i dozoru jsou spojeny v radě ředitelů (board of directors). Monistický model vnitřní organizace AS je zase typický pro angloamerický právní systém. Monistický systém používá pro řízení AS i Francie, rada ředitelů je však nazývána správní radou (conseil d'administration). Tuzemská právní úprava zvo-

---

²¹ Po zániku AS však ručí její bývalí akcionáři za závazky AS do výše svých podílů na likvidačním zůstatku, je-li jaký.

²² Viz. § 154 ObchZ.

²³ Viz. § 4 odst. 3 KollInv.

²⁴ Viz. § 14 odst. 3 KollInv.

²⁵ Viz. § 3 odst. 4 PPřip.

lila model dualistický, i když ne v jeho absolutní podobě. Společné oběma modelům je postavení VH, které náleží rozhodování otázek zásadního významu.

Právní úkony PO ve všech věcech činí ti, kteří jsou k tomu oprávněni smlouvou o zřízení PO zakládací listinou nebo zákonem - statutární orgány. Organizační schéma české AS je tvořeno VH jako vrcholným orgánem AS, představenstvem a dozorčí radou, které jsou orgány statutární. VH je schůzí akcionářů, na níž mohou tito hlasovat o záležitostech, jejichž rozhodování náleží do působnosti VH.

Představenstvo je statutárním orgánem AS, který AS řídí (tzv. obchodní vedení směřující dovnitř AS) a jedná jménem AS navenek (tzv. obchodní jednání směřující vně AS). Představenstvo AS má nejméně tři členy; to neplatí, jde-li o AS s jediným akcionářem, kdy funkci představenstva může vykonávat zákonem stanoveným způsobem tento jediný akcionář. Stanovy ale mohou určit, že členy představenstva volí a odvolává dozorčí rada způsobem ve stanovách uvedeným. Neurčí-li stanovy funkční období člena představenstva, je jeho funkční období pět let. Členové představenstva volí svého předsedu. Představenstvo se řídí zásadami a pokyny schválenými VH, pokud jsou v souladu s právními předpisy a stanovami. Nestanoví-li ObchZ jinak, není nikdo oprávněn dávat představenstvu pokyny týkající se obchodního vedení společnosti.²⁶

Dozorčí rada, druhý ze statutárních orgánů, je v případě AS zřizována povinně a její pravomoc je kontrolní (vůči představenstvu), v závislosti na ZS/ZL také částečně rozhodovací. Dozorčí rada dohlíží na výkon působnosti představenstva a uskutečňování podnikatelské činnosti AS.²⁷ Dozorčí rada musí mít nejméně tři členy, má-li mít členů více, musí být jejich počet dělitelný třemi. Členové dozorčí rady jsou voleni na dobu určenou stanovami. Funkční období člena dozorčí

---

²⁶ Viz. § 194 odst. 3, 4 ObchZ.

²⁷ Viz. § 197 odst. 1 ObchZ.

rady nesmí přesáhnout 5 let. První funkční období členů dozorčí rady činí 1 rok od vzniku AS, tj. ode dne zápisu AS do OR.²⁸

Podmínky pro výkon funkce člena představenstva a člena dozorčí rada AS jsou vymezeny v příslušných ustanoveních ObchZ.²⁹ Tato ustanovení odkazují na ŽZ, který stanoví všeobecné a zvláštní podmínky provozování živnosti, ale i překážky provozování živnosti.³⁰

3.4 Akcie

Akcie je pro existenci AS naprosto nepostradatelná, je jejím „stavebním pilířem“, neboť má v sobě inkorporována určitá práva náležející jejich vlastníkům – akcionářům (viz níže). Dle ustanovení ObchZ je akcie jedním z druhů CP³¹, slovy Eliáše (2003, 260) jsou pak akcie „samostatně obchodovatelné části“³² o určité jmenovité hodnotě, na které jsou rozděleny podíly akcionářů.

3.4.1 Akcionářská práva

Akcionářských práv je mnoho, v této práci však uvedu pouze základním akcionářská práva, ke kterým můžeme řadit především právo podílet se dle zákona a stanov AS na řízení AS, právo podílet se na zisku AS a při zániku AS na jejím likvidačním zůstatku (je-li jaký).

---

²⁸ Viz. § 200 odst. 1, 2 ObchZ.

²⁹ Cit. § 194 odst. 7 ObchZ: „Členem představenstva může být pouze fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let, která je plně způsobilá k právním úkonům, která je bezúhonná ve smyslu zákona o živnostenském podnikání a u níž nenastala skutečnost, jež je překážkou provozování živnosti podle zákona o živnostenském podnikání. Osoba, která uvedené podmínky nesplňuje nebo na jejíž straně je dána překážka výkonu funkce, se členem představenstva nestane, i když o tom rozhodl příslušný orgán. Přestane-li člen představenstva splňovat podmínky stanovené pro výkon funkce tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem, jeho funkce tím zaniká, nestanoví-li tento zákon jinak. Tím nejsou dotčena práva třetích osob nabytá v dobré víře.“ Pro členy dozorčí rady platí toto ustanovení obdobně, viz. § 200 odst. 3 ObchZ.

³⁰ Viz. §§ 6-8 ŽZ.

³¹ § 1 odst. 1 CenP ve spojení s § 155 ObchZ.

³² ELIÁŠ, K. Pojem, vývoj a význam akciové společnosti. In *Kurs obchodního práva : právnícké osoby jako podnikatelé*. 4. vyd.. Praha : C.. H. Beck, 2003. 618 s. ISBN 80-7179-800-2. s. 260.

ObchZ nesvěřuje akcionářům účast na tzv. obchodním vedení společnosti – ta náleží, spolu s právem obchodního jednání, statutárnímu orgánu AS – představenstvu. Svůj vliv na společnost mohou akcionáři vykonávat jen prostřednictvím valné hromady, která je vrcholným orgánem AS.

Stanovení alespoň přibližného počtu akcionářských práv není snadné, a tak se ani sám Eliáš (2003) nesnaží o určení přesného čísla, přiklání se však k názoru, že Dědiče, Kříže a Štenglové, kteří uvažují spíše o demonstrativním výčtu, jež obsahuje cca 50 akcionářských oprávnění.³³ Dědič (2002) rozděluje akcionářská práva na práva majetková a nemajetková.³⁴

ObchZ stanoví, že základní akcionářská práva jsou spojena s vlastnictvím akcie. Těmito právy jsou *de lege lata* právo podílet se podle ObchZ a stanov AS na jejím řízení, jejím zisku a na likvidačním zůstatku při zániku AS.³⁵ Akcionářským právům (a povinnostem) pak ObchZ věnuje ucelenější úsek v příslušných ustanoveních.³⁶ Podle Dvořáka (2005, 265) se „práva akcionářů dělí do 3 základních okruhů, totiž na práva základní (hlavní), doplňková (vedlejší) a práva akciové minority“.³⁷ Naproti tomu do skupiny „základní“ či řekněme „zásadních“ práv akcionáře řadí Eliáš (2003, 322-328):

- právo podíl na řízení společnosti v užším smyslu (tj. účasti na VH),
- přednostní právo na mladé akcie a právo na přednostní získání dluhopisů,

---

³³ ELIÁŠ, K. *Kurs obchodního práva : právnické osoby jako podnikatelé*. 4. vyd.. Praha : C. H. Beck, 2003. 618 s. ISBN 80-7179-800-2.; k akcionářským právům také viz ŠTENGLOVÁ, I. Komentář k § 155. In *Obchodní zákoník : komentář*. 11. vyd.. Praha : C. H. Beck, 2006. 1508 s. ISBN 80-7179-487-2.

³⁴ DĚDIČ, J. Komentář k § 155. In *Obchodní zákoník : komentář*. 2. díl. 1. vyd.. Praha : Polygon, 2002. ISBN 80-7273-071-1.

³⁵ Cit. § 155 odst. 1 druhá věta ObchZ: „Osoba, která se podílí na základním kapitálu společnosti, je oprávněna vykonávat práva akcionáře jako společníka, i když společnost dosud nevydala akcie nebo zatímní listy, a to ode dne zápisu základního kapitálu, na němž se podílí, do obchodního rejstříku.“

³⁶ Viz. §§ 178 – 183n ObchZ.

³⁷ DVOŘÁK, T. *Akciová společnost a Evropská společnost*. 1. vyd.. Praha : ASPI, 2005. 1014 s. ISBN 80-7357-120-X. s. 265.

- právo na podíl na zisku,
- právo domoci se odkoupení akcií společností,
- právo domáhat se nabídky odkoupení a právo takovou nabídku učinit a
- právo na podíl na likvidačním zůstatku při zrušení AS s likvidací.³⁸

Předtím, ale než může být akcie vlastněna, musí dojít k její emisi, dále k jejímu upsání a splacení. Teprve pak může být akcie vydána svému vlastníku (akcionáři).³⁹ Akcie nebo zatímní listy lze zásadně nejdříve akcionářům vydávat až po zápisu AS (nebo zvýšení jejího ZK) do OR, tj. až po vzniku AS, samozřejmě za předpokladu, že je zcela splacen její EK. Jde-li o akcii listinnou, dojde k jejímu fyzickému předání. Jde-li o akcii zaknihovanou, provede se zápis ve středisku CP.

3.4.2 Druh, podoba, forma a jmenovitá hodnota akcie

AS může vydávat pouze druhy akcií upravené zákonem. „Kritériem členění akcií podle druhu jsou majetková práva s nimi spojená“⁴⁰ ObchZ umožňuje vydávat akcie kmenové, s nimiž nejsou spojena žádná „zvláštní“ práva a akcie prioritní. Prioritní proto, že je s takovými akciemi spjata určité majetkové právo, které nesvědčí akciím kmenovým. *In concreto* je s prioritními akciemi spojeno přednostní právo týkající se dividendy a/nebo podílu na likvidačním zůstatku. Nestanoví-li ObchZ jinak, musí být s akciemi téhož druhu spojena stejná práva, čímž se (byť nepřímo), zabraňuje eventuální diskriminaci akcionářů.⁴¹

³⁸ ELIÁŠ, K. Postavení akcionáře. In *Kurs obchodního práva : právnické osoby jako podnikatelé*. 4. vyd.. Praha : C. H. Beck, 2003. 618 s. ISBN 80-7179-800-2. s. 322-328.

³⁹ I přesto, že pojmy „emise“ a „vydání“ akcie představují dva odlišné pojmy, bývají zejména laickou veřejností tyto pojmy zaměňovány. Datum emise je dnem, od kterého může dojít k vyd. akcie prvému nabyvateli. vyd. akcie zákon definuje jako den, v němž se akcie v souladu se zákonem stanoveným způsobem stane majetkem prvního nabyvatele.

⁴⁰ ČERNÁ, S. Druhy akcií. *Obchodní právo : akciová společnost*. 3. díl. 1. vyd.. Praha : ASPI, 2006. 360 s. ISBN 80-7357-164-1. Kapitola 8, oddíl 4, s. 142.

⁴¹ K diskriminaci by mohlo dojít, pokud by některé akcie určitého druhu obsahovaly práva zvýhodňující jejich vlastníky a jiné akcie téhož druhu by tato práva neobsahovaly. Také princip tzv. akcionářské demokracie má zajistit, že AS bude zacházet za stejných podmínek se všemi akcionáři stejně.

Akcie mohou být vydány v souladu se zvláštním zákonem v listinné podobě (dále jen „listinné akcie“) nebo v zaknihované podobě (dále jen „zaknihované akcie“). O tom, zda budou akcie při jednorázovém založení AS vydány v listinné či zaknihované podobě, rozhodují zakladatelé v ZS či zakladatel v ZL. Určení podoby akcií je také jednou z obligatorních náležitostí stanov. Následné rozhodování o podobě akcií proto patří do výlučné působnosti VH.

Co se týče formy akcie, může tato dle zákona znít na jméno nebo na majitele.⁴²

Akcie téže společnosti mohou mít různou jmenovitou hodnotu (tzv. nominále akcie), pokud zvláštní zákon nestanoví něco jiného. Jmenovitou hodnotu akcií musí dle zákona určit stanovy.⁴³ Jmenovitá hodnota musí být vyjádřena v korunách a součet jmenovitých hodnot všech vydaných akcií musí být roven výši ZK.⁴⁴ Jmenovitá hodnota akcií nemusí být vyjádřena v celých tisících korun a zákon neobsahuje ani její jiné jmenovité hodnoty akcie.

Specifická je právní úprava pro vydávání CP investičním fondem.⁴⁵ Investiční fond může vydávat pouze akcie stejné jmenovité hodnoty, a převoditelnost akcií investičního fondu nesmí být omezena, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.⁴⁶ Investiční fond rovněž nesmí vydávat zatímní listy, vydávat prioritní akcie ani vydávat akcie svým zaměstnancům za zvýhodněných podmínek.

---

⁴²Ustanovení § 156 odst. 1 ObchZ. V souvislosti s ustanovením § 3 odst. 3 CenP jsou akcie znějící na jméno cenným papírem na řad.

⁴³ Viz. § 157 ObchZ.

⁴⁴ Emisní ážio (rozdíl mezi výší emisního kurz a jmenovitou hodnotou akcie) není součástí ZK.

⁴⁵ Viz. § 5 odst. 3 písm. a), b), c) KollInv.

⁴⁶ Ustanovení § 56 odst. 2 KollInv se týká statutu speciálního fondu kvalifikovaných investorů; statut může podmínit převoditelnost CP vydávaných fondem souhlasem fondu.

3.5 Hlavní rozdíly mezi akciovou společností a společností s ručením omezeným

AS i SRO jsou obchodními společnostmi. AS je vhodná pro uskutečňování rozsáhlých podnikatelských záměrů, zatímco SRO se spíše považuje za obchodní společnost vhodnou pro malý až střední rozsah podnikání. I přesto, že AS je ukázkou čistě kapitálové společnosti, SRO není čistě kapitálovou společností. Možností osobní účasti společníků na obchodním vedení SRO a na možnosti výkonů různých prací pro SRO se tato blíží společnosti osobní. Stále však platí, že ObchZ obsahuje pro obě společnosti v mnohém podobnou a v některých případech i stejnou právní úpravu.

AS mohou založit minimálně 2 FO nebo jedna PO, u SRO stačí k založení jedna FO nebo jedna PO. Počet společníků není v případě AS limitován určitým počtem, zatímco u SRO je maximální počet společníků stanoven číslem 50. Požadavky na minimální ZK jsou u AS mnohem vyšší než u SRO.

Minimální ZK AS činí 2 000 000,- Kč, jde-li o založení jednorázové (bez veřejné nabídky akcií) a 20 000 000,- Kč u založení postupného (na základě veřejné nabídky akcií). Výše minimálního ZK SRO je zákonem stanovena na 200 000,- Kč. Dalším rozdílem je i to, že u AS není stanovena povinnost, jež by budoucímu společníku ukládala vložit do AS minimální vklad, jehož výše by byla stanovena v ObchZ. Naopak u SRO je povinností budoucího společníka vložit do ZK minimálně 20 000,- Kč.

Rozsah, v němž musí být ZK splacen ke dni vzniku SRO nebo AS, tj. ke dni jejich zápisu do OR je u obou společností stanoven odlišně. Zakladatelé SRO musejí mít ke dni vzniku SRO splaceno každý minimálně po 30ti % ze svého vkladu, s tím, že celková výše splacených peněžitých vkladů spolu s hodnotou splacených nepeněžitých vkladů musí činit nejméně 100 000,- Kč. Má-li SRO jediného zakladatele, musí tento zakladatel splatit vklad do ZK SRO v celém rozsahu. Zakladatelé (u postupného založení AS i budoucí společníci) musí mít ke

dni zápisu AS do OR splaceno nejméně 30% jmenovité hodnoty svých upsaných akcií a emisní ážio⁴⁷ v plné výši, splácejí-li své upsané akcie peněžitými vklady, vklady nepeněžitě musí být ke dni zápisu AS do OR již splaceny zcela. Má-li AS jen jediného zakladatele, musí být emisní kurz akcií splacen ke dni zápisu do OR zcela.

Na to, aby společníci SRO splatili celý svůj vklad, mají od zápisu SRO do OR nejvýše pět let. Společníci AS musí svou vkladovou povinnost splnit u peněžitých vkladů ve lhůtě pouze jednoho roku.

Co se týče rozhodování VH SRO, náleží každému společníku zásadně na každých 1 000,- Kč jeho vkladu jeden hlas (toto pravidlo ale může být společenskou smlouvou upraveno odlišně). Když na VH rozhodují společníci AS, má každá akcie jeden hlas, přičemž na akcie se stejnou jmenovitou hodnotou připadá stejný počet hlasů.

Dalším důležitým rozdílem je ručení společníků obou druhů společností. Zatímco společníci AS neručí za závazky AS za jejího trvání, společníci SRO ručí za závazky SRO za jejího trvání, a to společně a nerozdílně až do výše nesplacených vkladů (dle zápisu v OR). Pro společníky SRO tak představuje mezidobí, v němž nejsou jejich vklady splaceny zcela, riziko.

Výhodou obou obchodních společností je to, že mohou být založeny i za jiným než pouze podnikatelským záměrem. Je-li obchodní společnost založena za jiným než podnikatelským záměrem, nezapíše se do OR její předmět podnikání, ale předmět činnosti.

Obě obchodní společnosti mají své orgány: VH, která je schůzí společníků a statutární orgány, jimiž jsou v případě AS představenstvo a dozorčí rada, v případě SRO jednatelé a dozorčí rada. Dozorčí radu ovšem vytváří povinně pouze AS. Na rozdíl od VH SRO si VH AS nemůže vyhradit k rozhodování záležitosti, které jí nesvěřuje zákon nebo stanovy.

---

⁴⁷ Rozdíl mezi jmenovitou hodnotou akcie a emisním kurzem, za který je akcie vydána.

Zakladatelské dokumenty obou obchodních společností musí být vyhotoveny ve formě notářského zápisu. U SRO se jedná o společenskou smlouvu, zakládá-li SRO více zakladatelů a o zakladatelskou listinu, je-li SRO zakládána pouze jedním zakladatelem, jímž musí být PO, druhým zakladatelským dokumentem jsou stanovy. Zakladatelským dokumentem AS je dokument nazvaný zakladatelská smlouva při založení více zakladateli a zakladatelská listina při založení jednou osobou, kterou může být opět jedině PO. Druhým zakladatelským dokumentem jsou, stejně jako u SRO stanovy.

Podle Štenglové (2006, 556) však k založení AS na rozdíl od SRO nepostačuje uzavření ZS nebo sepsání ZL. Proces založení AS je dle jejího názoru ukončen, až když ustavující VH přijme rozhodnutí předepsaná jí v ObchZ,⁴⁸ nebo, u jednorázového založení AS, až když zakladatelé přijmou, resp. se dohodnou o náležitostech stanovených v ObchZ.^{49, 50}

Jak AS, tak SRO vytváří povinně RF. RF AS se vytváří z čistého zisku AS, a to ve výši, jež je určena ve stanovách, zásadně však nejméně 20% z čistého zisku, zároveň ne víc jak 10% z hodnoty ZK. SRO vytváří RF z čistého zisku až do výše stanovené společenskou smlouvou či ZL, nejméně však 10% z čistého zisku.

Návrh na zápis obchodní společnosti do OR podávají v případě SRO všichni její svým jménem (nikoli jménem založené SRO), přičemž pravost podpisů všech jednatelů musí být úředně ověřena, v případě AS její představenstvo jako celek a i zde se vyžaduje úřední ověření podpisů. Má-li AS pouze jednoho zakladatele, dovoluje ObchZ, aby měla i jen jednoho člena představenstva, který pak podává návrh na zápis AS do OR.

---

⁴⁸ Viz. § 171 odst. 1 ObchZ.

⁴⁹ Viz. § 172 odst. 2 a 3 ObchZ.

⁵⁰ ŠTENGLOVÁ, I. Komentář k §162. In *Obchodní zákoník : komentář*. 11. vyd. Praha : C. H. Beck, 2006. 1508 s. ISBN 80-7179-487-2. s. 558.

3.6 Současný vývojový trend akciového práva v ČR

Současné akciové právo se nese ve znamení vysoké flexibility. Množství novelizací ObchZ právě v oblasti akciového práva byly motivovány – kromě jiného – i potřebou odstranit nepřesnosti předchozí úpravy. Reformy či alespoň snahy o reformu akciového práva lze zaznamenat v mezinárodním měřítku přibližně každých 30 – 40 let. Spouštěčem legislativních změn byly mnohdy hospodářské krize nebo jednotlivě významné hospodářské události. Inspiraci anglickým, ale v poslední době zejména americkým akciovým právem, lze zaznamenat i na úrovni Evropské unie. Spontánní sbližování národních úprav lze však spíše chápat jen jako obecnou tendenci, jejíž důsledky zatím nemohou vést k jednotnému akciovému právu v globálním měřítku.

Budu-li vycházet z toho, že pod pojmem „flexibilita“ lze rozumět legislativní změny v oblasti akciového práva, můžu zhodnotit některé klady i zápory takových legislativních změn: kladně bych hodnotila to, že právní úprava se rychleji přizpůsobuje vývoji hospodářské situace, záporné hodnocení by nejspíš obdržel právní stav, v němž časté legislativní změny vedou k právní nejistotě těch, kterým jsou normy akciového práva určeny. Taková situace klade (nejen) na podnikatelské subjekty vysoké nároky na rychlou orientaci v nových právních úpravách, což není vždy snadné. Určitý čas si vždy vyžádá akomodace novým či novelizovaným právním předpisům, faktické zažití si práva jeho adresáty, jejichž pocit nejistoty a obav z toho, jaké změny přinese v dané právní oblasti další měsíc (týden?) může za daných okolností sílit. Je důležité uvědomit si i tuto odvrácenou stranu „pokroku“, která není často příliš zdůrazňována s ohledem na prokorporační politiku.

Krom harmonizace se prosazuje i sbližování akciového práva jednotlivých států, které lze označit jako řízené. To se týká sjednocování práva Evropské unie. Stírání rozdílů zde není jen reakcí na ekonomické podněty, ale je plněním harmonizačních povinností jednotlivých členských a kandidátských zemí. Základem harmonizace je především aplikace předpisů sekundárního komunitárního práva. Prakticky všechny směrnice se vztahují na společnosti akciového práva,

v podstatně menší míře pak na ostatní obchodní společnosti.⁵¹ Směrnice jsou zaměřeny především na ochranu společníků, věřitelů AS, akcionářů, problematiku ZK a fúzí.

Co se zakládání AS týče, upozorňuji především na Zjednodušení Druhé směrnice.⁵² Zjednodušením Druhé směrnice se mají AS usnadnit některé operace vztahující se k jejich kapitálu. Zjednodušení Druhé směrnice upravuje mimo jiné možnost nabývání vlastních akcií AS, což Druhá směrnice původně umožňovala jen omezeně⁵³, a finanční asistenci.⁵⁴ Opatření obsažená ve zjednodušené Druhé směrnici mají zajistit konkurenceschopnost AS bez snížení ochrany akcionářů a věřitelů. Od zjednodušení Druhé směrnice se očekává, že AS budou schopné reagovat efektivněji na vývoj na relevantních trzích. Vzhledem k platnému znění ObchZ však nevyplývá pro ČR povinnost implementovat zjednodušení Druhé směrnice do svého právního řádu.⁵⁵

I přesto, že směrnice z oblasti práva obchodních společností jsou určeny k ochraně práv výše uvedených osob, je potřeba, aby tyto osoby měly dostatek času pro seznámení se s „novou“ legislativou tak, aby ji mohly využívat. Tohoto faktu si je zřejmě vědoma i Komise EU, neboť přislíbila, že do roku 2012 nebude, až na výjimky,⁵⁶ předkládat nové návrhy norem týkající se práva obchodních společností. O zjednodušení práva obchodních společností (také účetnictví a auditu) se snaží i komisař pro vnitřní trh, Charlie McCreevy. V souladu se strategií zlepšení regulatorního prostředí (Better Regulation strategy) ohlásil program zjednodušování práva obchodních společností, který je součástí Akčního programu pro snižování administrativní zátěže.

---

⁵¹ ČERNÁ, S. Akciová společnost – úvodní výklad. *Obchodní právo : akciová společnost*. 3. díl. 1. vyd. Praha : ASPI, 2006. 360 s. ISBN 80-7357-164-1. s. 32 – 34.

⁵² Text Zjednodušené Druhé směrnice dostupný z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:264:0032:01:CS:HTML>.

⁵³ Právní režim nabývání vlastních akcií AS upravoval čl. 19-24 Druhé směrnice ve znění 77/91/EHS.

⁵⁴ K finanční asistenci viz § 161e ObchZ.

⁵⁵ K nabývání vlastních zatímních listů a akcií viz. § 161 a násl. ObchZ.

⁵⁶ Výjimku tvoří návrh směrnice o přemístění sídla společnosti a statutu evropské soukromé společnosti.

4 Zakládání akciových společností

4.1 Obecně k zakládání akciových společností

Černá (2006, 42) k zakládání AS podotýká, že „... je realizací práva fyzických i právnických osob sdružovat se k naplnění deklarovaného cíle a k tomuto účelu vnášet a spojovat své majetkové vklady“.⁵⁷

Právní úprava akciového práva vycházející z tradiční smluvní povahy akciové společnosti požadovala k jejímu založení, tak jako ke vzniku kterékoli jiné smlouvy, alespoň dvě osoby. Bez tohoto dvou- či vícestranného právního aktu, který vyjadřuje *affectio societatis*, tedy vůli sdružit se, chybí jeden ze základních atributů obchodní společnosti. Zákonodárství mnoha zemí však v posledních letech 20. století připustilo i založení akciové společnosti jednostranným právním úkonem. Tak v Německu zákon o malé akciové společnosti a deregulaci akciového práva z 2. 4. 1994 umožnil založit akciovou společnost jako jenoosobní. Tentýž krok učinila Francie zákonem z 12. 7. 1999, který připustil, aby tzv. zjednodušená akciová společnost byla zakládána jako jednočlenná. Stejně tak umožňuje založení akciové společnosti jediným zakladatelem například i nizozemská, ruská nebo polská úprava (Černá, 2006, 44).⁵⁸

AS může být založena i za jiným účelem než podnikáním (hovoříme o tzv. ideálním účelu), pokud to zvláštní právní předpis nezakazuje. U AS, které byly založeny za jiným než podnikatelským účelem, se do OR nezapisuje předmět podnikání, nýbrž předmět činnosti. Zakladatelé přitom mohou zvolit jen takový předmět podnikání či předmět činnosti, který je dovolený (není ilegální, tedy v rozporu s právem) a neodporuje veřejnému pořádku. Bez ohledu na to, k jakému účelu byla AS založena, bude AS vždy podnikatelským subjektem (byť v případě

---

⁵⁷ ČERNÁ, S. Vznik společnosti. *Obchodní právo : akciová společnost*. 3. díl. 1. vyd.. Praha : ASPI, 2006. 360 s. ISBN 80-7357-164-1. Kapitola 8, oddíl 2, s. 42.

⁵⁸ ČERNÁ, S. Vznik společnosti. *Obchodní právo : akciová společnost*. 3. díl. 1. vyd.. Praha : ASPI, 2006. 360 s. ISBN 80-7357-164-1. Kapitola 8, oddíl 2, s. 44.

založení za nepodnikatelským účelem bude AS tzv. fiktivním podnikatelem – podnikatelem podle formy).⁵⁹ Nestanoví-li zákon jinak, mohou být zakladateli společnosti a účastnit se na jejím podnikání osoby fyzické i právnické.⁶⁰ Při založení AS dvěma a více zakladateli není vyloučena ani kombinace FO a PO, a to jak tuzemských, tak zahraničních. V současné době se, především u velkých nadnárodních korporací, setkáváme s jevem, kdy v rámci optimalizace nákladů a daňových úlev při podnikání zakládají tyto korporace své dceřiné společnosti v různých destinacích a rovněž v ČR.

Není-li při založení obchodní společnosti výslovně určeno, že se zakládá na dobu určitou, platí, že byla založena na dobu neurčitou.⁶¹ Výjimku z tohoto pravidla představuje investiční fond, neboť ten se ze zákona zakládá na dobu určitou. Doba, po kterou bude investiční fond existovat, musí být uvedena již ve statutu investičního fondu.⁶²

4.2 Různé způsoby založení akciové společnosti

Založení obchodní společnosti je obligatorním předstupněm jejího vzniku. I AS, před tím, než bude moci vzniknout jako samostatný právní subjekt, musí projít nejdříve etapou svého založení. Tato dvoufázovost konstituování obchodní společnosti platí v českém právním řádu pro všechny obchodní společnosti. Pro AS nacházející se v časovém úseku od svého založení do svého vzniku se vžil právní termín tzv. předběžná společnost.⁶³

Akciová společnost může být založena jako korporace právně i hospodářsky zcela nová, anebo s využitím nějakého korporálního základu, který tu již je. V prvním případě mluvíme o založení akciové společnosti ve vlast-

---

⁵⁹ Srovnej § 2 odst. 2 písm. a) ObchZ.

⁶⁰ Viz § 56 odst. 1, 2 ObchZ.

⁶¹ Viz § 62 odst. 2 ObchZ.

⁶² Viz. § 4 odst. 5 Kollnv.

⁶³ Více k pojmu předběžné společnosti např. BARTOŠÍKOVÁ, M. Vývoj právní úpravy jednání jménem společnosti před jejím vznikem. *Obchodní právo : časopis pro obchodně právní praxi*, 2004, roč. 13, č. 4, s. 2-11. ISSN 1210-8278.

ním (užším) slova smyslu, v druhém pak akciová společnost vystupuje jako právní nástupce právnických osob, které tu již byly. V onom druhém případě se často mluví o vzniku akciových společností v důsledku podnikových kombinací (Eliáš, 2000, 141).⁶⁴

Tato práce se nezabývá založením AS prostřednictvím některé z podnikových kombinací, nicméně uvedu alespoň přehled způsobů podnikových kombinací, jejichž prostřednictvím by AS rovněž mohla vzniknout. O těchto dalších způsobech založení AS se zmiňují i z toho důvodu, že k založení a vzniku AS pomocí podnikových kombinací v poslední době dochází často, zejména v rámci fúzí a akvizic velkých, často nadnárodních, korporací.

Pod pojmem „podnikové kombinace“ si můžeme představit přeměny obchodních společností a družstev, k nimž dochází způsobem vymezeným v příslušném zákoně. Přeměny obchodních společností a družstev byly původně upraveny v ObchZ. Od 1. července 2008 ale byla tato právní úprava z ObchZ vyňata a přenesena do samostatného zákona. Tímto zvláštním zákonem se stal zák. č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev. ZPřOSD také zpracovává příslušné předpisy ES.⁶⁵ I ZPřOSD operuje se souhrnným pojmem označujícím podnikové kombinace a užívá přitom pojmu „přeměna“. V ZPřOSD nalezneme poměrně širokou škálu způsobů, jimiž může k přeměně obchodní společnosti nebo družstva dojít.

Konkrétně lze přeměnu obchodní společnosti nebo družstva uskutečnit fúzí, rozdělením, převodem jmění na společníka nebo změnou právní formy. Všechny přeměny obchodních společností a družstev se provádějí na základě tzv. projektu přeměny. „Projekt přeměny“ jakožto obecný termín je však dále v ZPřOSD modifikován s ohledem na jednotlivé způsoby přeměn (viz. níže). Projekt přeměny musí mít písemnou formu a vypracovávají ho statutární orgány zú-

---

⁶⁴ ELIÁŠ, K. Povšechný výklad o zakládání akciových společností. *Akciová společnost : systematický výklad obecného akciového práva se zřetelem k jeho reformě*. 1. vyd. Praha : LINDE, 2000. 433 s. ISBN 80-7201-232-0. s. 141

⁶⁵ Třetí směrnice, Šestá směrnice, Směrnice o přeshraničních fúzích kapitálových společností.

částněných obchodních společností či družstev, přičemž zákon stanoví jak náležitosti projektu přeměny, tak podmínky jeho schválení v jednotlivých druzích obchodních společností a družstvech.⁶⁶ Projekt přeměny se povinně ukládá do sbírky listin OR, a to alespoň 1 měsíc přede dnem, kdy má být přeměna schválena způsobem stanoveným v ZPřOSD. Neplatnosti projektu přeměny se lze dovolávat pouze zároveň s neplatností usnesení valné hromady obchodní společnosti nebo členské schůze družstva, kterým byla přeměna schválena.⁶⁷ Právní účinky zápisu přeměny nastávají zásadně dnem zápisu přeměny do OR.⁶⁸

Průběh níže uvedených způsobů přeměn obchodních společností (družstev) budu směřovat tak, aby výsledkem přeměny byl, s ohledem na téma této práce, vznik AS.

4.2.1 Fúze

Prvním způsobem přeměny je tzv. fúze.⁶⁹ Fúze může mít formu vnitrostátní (tj. mezi obchodními společnostmi nebo družstvy se sídlem na území ČR) nebo přeshraniční (tj. fúze jedné nebo více obchodních společností nebo družstev s jednou nebo více zahraničních korporací⁷⁰), přičemž se může uskutečnit formou sloučení nebo splynutí. Družstva se mohou zúčastnit fúze jen s družstvem.

Fúzí sloučením dochází k zániku jedné nebo více obchodních společností nebo družstev, jemuž předchází zrušení bez likvidace; jmění zanikající obchodní společnosti či družstva včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů přechází na jinou obchodní společnost či družstvo. Za fúzí sloučením se též považuje,

---

⁶⁶ Viz §§ 14 a 15 odst. 1 ZPřOSD.

⁶⁷ Ustanovení § 33 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 52 odst. 1 ZPřOSD.

⁶⁸ Ustanovení § 59 odst. 1 a § 213 ZPřOSD stanoví, že právní účinky přeshraniční fúze nastávají dnem zápisu přeshraniční fúze do OR nebo do zahraničního OR.

⁶⁹ §§ 60 – 242 ZPřOSD.

⁷⁰ S jinou než zahraniční osobou uvedenou v § 181 písm. b) ZPřOSD není fúze dovolena. Zahraniční osoba, s níž může dojít k fúzi dojit je taková, které má právní subjektivitu a vlastní majetek, řídí se právním řádem jiného členského státu než ČR a může se v souladu s požadavky práva Evropských společenství podle předpisů členského státu, jehož právním řádem se řídí, zúčastnit přeshraniční fúze.

jestliže se slučuje zanikající AS nebo SRO s nástupnickou AS nebo SRO, která je jejím jediným společníkem.

Fúzí splynutím dochází k zániku dvou nebo více obchodních společností nebo družstev, jemuž předchází jejich zrušení bez likvidace; jmění zanikajících obchodních společností nebo družstev včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů přechází na nově vznikající nástupnickou společnost nebo družstvo.

Zvláštní ustanovení o zakládání nástupnické AS při vnitrostátní fúzi splynutím stanoví, že při vnitrostátní fúzi splynutím se ZS nebo ZL nástupnické AS nepořizuje.⁷¹ Jedna nebo více SRO se může zúčastnit vnitrostátní fúze s jednou nebo více AS do nástupnické AS nebo SRO. Dvě nebo více SRO se mohou zúčastnit vnitrostátní fúze splynutím do nástupnické AS.

Pro přeshraniční fúze se použijí ustanovení ZPřOSD, neobsahuje-li ZPřOSD zvláštní úpravu. Při přeshraniční fúzi musí mít zanikající i nástupnické korporace stejnou právní formu, ledaže předpisy všech členských států, v nichž mají zanikající i nástupnické korporace svá sídla, dovolují vnitrostátní fúze mezi korporacemi těchto různých právních forem. Zjednodušení při přeshraniční fúzi, pokud se slučuje zanikající AS nebo SRO do nástupnické AS, která je jediným společníkem této zanikající společnosti, lze spatřovat v tom, že ZPřOSD nevyžaduje pořízení zprávy o přeshraniční fúzi, znalecké zprávy o přeshraniční fúzi a také v tom, že přeshraniční fúzi schvalují pouze statutární nebo jiné vedoucí orgány zúčastněných korporací.

Dle mého názoru by měl každý zákon, tedy i ZPřOSD, disponovat logickým uspořádáním a jasnou terminologií. Bohužel, ZPřOSD nevede příliš jasnou terminologickou linii, která by na první pohled rozlišila mezi oběma způsoby fúzí, tj. mezi „sloučením“ a „splynutím“. Oba pojmy jsou si natolik podobné, že rozlišit mezi nimi bývá často obtížné. Vhodné názvy právních institutů nejsou tvořeny samoúčelně. Nejen právníci jsou zvyklí komunikovat pomocí odborných termínů

---

⁷¹ Viz. § 152 ZPřOSD.

či určitých pojmoslovných zkratk, které jim mají být nápomocny rychlejšímu pochopení konkrétních kauz. Termíny „sloučení“ a „splynutí“ komunikaci spíše brzdí. Dosud jsem se v praxi nesečkala s člověkem, který by bez potíží mezi „splynutím“ a „sloučením“ rozlišoval. Nebylo by na škodu zvolit pro „sloučení“ a „splynutí“ jiná označení, která by oba právní instituty zřetelněji odlišila. Otázkou zůstává, zda vůbec český jazyk obsahuje vhodnější termíny.

4.2.2 Rozdělení

Rozdělení je druhou formou způsobu přeměny obchodní společnosti nebo družstva.⁷² Zásadně platí, že zanikající, rozdělované i nástupnické obchodní společnosti a družstva musí mít při rozdělení zásadně stejnou právní formu.⁷³

Rozdělení může mít formu rozdělení se vznikem nových obchodních společností nebo družstev, rozdělení sloučením, kombinací rozdělení se vznikem nových obchodních společností nebo družstev a rozdělení sloučením nebo rozdělení odštěpením. Samo odštěpení pak může mít formu rozdělení odštěpením se vznikem jedné nebo více nových obchodních společností nebo družstev, rozdělení odštěpení sloučením nebo formu kombinace rozdělení odštěpení se vznikem jedné nebo více obchodních společností nebo družstev a rozdělení odštěpení sloučením.

Rozdělením rozdělovaná obchodní společnost nebo družstvo zaniká, nestanoví-li ZPřOSD jinak. Zániku předchází zrušení bez likvidace s tím, že jmění obchodní společnosti či družstva včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů přechází na jednu nebo více nástupnických obchodních společností nebo družstev. Společníci nebo členové rozdělované obchodní společnosti nebo družstva se zásadně stávají společníky nebo členy jedné nebo více nástupnických společností nebo družstev.

---

⁷² Viz. §§ 243 – 336 ZPřOSD.

⁷³ Viz. § 246 ZPřOSD.

Právní postavení zakladatel nástupnických obchodních společností nebo družstev při rozdělení se vznikem nových obchodních společností nebo družstev má zanikající obchodní společnost nebo družstvo.

Rozdělení odštěpením je formou přeměny, při níž se rozdělovaná obchodní společnost nebo družstvo neruší ani nezanikají, ale vyčleněná část jejich jmění přechází na existující nebo vznikající jednu nebo více nástupnických obchodních společností nebo družstev. Společníci nebo členové rozdělované obchodní společnosti nebo družstva se zásadně stávají společníky nebo členy jedné nebo více nástupnických obchodních společností nebo družstev.

ZPřOSD obsahuje ve své části upravující přeměnu rozdělením rovněž zvláštní ustanovení týkající se zakládání nástupnické AS při rozdělení se vznikem nových AS nebo při rozdělení odštěpením se vznikem nových AS.⁷⁴ Při rozdělení se vznikem nových AS nebo při rozdělení odštěpením se vznikem jedné nebo více nových AS se ZS nebo ZL nástupnické AS nepožizuje, rovněž v takové situaci platí odlišná pravidla pro obsazování míst v dozorčí radě u členů dozorčí rady volených zaměstnanci. Nepostupuje se způsobem stanoveným v ObchZ, ale platí, že volba členů dozorčí rady nástupnické AS volených zaměstnanci se provede do 90 dnů ode dne zápisu přeměny do OR.

ZPřOSD obsahuje v rámci příslušných ustanovení týkajících se rozdělování obchodních společností a družstev také zvláštních pravidla pro postup při rozdělení SRO a AS, kdy zanikající, rozdělované či nástupnické obchodní společnosti mají různou právní formu. Podle nich platí, že při jakékoli formě rozdělení SRO mohou vzniknout pouze SRO nebo AS a při jakékoli formě rozdělení AS mohou (opět) vzniknout pouze SRO nebo AS. V případě, že vzniká více nástupnických společností, mohou vnikat jak SRO, tak AS.

---

⁷⁴ Viz. § 310 a § 311 ZPřOSD.

4.2.3 Převod jmění na společníka

Možnost využití přeměny ve formě převodu jmění na společníka se týká pouze obchodních společností, neboť zrušení družstva s převodem jmění na člena družstva není dovoleno.⁷⁵ Při převodu jmění na společníka nedochází k založení nového subjektu, tzn., že tímto způsobem AS vzniknout nemůže. Proto k této formě přeměny uvedu tolik, že k ní u jednotlivých forem obchodních společností může dojít, a to za podmínek stanovených u jednotlivých forem obchodních společností. O tom, že obchodní společnost se zrušuje bez likvidace a její jmění včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů převezme jeden přejímající společník, mohou rozhodnout společníci nebo příslušný orgán obchodní společnosti.

Přejímající společník musí být ke dni podání návrhu na zápis převodu jmění do OR podnikatelem.

4.2.4 Změna právní formy

Posledním, čtvrtým způsobem přeměny obchodní společnosti nebo družstva je změna právní formy.⁷⁶ Změnou právní formy PO nezaniká ani nepřechází její jmění na právního nástupce, pouze se mění její vnitřní právní poměry a právní postavení jejich společníků. Obchodní společnost může zásadně změnit svou právní formu na jinou formu obchodní společnosti nebo na družstvo a družstvo může zásadně změnit svoji právní formu na obchodní společnost.

Jestliže se mění forma obchodní společnosti nebo družstva na AS, pak ZS nebo ZL se nepožizuje.⁷⁷ Dochází-li ke změně právní formy na AS, je obchodní společnost nebo družstvo povinno nechat ocenit své jmění posudkem znalce, a to ke dni zpracování projektu právní formy. V posudku znalec uvede, zda výše čistého obchodního majetku obchodní společnosti nebo družstva odpovídá alespoň výši základního kapitálu AS podle projektu změny právní formy. Výše ZK AS

---

⁷⁵ Viz. § 337 ZPřOSD.

⁷⁶ Viz. §§ 360 – 384 ZPřOSD.

⁷⁷ Viz. § 364 odst. 2 ZPřOSD.

nemůže být v takovém případě vyšší, než je částka čistého obchodního majetku vyplývajícího z posudku znalce. Jestliže vlastní kapitál AS po změně právní formy nedosáhne výše ZK v zahajovací rozvaze sestavené ke dni zápisu změny právní formy do OR, jsou společníci povinni společně a nerozdílně doplatit rozdíl v penězích, a to bez zbytečného odkladu po zápisu změny právní formy do OR. V případě, že obchodní společnost nebo družstvo nesestavují zahajovací rozvahu, použije se postup odlišný od právě uvedeného.⁷⁸

Společníkům nebo členům nesmí být zásadně v souvislosti se změnou právní formy poskytnuto jakékoliv plnění.

4.3 Hlavní rozdíly jednorázového a postupného založení akciové společnosti

Rozhodnou-li se zakladatelé založit AS tak, že založí zcela nový subjekt, tzn. subjekt bez právní historie a nepočítají s tím, že by zároveň využili určitého základu z korporace, která v době založení již existuje, mají na výběr ze dvou způsobů založení. Mohou volit mezi založením bez veřejné nabídky akcií (tzv. založení simultánní, jednorázové) a založením s veřejnou nabídkou akcií (tzv. založení sukcesivní, postupné).

Hlavních rozdílů mezi způsoby založení AS nalezneme hned několik. Prvním a snad nejviditelnějším rozdílem je samotný institut veřejné nabídky akcií, jež se uskutečňuje při postupném založení AS. Naopak při jednorázovém založení upisují zakladatelé (zakladatel) akcie sami, a to ve výši navrhovaného ZK - veřejná nabídka akcií se tedy nekoná. Při založení AS na základě veřejné nabídky akcií zabezpečují zakladatelé (zakladatel) vytvoření ZK převyšujícího jmenovitou hodnotu jimi upsaných akcií za pomoci veřejné nabídky akcií, čímž získávají finanční zdroje z „vnějšku“, tj. od jiných FO či PO

Příslušnými zákonnými ustanoveními pro vymezení pojmu „veřejná nabídka akcií“ jsou ustanovení ZPTK, která sice obsahují vymezení pojmu „veřejná

---

⁷⁸ Viz. § 368 odst. 2 ZPFOSD.

nabídka investičních cenných papírů“, nicméně vzhledem k tomu, že akcie jsou jedním z druhů investičních CP, bude se režim veřejné nabídky dle ZPKT vztahovat i na akcie.

Veřejnou nabídkou investičních CP (dále jen "veřejná nabídka") dle ustanovení ZPKT ⁷⁹ se rozumí jakékoli sdělení širšímu okruhu osob obsahující informace o nabízených investičních CP a podmínkách pro jejich nabytí, které jsou dostatečné k tomu, aby investor učinil rozhodnutí koupit nebo upsat tyto investiční CP.⁸⁰ Osoby, které se zakládacího proces účastní skrz veřejnou nabídku akcií, jsou osobami odlišnými od zakladatelů, jsou „pouhými“ dalšími upisovateli a jejich právní postavení je odlišné od právního postavení zakladatelů, poněvadž další upisovatelé nemají stejné povinnosti jako zakladatelé. Základní předpoklade spíše než povinností dalších upisovatelů je „pouze“ splatit včas alespoň zákonem požadované procento svých upsaných akcií proto, aby se mohli účastnit ustavující VH AS a hlasovat na ní a posléze splatit své upsané akcie v plném rozsahu tak, aby jim akcie mohly být vydány.

Druhým podstatným rozdílem je předepsaná výše ZK. Minimální výše ZK AS je obecně stanovena v ObchZ a určuje, do jaké nejméně výše musí být ZK AS upsán. Při jednorázovém založení AS musí ZK činit alespoň 2 000 000,- Kč, při postupném založení AS musí ZK činit alespoň 20 000 000,- Kč.⁸¹ Při jednorázovém založení AS musejí akcie v zákonem požadované výši upsat pouze zakladatelé (zakladatel), při postupném založení AS mohou akcie krom zakladatelů (zakladatele) upisovat i další upisovatelé. Už výše jsem poukázala na skupinu akciových společností, které mají specifický předmět podnikání a jejich právní režim je za-

---

⁷⁹ K veřejné nabídce investičních CP viz. § 3 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a); § 34 odst. 1, 2 ZPKT.

⁸⁰ „Širším okruhem osob“ se rozumí počet investorů vyšší než 100 ve smyslu příslušného ustanovení ZPKT, krom kvalifikovaných investorů, kteří jsou rovněž definováni v ZPKT. Ke kvalifikovaným investorům viz. § 35 odst. 2 ZPKT.

⁸¹ Viz. § 162 ObchZ.

kotven i ve zvláštních právních předpisech. Odlišně je pro tyto subjekty upravena i výše ZK.⁸²

Třetí významný rozdíl se týká zakladatelského dokumentu. Pro zakladatelské dokumenty u obou způsobů založení AS sice platí, že musejí být pořízeny ve formě notářského zápisu o úkonu dle příslušných ustanovení NotŘ.⁸³, nicméně při postupném založení AS vyhotovuje notář kromě ZS a stanov navíc i osvědčovací notářský zápis o konání ustavující VH AS.⁸⁴ Na ustavující VH AS pak rozhodují zakladatelé a upisovatelé o založení společnosti, schvalují stanovy a volí první členy orgánů společnosti. V případě jednorázového založení AS, kdy se ustavující VH nekoná, se musí všichni zakladatelé v ZS nebo jediný zakladatelem v ZL vyjádřit vůli založit AS, s hotovými stanovami (nejen s jejich návrhem) a určit první personální obsazení představenstva a dozorčí rady.⁸⁵ ObchZ pro případ jednorázového založení AS stanoví, že rozhodnutí, která jinak přijímá ustavující VH AS, musí být obsažena v zakladatelské smlouvě.

Asi nejvýraznějším rozdílem je složitost zakládacích procesů. Ta je neporovnatelně větší při postupném založení AS a přináší s sebou podstatně větší míru rizika možného „ztroskotání“ celého zakládacího procesu, než jakou s sebou nese založení jednorázové. Postupné založení AS se totiž skládá z několika na sebe navazujících etap. Podle Kříže (2007) se jedná o tyto etapy:

- uzavření zakladatelské smlouvy (sepsání zakladatelské listiny), obojí formou notářského zápisu,
- schválení prospektu akcií, pokud jej vyžaduje zákon o podnikání na kapitálovém trhu,
- upisování akcií

---

⁸² Podrobněji k základnímu kapitálu AS v kapitole 5.

⁸³ Viz. § 62 a násl. NotŘ.

⁸⁴ Viz. § 72 odst. 5 NotŘ ve spojení s § 77 NotŘ.

⁸⁵ Viz. § 171 odst. 1 ObchZ.

- konání ustavující valné hromady.⁸⁶

Každá z výše uvedených etap se dále rozpadá do množství formalizovaných dílčích kroků, přičemž každý z nich může být stížen vadou, která bude mít za následek nemožnost pokračování v zakládacím procesu, což by vedlo k tomu, že by AS nakonec vůbec nevznikla. Naproti tomu jednorázové založení AS, především díky absenci procesu veřejné nabídky, není složeno z takového množství náročných etap, proto riziko neúspěchu při zakládání AS je nepoměrně menší než u založení postupného.

Pro úplnost uvádím, že některé právní předpisy, které jsou v poměru speciality k ObchZ, dokonce postupné založení AS vylučují.⁸⁷

---

⁸⁶ KRÍŽ, R. In *Akciové společnosti*. 6. přeprac. vyd.. Praha : C. H. Beck, 2007. 920 s. Beckova edice Právo a hospodářství. ISBN 978-80-7179-587-2.

⁸⁷ Postupným způsobem nemůže být např. založen penzijní fond, taktéž akciová společnost České dráhy nemohla být založena na základě veřejné nabídky akcií (viz. § 4 odst. 1 ZPPřip a § 4 odst. 4 z. č. 77/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů); Dle zrušeného ZIFIS nemohl být na základě veřejné nabídky akcií založen ani investiční fond (viz. § 8 odst. 3 ZISIF), přičemž toto omezení platí pro investiční fondy i v dnešní, nové právní úpravě založení a vzniku investičních fondů. O povolení k činnosti investičního fondu totiž mohou žádat pouze zakladatelé AS, která dosud nevznikla, přičemž tato společnost nesmí být založena na základě veřejné nabídky akcií (viz. § 4 odst. 1, 2 Kollnv).

5 Založení akciové společnosti bez veřejné nabídky akcií

K frekvenci využívání jednorázového a postupného způsob založení AS poznamenává Štenglová (2006, 580), že „jednorázové založení a.s. je v ČR obvyklým způsobem založení. Založení a.s. s veřejnou nabídkou akcií není v současné době příliš využíváno.“⁸⁸ Hlavní důvody, které vedou k téměř nulovému výskytu postupného založení AS jsem uvedla již v předchozí kapitole.

Základním předpokladem jednorázového založení AS je rozhodnutí zakladatelů či jediného zakladatele založit AS. Tuto svou vůli projeví zakladatelé v ZS, jediný zakladatel v ZL, přičemž se zaváží splatit celý ZK AS, tedy minimálně 2 000 000 Kč, sami (sám). To znamená, že zakladatelé (zakladatel) jsou schopni obstarat si sami potřebný kapitál a veškeré akcie v určitém poměru upsat a splatit. V případě jediného zakladatele veškeré akcie upíše a splatí jediný zakladatel. V případě AS může být jediným zakladatelem pouze PO.

5.1 Zakladatelé akciové společnosti

Existují různé právní definice pojmu zakladatel obchodní společnosti. Např. dle Dědiče (2002, 331) je zakladatel obchodní společnosti taková osoba, „... jež je účastníkem právního úkonu směřujícího k založení společnosti“.⁸⁹ Stuna (1999, 1680) zase považuje za zakladatele obchodní společnosti tu osobu, „... která se jako budoucí společník účastní založení obchodní společnosti, to znamená je původním signatářem společenské nebo zakladatelské (u a.s.) smlouvy“.⁹⁰

Obecně platí, že nestanoví-li zákon jinak, mohou být zakladateli obchodní společnosti a účastnit se na jejím podnikání FO i PO. Pro založení AS obsahuje ObchZ speciální úpravu v ustanovení, podle kterého AS může být založena i jed-

---

⁸⁸ ŠTENGLOVÁ, I. Komentář k ustanovení § 172. In *Obchodní zákoník : komentář*. 11. vyd. Praha : C. H. Beck, 2006. 1508 s. ISBN 80-7179-487-2. s. 580.

⁸⁹ DĚDIČ, J. Komentář k § 56. In *Obchodní zákoník : komentář*. 1. sv. 1. vyd. Praha : Polygon, 2002. ISBN 80-7273-071-1. s. 331.

⁹⁰ STUNA, S. Zakladatel obchodní společnosti. In *Slovník českého práva*. 2. díl. 2. rozšíř. a podst. přepr. vyd. Praha : LINDE, 1999. ISBN 80-7201-150-2. s. 1680.

ním zakladatelem, je-li zakladatel PO, jinak minimálně dvěma nebo více zakladateli (v libovolných kombinacích FO a PO). Soustředění akcií v rukou jedné osoby nezakládá neplatnost AS ani není důvodem pro zrušení AS soudem.⁹¹

Zákon nezakazuje, aby se na samotném procesu zakládání mohly podílet i jiné osoby, které se stranami ZS, tedy zakladateli, nikdy nestanou, toto se týká zejména tzv. přípravných prací, které mohou (ale nemusí) probíhat před založením AS, resp. obchodní společnosti. Zakladatelům AS zákon ukládá povinnost pořádat seznam všech jednání učiněných jménem budoucí AS před jejím vznikem a předložit jej ke schválení VH AS do tří měsíců od vzniku AS.⁹²

5.1.1 Založení akciové společnosti bez veřejné nabídky akcií jedním zakladatelem

I přesto, že tomu tak vždy nebylo, umožnil český zákonodárce založit AS jako společnost jednoosobní.⁹³ Tímto zakladatele však musí být PO způsobilá k právním úkonům. Zakladatelem AS může proto být i stát, neboť ten, je-li účastníkem občanskoprávních vztahů (které ObčZ chápe dosti široce)⁹⁴, je považován za PO.⁹⁵ Podle Eliáše (2004) je stát (*res publica*) z hlediska civilistického pojetí

---

⁹¹ Viz. § 56 odst. 2 ObchZ ve spojení s § 162 odst. 1 ObchZ.

⁹² V období před 31. prosincem 2001 se taková jednání zvažovala případ od případu a i přesto, že AS takové jednání schválila, stávalo se, že soud vyslovil, že nešlo o jednání jménem AS učiněné v období mezi jejím založením a vznikem. Jednalo se zejm. o případy uzavírání pracovních smluv mezi zakladateli obchodní společnosti a jejími budoucími zaměstnanci, či nájemních smluv, které byly předpokladem uskutečňování podnikatelské činnosti v pronajatých prostorách. Závazek zakladatelů AS zaplatit odměnu notáře za provedení úkonu, kterým je notářský zápis o založení AS, byl hodnocen jako jednání jménem společnosti před jejím vznikem. Od 31. prosince 2001 může být schválena jakákoli smlouva učiněná za obchodní společnost jejím jménem před jejím vznikem, typicky např. smlouva o odměňování členů představenstva, tzv. smlouva o výkonu funkce, jako smlouva inominátní, která upravuje právní postavení člena statutárního orgánu obchodní společnosti.

⁹³ ČERNÁ, S. Vznik společnosti. *Obchodní právo : akciová společnost*. 3. díl. 1. vyd. Praha : ASPI, 2006. 360 s. ISBN 80-7357-164-1. s. 44: „Motivem tohoto řešení byla především nutnost vytvořit právní nástroje, které měly umožnit státu, resp. Fondu národního majetku České republiky a Pozemkovému fondu České republiky, vystupovat v roli jediného zakladatele a akcionáře při privatizaci státních podniků“.

⁹⁴ Srovnej § 1 odst. 2 a 3 ObčZ.

⁹⁵ Viz. § 21 ObčZ.

právníckou osobou typu korporace.⁹⁶ Dědič (2002) pod pojmem stát rozumí nejen ČR, ale i stát cizí.⁹⁷ Vždy pro zakladatele AS platí, že musí být právním subjektem se způsobilostí k právním úkonům. Způsobilost PO k právním úkonům lze dle českého právního řádu omezit pouze zákonem.⁹⁸

Česká AS může být založena jak tuzemskou PO, tak zahraniční PO, je ale nezbytné upozornit na to, že PO, tzn. i AS, může být na území ČR založena pouze dle českého práva, a to jak hmotného, tak procesního.⁹⁹ To znamená, že na území ČR může být AS založena s vnitřní organizační strukturou a pouze takovým způsobem, který stanoví české právní předpisy práva hmotného a procesního.

Při jednorázovém založení AS se po zápisu AS do OR stane její jediný zakladatel jejím jediným akcionářem.^{100, 101} Zákon stanoví, že pokud má AS pouze jediného akcionáře, musí být tento zapsán v OR.¹⁰² Toto opatření má za úkol eliminovat možnost zneužití právní formy AS tím, že ukazuje třetím osobám, že jednají právě se společností o jediném akcionáři. To ovšem neznamená, že by jediný zakladatel, který se po vzniku AS stává jejím jediným akcionářem, musel setrvat po celou dobu existence AS v této roli.

---

⁹⁶ ELIÁŠ, K. *Občanský zákoník : komentář*. 9. vyd.. Praha : C. H. Beck, 2004. 1416 s. ISBN 80-7179-881-9.

⁹⁷ DĚDIČ, J. *Obchodní zákoník : komentář*. 1. sv. 1. vyd.. Praha : Polygon, 2002. ISBN 80-7273-071-1.

⁹⁸ Viz. § 19a odst. 1 ObčZ.

⁹⁹ Viz. § 24 ObchZ. Možnost založit českou PO podle cizího práva se v praxi neosvědčila.

¹⁰⁰ K tématu akciové společnosti o jednom akcionáři viz. např. BRYCHCA, P. Akciová společnost o jednom akcionáři a stát. *Obchodní právo: časopis pro obchodně právní praxi*, 2002, roč. 11, č 9, s. 42-44. ISSN 1210-8278.

¹⁰¹ Česko. Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 16. dubna 1998, sp. zn. 2 Cdon 1652/97. *Soudní judikatura* [CD-ROM]. Praha : ASPI, 2003 [cit. 2009-01-13]. Adresa: <file:///D:/main/fulscript/index98.html>. Rozsudkem bylo zhodnoceno právní postavení FO jakožto zakladatele AS, který se posléze stává jejím akcionářem s ohledem na zhodnocení jeho účasti v AS jako činnosti nevýdělečné. NS ČR vyslovil, že výkon práv a povinností ... plynoucí z pouhé kapitálové účasti na společnosti není sám o sobě výdělečnou činností i když jde o společnost, jejíž předmět činnosti je totožný s předmětem činnosti zaměstnavatele akcionáře (šlo o výdělečnou činnost ve smyslu § 75 tehdy účinného zákoníku práce).

¹⁰² Viz. § 36 písm. d ObchZ.

V určitých případech podléhají zakladatelé AS zkoumání orgánu státního dozoru nad činností budoucí AS. Není to poprvé, kdy legislativa, s ohledem na specifickou povahu předmětu podnikání budoucí AS, využívá své pravomoci k zajištění určitého nástroje preventivní právní ochrany. Příkladem jsou banky, jejichž zakladatelé předkládají ČNB žádost o licenci, spolu s ní pak i návrh stanov, přičemž o udělení licence rozhoduje sama ČNB. Za určitých podmínek musí navíc před vydáním rozhodnutí o žádosti o licenci ČNB požádat o stanovisko orgán dohledu členského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor, vykonávající dohled nad bankami, obchodníky s cennými papíry nebo pojišťovny.¹⁰³

5.1.1.1 Tuzemská právnická osoba jako jediný zakladatel akciové společnosti

ObčZ jakožto obecný kodex českého soukromého práva obsahuje obecnou úpravu majetkových vztahů PO.¹⁰⁴ ObčZ přiznává PO způsobilost mít práva a povinnosti (tj. právní subjektivitu), rovněž PO přiznává způsobilost nabývat práv a brát na sebe povinnosti (tj. způsobilost k právním úkonům). Ačkoli byl k problematice PO popsán různými autory bezpočet stran, zůstává pojmové vymezení PO stále neuzavřeno, protože se žádný z pokusů v tom směru nedočkal většinové akceptace. Snad proto ObčZ rezignoval na vytvoření všeobecné definice PO a její pojmové vymezení ponechal právní nauce.

Za PO ObčZ označuje sdružení FO nebo PO, účelová sdružení majetku, jednotky územní samosprávy a jiné subjekty, o nichž to stanoví zákon. Pro účely ObchZ se českou PO rozumí PO se sídlem na území ČR.¹⁰⁵

Z výše uvedeného vyplývá, že AS může být založena jediným zakladatelem jakýmkoli tuzemským subjektem, kterému zákon status PO přiznává. Nemusí

---

¹⁰³ Viz. § 4 BankZ.

¹⁰⁴ Viz. § 18 - 20a, § 21 ObčZ.

¹⁰⁵ Viz. § 21 odst. 2 věta druhá ObchZ.

jít pouze o situaci, v níž bude AS zakládána obchodní společností, i když představuje takové situace se nabízí a v praxi se vyskytuje často).

Jediným zakladatelem AS může být i stát, neboť ten, pokud je účastníkem občanskoprávních vztahů, je zákonem také považován za PO. Příslušný zákon obsahuje dokonce omezení, z něž vyplývá, že stát může založit obchodní společnost nebo se účastnit jejího založení pouze ve formě AS. Založení AS nebo účast na jejím založení je navíc podmíněna předchozím souhlasem vlády. Vláda současně stanoví, zda akcie budou znít na jméno nebo na majitele.¹⁰⁶ Stát může být i akcionářem AS, kterou nezaložil nebo jejíhož založení se nezúčastnil.

Výše popsaná omezení, kterými se musí stát řídit, chce-li založit AS, můžeme dobře demonstrovat na příkladu založení obchodní společnosti akciová společnost České dráhy. Jejím zakladatelem mohla ze zákona být (a byla) pouze ČR. Akciová společnost České dráhy byla založena bez veřejné nabídky akcií dnem, kdy vláda schválila její ZL včetně stanov.¹⁰⁷

5.1.1.2 Zahraniční osoba jako jediný zakladatel akciové společnosti

ObchZ reguluje v příslušných ustanoveních postavení zahraniční osoby vzhledem k její možné roli podnikatelky, zakladatelky a společnice v českých PO, tedy i v obchodních společnostech.¹⁰⁸ Pro zodpovězení otázky, zda i zahraniční osoba může založit českou AS, je důležité odpovědět si na několik otázek. Předně koho nebo co český zákon považuje za zahraniční osobu a jakým způsobem a zda vůbec rozlišuje mezi fyzickou a právnickou zahraniční osobou, jak je to s její právní subjektivitou, způsobilostí k právním úkonům a jakým vlastně způsobem může v ČR zahraniční subjekt podnikat.

---

¹⁰⁶ Viz. § 28 odst. 1 zák. č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁷ Viz. §§ 3, 4 zák. č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁸ Viz. §§ 21 – 23 ObchZ.

Zahraniční osoba, tj. každá zahraniční osoba s právní subjektivitou, se může za účelem podnikání podílet na založení české PO nebo se účastnit jako společník nebo člen v české PO již založené. Může také sama českou PO založit nebo se stát jediným společníkem české PO, pokud ObchZ jediného zakladatele nebo jediného společníka připouští.

Zahraniční osobou se pro účely ObchZ rozumí FO s bydlištěm mimo území ČR a PO se sídlem mimo území ČR. Právní způsobilost, kterou má jiná než fyzická zahraniční osoba podle právního řádu, podle něhož byla založena, má rovněž v oblasti českého právního řádu. Právním řádem, podle něhož byla jiná než fyzická osoba založena, se řídí i její vnitřní právní poměry a ručení členů nebo společníků za její závazky.

Použitím obratu „jiná než fyzická“ osoba reaguje zákonodárce na skutečnost, že v cizích právních řádech mohou existovat společenství nadaná např. procesní způsobilostí, ale jen s některými atributy způsobilosti hmotněprávní. Vzhledem k tomu, že vymezení obecného pojmu PO a jeho výklad českou právní teorií je problematický, a vzhledem k tomu, že pojetí PO se v zahraničních právních řádech může lišit, řeší tuto nejednotnost český zákonodárce tím, že právní způsobilost přiznává nejen právníckým, nýbrž všem zahraničním osobám, které mají právní způsobilost dle právního řádu, v němž byly založeny.

Podnikáním zahraniční osoby na území ČR se pro účely ObchZ rozumí podnikání této osoby, má-li podnik nebo jeho organizační složku umístěnou na území ČR. Zahraniční osoby mohou podnikat na území ČR za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako české osoby, pokud ze zákona nevyplývá něco jiného. Zahraniční osoby, které mají právo podnikat v zahraničí, se pokládají za podnikatele podle tohoto zákona. Oprávnění zahraniční osoby podnikat na území ČR vzniká ke dni zápisu této osoby, popřípadě organizační složky jejího podniku, v

rozsahu předmětu podnikání zapsaném do OR. Návrh na zápis podává zahraniční osoba.¹⁰⁹

Ve výše uvedených majetkových věcech mají zahraniční osoby stejná práva a povinnosti jako osoby české.¹¹⁰

5.1.1.3 Zakladatelská listina akciové společnosti

ZL je spolu se stanovami AS jejím zakladatelským dokumentem. ZL nahrazuje společenskou smlouvu AS, pokud AS zakládá jediný zakladatel. Založení AS jediným zakladatelem je úkonem jednostranným, nelze proto o úkonu, na jehož základě k založení AS dojde, hovořit jako o „smlouvě“. ZL jako jednostranný úkon jediného zakladatele hodnotí i Dvořák (2005, 81).¹¹¹

V obecných ustanoveních ObchZ o obchodních společnostech zákon ukládá povinnost vyhotovovat právní úkony týkající se založení, vzniku, změny, zrušení nebo zániku obchodní společnosti v písemné formě s úředně ověřenými podpisy. Pro formu zakladatelských dokumentů AS navíc zákon požaduje, aby byly vyhotoveny ve formě notářského zápisu - bude se jednat o notářský zápis o úkonu (viz níže). Forma notářského zápisu se pak vyžaduje i pro právní úkony týkající se změny v obsahu ZL. Podle usnesení prezidia NK ČR zakládá-li společnost jedna právnická osoba bez veřejné nabídky akcií, sepíše notář jeden notářský zápis postupem dle § 62 a násl. NotŘ. V tomto notářském zápise je obsažena zakladatel-

---

¹⁰⁹ Uvedené „omezení“ neplatí pro zákonem vymezené FO, kterými 1. jsou státní příslušníci členských států EU, jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace, 2. rodinní příslušníci osoby sub) 1., který má v ČR právo pobytu (viz. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států), 3. státní příslušníci třetího státu, kterému bylo v členském státě EU přiznáno právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta (viz. Směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty) a 4. rodinní příslušníci osoby sub) 3., kterým bylo v ČR vydáno povolení k dlouhodobému pobytu.

¹¹⁰ Viz. § 24 odst. 3 ObchZ a také související předpisy, tj. zák. č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění pozdějších předpisů; čl. 43 n., 56 n., Smlouvy ES.

¹¹¹ DVOŘÁK, T. Založení akciové společnosti. *Akciová společnost a Evropská společnost*. 1. vyd.. Praha : ASPI, 2005. 1014 s. ISBN 80-7357-120-X. Kapitola 7, oddíl 3, s. 81.

ská listina, a dále rozhodnutí zakladatelů o založení společnosti, o schválení stanov a stanovení prvních členů orgánů společnosti.

ZL AS bych pro shrnutí označila za jednostranný právní úkon v kvalifikované formě notářského zápisu, kterým jediný zakladatel projevuje svou vůli založit AS, a to dle náležitostí v ZL obsažených.

Co se týká náležitostí ZL, musí tato obsahovat stejné podstatné části jako společenská (zakladatelská) smlouva obchodní společnosti (viz níže).¹¹²

V případě, že si zakladatel nepřeje nebo nemůže podepsat ZL osobně, může se nechat zastoupit zmocněncem, který na základě plné moci ZL podepíše. Nechá-li zmocněnec vyhotovit ZL, musí být podpis zmocnitele na plné moci úředně ověřen. Plná moc se přikládá ZL AS.¹¹³

5.1.2 Založení akciové společnosti bez veřejné nabídky akcií více zakladateli

Český právní řád neobsahuje horní limit omezující počet zakladatelů či společníků AS, jako je tomu např. u SRO, kde maximální počet společníků je 50. Zákon předepisuje minimální přípustný počet zakladatelů AS v závislosti na tom, jaký subjekt hodlá AS založit, totiž zda FO či PO. Podle Dvořáka (2005) je v tomto ohledu český zákonodárce mírný, když např. ve Francii jsou k založení AS vyžadováni minimálně tři zakladatelé, ve Španělsku je potřeba zakladatelů nejméně sedmi.¹¹⁴

---

¹¹² Viz. § 63 ObchZ.

¹¹³ Viz. § 57 odst. 2 ObchZ. Jedná se o případ přímého zastoupení.; HEJDA, J. Komentář k § 57. In *Obchodní zákoník : Praktické poznámkové vydání s výběrem z judikatury od roku 1900*. 4. přeprac. a rozšíř. vyd. Praha : LINDE, 2004. 946 s. ISBN 80-7201-475-7. s. 184. „... zmocněnec smlouvu neuzavírá (uzavírá ji zmocnitel, který je smlouvou také vázán), ale jen podepisuje“

¹¹⁴ DVOŘÁK, T. Založení akciové společnosti. In *Akciová společnost a Evropská společnost*. 1. vyd. Praha : ASPI, 2005. 1014 s. ISBN 80-7357-120-X. Kapitola 7, s. 73-102.

5.1.3 Zakladatelská smlouva akciové společnosti, právní pojem a význam

Z obecných ustanovení ObchZ o obchodních společnostech vyčteme, že zásadně se česká obchodní společnost zakládá se společenskou smlouvou podepsanou všemi zakladateli. Toto obecné pravidlo je v případě AS modifikováno tak, že zakládají-li AS dva nebo více zakladatelů, neuzavírají společenskou smlouvu, nýbrž zakladatelskou smlouvu. Rovněž ZS AS musí být podepsána všemi zakladateli a pravost podpisů zakladatelů musí být úředně ověřena.¹¹⁵ Navíc, podobně jako v případě zakladatelské listiny (viz. výše), ZS musí být vyhotovena ve formě notářského zápisu. O případném zastoupení zakladatele AS platí to, co bylo řečeno již výše u zakladatelské listiny AS. Zmocněnec zakladatele podepisuje za něj ZS na základě plné moci udělené mu pro tento úkon. Podpis zmocnitel (tj. zakladatele) na plné moci musí být úředně ověřen. Plná moc se přiloží k ZS.¹¹⁶ Zde připomínám právní názor Hejdy (2004, 184), podle nějž „zmocněnec smlouvu neuzavírá (uzavírá ji zmocnitel, který je smlouvou také vázán), ale jen podepisuje“.¹¹⁷

K právní povaze právního úkonu ZS uvádí např. Dvořák (2005), že jde o dvou- či vícestranný právní úkon formální (v povinné formě notářského zápisu), konsensuální (právní úkon je perfektní, bylo-li dosaženo úplné shody mezi všemi jeho účastníky), nominátní (pojmenovaný) a úplatný (zde je plnění ve prospěch třetího, totiž obchodní společnosti, nejde o plnění vzájemné).¹¹⁸

ZS i ZL při jednorázovém založení akciové společnosti musí obsahovat tyto podstatné náležitosti:

---

¹¹⁵ Viz. § 57 ObchZ ve spojení s § 162 ObchZ.

¹¹⁶ Viz. § 57 odst. 2 ObchZ.

¹¹⁷ HEJDA, J. Komentář k § 57. In *Obchodní zákoník : praktické poznámkové vydání s výběrem z judikatury od roku 1900*. 4. přeprac. a rozšíř. vyd.. Praha : LINDE, 2004. 946 s. ISBN 80-7201-475-7. s. 184.

¹¹⁸ DVOŘÁK, T. Založení a vznik akciové společnosti. In *Akciová společnost a Evropská společnost*. 1. vyd.. Praha : ASPI. 2005. 1014 s. ISBN 80-7357-120-X. Kapitola 7, s. 73-102.

- a) rozhodnutí založit akciovou společnost
- b) firmu, sídlo a předmět podnikání (činnosti),
- c) navrhovaný ZK,
- d) počet akcií a jejich jmenovitou hodnotu, podobu, v níž budou akcie vydány, jakož i určení, zda akcie budou znít na jméno nebo na majitele, popřípadě kolik akcií bude znít na jméno a kolik na majitele; mají-li být vydány akcie různých druhů, jejich název a popis práv s nimi spojených, popřípadě údaj o omezení převoditelnosti akcií na jméno,
- e) kolik akcií který zakladatel upisuje, za jaký emisní kurs, způsob a lhůtu pro splacení emisního kursu a jakým vkladem bude emisní kurs splacen,
- f) splácí-li se emisní kurs akcií nepeněžitými vklady, i určení předmětu nepeněžitého vkladu a způsobu jeho splacení, počet, jmenovitou hodnotu, podobu, formu a druh akcií, jež se vydají za tento nepeněžitý vklad,
- g) alespoň přibližnou výši nákladů, které v souvislosti se založením akciové společnosti vzniknou,
- h) určení správce vkladu,¹¹⁹
- i) jména, příjmení a další údaje o osobách, které budou prvními členy orgánů společnosti, a které je podle stanov oprávněna volit valná hromada,
- j) jsou-li vnášeny i nepeněžité vklady, pak souhlas s jejich předmětem a jejich hodnotou podle znaleckého posudku a údaje o akciích, jež mají být vkladateli vydány jako protiplnění.¹²⁰

---

¹¹⁹ Viz. § 60 odst. 1 ObchZ.

k) text stanov (nejen návrh stanov jako je tomu u založení postupného).

To, zda ZS musí obsahovat explicitní uvedení skutečnosti, že AS je zakládána bez veřejné nabídky akcií, komentuje Dědič (2002, 1698) poměrně benevolentně: „... stačí, že to ze zakladatelské smlouvy vyplývá, takže v ní nemusí být výslovně uvedeno, že zakladatelé nebudou uveřejňovat veřejnou nabídku akcií a že se nebude konat ustavující valná hromada. Postačí, že v zakladatelské smlouvě zakladatelé upíší akcie na celý základní kapitál.“¹²¹

5.2 Stanovy akciové společnosti

5.2.1 Pojem a právní povaha stanov

Jak bylo řečeno výše, stanovy jsou jedním ze zakladatelských dokumentů AS. Na rozdíl od ZS AS, která obsahuje právní režim právních vztahů zakladatelů, upravují stanovy především práva a povinnosti akcionářů, vztah mezi AS a jejími akcionáři a vnitřní organizační strukturu AS, jakož i dělbu pravomocí uvnitř AS. Jak AS, tak akcionáři jsou jimi vázáni.

Podle převládajícího právního názoru v ČR jsou stanovy společenskou smlouvou, event. společenskou smlouvou *sui generis* (svého druhu).¹²²

---

¹²⁰ Černá, S. Vznik společnosti. *Obchodní právo : akciová společnost*. 3. díl, Praha: ASPI, 2006. ISBN 80-7357-164-1. Kapitola 8, oddíl 2, s. 58, 59.

¹²¹ DĚDIČ, J. Komentář k § 172. In *Obchodní zákoník : komentář*. 1. vyd.. 2. sv. Praha : Polygon, 2002. ISBN 80-7273-071-1. s. 1698.

¹²² K zastáncům této teorie patří např. Dědič (viz. DĚDIČ, J. Komentář k § 173. In *Obchodní zákoník : komentář*. 2. díl. 1. vyd.. Praha : Polygon, 2002. ISBN 80-7273-071-1.), Eliáš (viz. ELIÁŠ, K. Komentář k § 173 ObchZ. In *Obchodní zákoník : praktické poznámkové vydání s výběrem judikatury od r. 1900*. 4. přepr. a rozšíř. vyd. Praha : LINDE, 2004. 946 s. ISBN 80-7201-475-7. s. 372.) či Kříž (viz. KŘÍŽ, R. Stanovy společnosti. In DĚDIČ, J. a jiní. *Akciové společnosti*. 6. přeprac. vyd. Praha : C. H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-587-2. s. 69).

5.2.2 Náležitosti stanov akciové společnosti

5.2.2.1 Obligatorní náležitosti stanov

Jak jsem konstatovala výše, jsou stanovy AS ve své podstatě smlouvou a jako každá smlouva, i ony musí obsahovat určité náležitosti. V ObchZ nalezneme taxativní výčet náležitostí, jejichž úprava musí být do stanov AS vždy zařazena. Pokud dojde k situaci, v níž některá (některé) z níže uvedených náležitostí bude chybět zcela nebo se část stanov ukáže být neplatná pro rozpor se zákonem, „... nepůjde o stanovy AS“ (Dědič, 2002,1701).¹²³ V rejstříkovém řízení o prvozápis AS do OR by rejstříkový soud musel žádost o zápis AS odmítnout.

Obligatorními náležitostmi stanov AS jsou:¹²⁴

- a) firma a sídlo AS,
- b) předmět podnikání (činnosti) AS,
- c) výše ZK a způsob splácení emisního kursu akcií,
- d) počet a jmenovitá hodnota akcií, podoba akcií, jakož i určení, zda akcie znějí na jméno nebo na majitele, nebo kolik akcií zní na jméno a kolik na majitele,
- e) počet hlasů spojených s jednou akcií a způsob hlasování na valné hromadě; vydala-li společnost akcie v různé jmenovité hodnotě, počet hlasů vztahující se k té které výši jmenovité hodnoty akcií,
- f) způsob svolávání valné hromady¹²⁵, její působnost a způsob jejího rozhodování,

---

¹²³ DĚDIČ, J. a jiní. Komentář k §173. In *Obchodní zákoník : komentář*. 2. díl. 1. vyd. Praha : Polygon, 2002. ISBN 80-7273-071-1. s. 1701.

¹²⁴ Viz. § 173 odst. 1 ObchZ.

¹²⁵ Viz. § 184 odst. 4 ObchZ.

- g) určitý počet členů představenstva, dozorčí rady nebo jiných orgánů, délku funkčního období člena orgánu, jakož i vymezení jejich působnosti a způsob rozhodování, jestliže se zřizují,
- h) způsob tvorby RF a výše, do které je AS povinna jej doplňovat, a způsob doplňování,
- i) způsob rozdělení zisku a úhrady ztráty,
- j) důsledky porušení povinnosti splatit včas upsané akcie,
- k) pravidla postupu při zvyšování a snižování ZK, zejména možnost snižovat ZK vzetím akcií z oběhu losováním,
- l) postup při doplňování a změně stanov,
- m) další údaje, pokud tak stanoví zákon.

Upozorňuji na to, že výše uvedený výčet obligatorních náležitostí stanov AS, je nutné považovat za základní strukturální vymezení, neboť v ObchZ jsou na různých místech „roztroušené“ další obligatorní náležitosti stanov.

Za bezvadné vyhotovení stanov (stejně jako ZS/ZL) odpovídá notář.¹²⁶

Požadavek obligatorní formy zakladatelských dokumentů ve formě notářských zápisů je poměrně diskutovaným tématem především v advokátních kruzích. Je jasné, že tento zákonný požadavek na formu zakladatelských dokumentů AS budou notáři spíše podporovat, naopak advokáti budou v opozici.

Dle mého názoru by mohlo být vhodnější formulovat otázku, zda musí zakladatelské dokumenty AS vyhotovovat pouze notář nebo pouze advokát, jiným způsobem a hledat objektivní odpověď na otázku, zda „výsadu“ vyhotovování

---

¹²⁶ Pokud zakladatelé předloží notáři svépomocí vyhotovené zakladatelské dokumenty AS, které by však postrádaly některou ze zákonem požadovaných obligatorních náležitostí nebo byly zcela či částečně v rozporu se zákonem, musí notář na tyto vady upozornit a odstranit je.

zakladatelských dokumentů AS ponechat v budoucnu pouze jednomu či dvěma vybraným subjektům.

Vrátím-li se k tématu zápisu AS do OR i přes určité vady stanov, nemusí být postihem za tyto vady vždy sankce ve formě vydání soudního rozhodnutí o neplatnosti AS. Neplatnost AS může soud vyslovit i bez návrhu, tj. ex offio, jen za současného splnění zákonem předvídaných skutečností.¹²⁷ U AS by tato sankce nastoupila v případě, že by ve stanovách, ZS nebo ZL chyběl údaj o firmě, o vkladech společníků nebo o výši ZK AS nebo o předmětu podnikání (činnosti).

5.2.2.2 Fakultativní náležitosti stanov

Z důvodu detailnější úpravy fungování a vztahů v rámci AS dle jejich individuálních potřeb, jsou ustanovení ObchZ týkající se obligatorních náležitostí stanov AS doplněna o širokou paletu fakultativních náležitostí stanov.¹²⁸ Doplnit stanovy AS lze doplnit o další náležitosti, které již nepodléhají kogentní úpravě zákona, avšak obsah těchto fakultativních náležitostí stanov nesmí být protizákonná, zejména nesmí odporovat nutně použitelným ustanovením ObchZ.

ObchZ uvádí, že stanovy podle potřeby rovněž upraví:

- a) vydávání různých druhů akcií, pokud vydání takového druhu akcií zákon dovoluje, jejich označení, počet a práva s nimi spojená,
- b) pravidla pro vydávání dluhopisů podle § 160 ObchZ a práva s nimi spojená,¹²⁹
- c) pravidla pro zvýhodněné nabývání akcií zaměstnanci společnosti,

---

¹²⁷ Více k právnímu institutu neplatnosti obchodní společnosti viz. § 68a ObchZ.

¹²⁸ Viz. § 174 písm. a) až c) ObchZ. Takový přístup odpovídá jedné z hlavních zásad soukromého práva, podle níž je subjektům soukromoprávních vztahů dovoleno vše, co není zákonem výslovně zakázáno.

¹²⁹ Viz. zák. č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů.

- d) název deníku, ve kterém představenstvo uveřejní oznámení podle § 204b odst. 4 nebo 5, jestliže společnost vydá poukázky na akcie, které mají být vyměněny za akcie na jméno.¹³⁰

Dále mohou stanovy (dle vůle AS) obsahovat například pravidla pro jmenování náhradních členů představenstva a dozorčí rady či možnost vytvoření dalších orgánů AS (např. poradního výboru zabývajících se způsobem odměňování členů orgánů AS).

Zatímco absence fakultativních náležitostí nezpůsobuje vadu stanov, absence některé obligatorní náležitosti povede k závěru, že text není stanovami, třebaže je takto označen. Stejný důsledek by měl i případ, kdy stanovy sice obsahují všechny povinné náležitosti, ale některá obligatorní část je formulována způsobem odporujícím zákonu. Rejstříkový soud by v těchto případech měl zamítnout návrh na zápis společnosti do OR.

5.3 Základní kapitál akciové společnosti

ZK představuje peněžní vyjádření souhrnu peněžitých i nepeněžitých vkladů všech společníků obchodní společnosti. V AS je ZK rozvržen na určitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě.¹³¹ Akcie vlastně představují podíly společníka (akcionáře) na AS. AS je obchodní společností, v níž je povolena mnohost obchodních podílů, tzn. že akcionář smí vlastnit více podílů – počet podílů akcionáře na AS pak odpovídá akcionářem vlastněných akcií určité AS.

O ZK AS můžeme dále říci, že je jedním ze zdrojů jejího vlastního kapitálu, tzn. že je jedním z vlastních zdrojů financování obchodního majetku AS.¹³² Platí, že ZK musí být vyjádřen v jednotkách české měny, tj. v českých korunách.

---

¹³⁰ Viz. § 174 ObchZ.

¹³¹ Viz. § 154 odst. 1 ObchZ.

¹³² Cit. ustanovení § 6 odst. 2, 4 ObchZ: „Obchodním majetkem podnikatele, který je právnickou osobou, se rozumí veškerý jeho majetek. Vlastní kapitál tvoří vlastní zdroje financování obchodního majetku podnikatele a v rozvaze se vykazuje na straně pasiv.“

AS je jednou z obchodních společností, která vytváří ZK povinně.¹³³, výše ZK AS se povinně zapisuje do OR.

Právního institutu ZK AS se týká i Druhá směrnice, která mimo jiné upravuje náležitosti ZS/ZL AS, minimální výši ZK AS, nepeněžitě vklady do ZK AS a způsob jejich ocenění. Za cíle Druhé směrnice pokládá Pelikánová (2006) nejen zvýšení transparentnosti AS tím, že se každý bude moci seznámit s jejími základními charakteristikami a zejména se strukturou jejího ZK, ale rovněž ochranu ZK, který má být garancí pro věřitele AS a má zajistit stejné zacházení se všemi akcionáři.¹³⁴

O minimálních částkách ZK stanovených zákony pro AS jsem již pojednala výše, výjimky však představují částky ZK obsažené ve zvláštních zákonech, upravujících AS se specifickým předmětem podnikání. Tyto zvláštní zákony jsou v poměru k ObchZ v poměru speciality. Dle BankZ musí ZK banky činit alespoň 500 000 000,- Kč a minimálně v této výši musí být ZK tvořen pouze peněžitými vklady.

Minimální výše ZK musí být zachována po celou dobu trvání AS. Došlo-li by ke snížení ZK AS pod zákonem požadované minimum, zanikl by jeden z předpokladů vyžadovaný zákonem pro vznik AS, což by představovalo důvod pro zrušení AS.^{135, 136}

---

¹³³ Ustanovení § 58 ObchZ stanoví, že krom AS vytvářejí povinně ZK komanditní společnost a SRO.

¹³⁴ PELIKÁNOVÁ, I. Založení akciové společnosti a zabezpečení jejího základního kapitálu (2. směrnice). In *Obchodní právo : společnosti obchodního práva a družstva*. 2. díl. 1. vyd. Praha : ASPI, 2006. 548 s. ISBN 80-7357-149-8. Kapitola 3, oddíl 3, s. 194-207.

¹³⁵ Viz § 68 odst. 6 písm. c) ObchZ.

¹³⁶ Samotná skutečnost toho, že zakladatelé AS byli schopni shromáždit zákonem požadovanou minimální částku ZK za účelem založení AS, však neznamená, že částka ZK zůstane po celou dobu existence AS k dispozici (např. na zvláštním účtu v bance). Fakticky může AS po svém zápisu do OR se ZK dle své úvahy disponovat. Žádný zákon či přímo aplikovatelné nařízení EU jí neukládá zdržet se dispozice se ZK.

5.3.1 Vklady do základního kapitálu akciové společnosti

Institut vkladu upravuje ObchZ.¹³⁷ Ustanovení ObchZ postupují od obecných ustanovení o ZK obchodních společností k ustanovení speciálnímu, vyhrazenému pouze úpravě ZK AS. ZK obchodní společnosti lze vytvořit dvěma druhy vkladů, a sice vklady peněžitými a vklady nepeněžitými, přičemž kombinace obou druhů vkladů není vyloučena a v praxi je obvyklá, AS nevyjímaje. Vkladem společníka je souhrn peněžních prostředků (dále jen jako peněžitý vklad) nebo jiných penězi ocenitelných hodnot (dále jen jako nepeněžitý vklad), které se určitá osoba (FO nebo PO) zavazuje vložit do obchodní společnosti za účelem nabytí nebo zvýšení své účasti v obchodní společnosti.

5.3.2 Splacení základního kapitálu akciové společnosti

Zásadně platí pravidlo, podle něž nikdo nemůže být zproštěn závazku splatit emisní kurs akcie (akcií).¹³⁸ Výjimkou je situace, v níž soud rozhodne o neplatnosti AS ještě před splacením vkladů. Společníci jsou pak povinni splatit vklady jen tehdy, jestliže to vyžaduje zájem věřitelů na splnění závazků neplatné společnosti. Je důležité uvědomit si, jak správně poznamenává Štenglová (2006)¹³⁹, že emisní kurz akcie zahrnuje dvě částky, a to částku jmenovité hodnoty akcie a částku emisního ážia, které je rozdílem mezi jmenovitou hodnotou akcie a jejím emisním kurzem. Emisní ážio přitom netvoří součást vkladu do ZK AS, neboť výše ZK je tvořena pouze souhrnem jmenovitých hodnot akcie (akcií). Emisní ážio proto nemá vliv na výši ZK, ale stává se součástí vlastního kapitálu AS.

---

¹³⁷ Viz. § 59 ObchZ.

¹³⁸ Výjimkou je případ, kdy dochází ke snížení ZK AS: Dle ustanovení § 213d odst. 1 ObchZ může VH AS rozhodnout o snížení ZK upuštěním od vydání akcií v rozsahu, v jakém jsou upisovatelé v prodlení se splacením jmenovité hodnoty akcií (pokud ovšem AS nepostupuje podle § 177 odst. 4 až 7 ObchZ a neprohlásí zatímní list akcionáře v rozsahu, ve kterém je akcionář v prodlení se splácením akcií, za neplatný).

¹³⁹ ŠTENGLOVÁ, I. Komentář k § 163a ObchZ. In *Obchodní zákoník : komentář*. 11. vyd.. Praha : C. H. Beck, 2006. 1508 s. ISBN 80-7179-487-2. s. 564-565.

Lhůta pro úplné splacení EK upsaných akcií peněžitými vklady činí jeden rok. Důsledky prodlení se splácením akcií jsou upraveny v ObchZ.¹⁴⁰ Je nicméně nezbytné upozornit na skutečnost, že nepeněžité vklady musí být ke dni zápisu AS do OR zcela (!) splaceny. Upisovatelé, kteří upsali akcie v ZS nebo ZL, jsou povinni splácet akcie ve lhůtě tam uvedené.

Již dříve jsem naznačila, co ObchZ rozumí pod pojmem „vklad“. Tento obecný pojem je potřeba rozvinout a vymežit, co vše může být vkladem peněžitým a nepeněžitým, resp. čím vším může být vklad splacen. V případě peněžitého vkladu je situace snadná, neboť každý si dovede představit úhradu určité částky peněžními prostředky. Skupina sekundárních předmětů nepeněžitých vkladů je již obsáhlejší, nicméně platí, že sekundárním předmětem nepeněžitého vkladu může být jen majetek, jehož hospodářská hodnota je zjistitelná, a který může AS hospodářsky využít ve vztahu k předmětu svého podnikání.¹⁴¹ Za zajímavé považuji skutečnost, že vklady spočívající v závazcích týkajících se provedení prací nebo v poskytnutí služeb jsou zatím stále zakázány. Zásadně nemůže být nepeněžitým vkladem ani pohledávka vůči společnosti (toto omezení je ale v případě, kdy AS ještě neexistuje jako právní subjekt, bezpředmětné).¹⁴²

Co se týče vkladu závazků, ObchZ nepřipouští jejich vložení jinak, než v rámci vkladu podniku nebo jeho části do ZK AS, je však možno, při splnění záko-

---

¹⁴⁰ Viz. § 177 odst. 3) až 7) ObchZ.

¹⁴¹ Je-li předmětem nepeněžitého vkladu věc movitá, je vklad splacen předáním věci správci vkladu, pokud nebylo ve společenské smlouvě, zakladatelské smlouvě nebo v zakladatelské listině stanoveno něco jiného. U ostatních nepeněžitých vkladů je vklad splacen uzavřením písemné smlouvy o vkladu, kterou jménem společnosti uzavírá správce vkladu. Tato smlouva musí zajistit dohled správce vkladu nad plněním do vzniku společnosti. Pokud je nepeněžitým vkladem know-how, vyžaduje se i předání dokumentace, v níž je zachyceno. Pokud je nepeněžitým vkladem podnik nebo jeho část, vyžaduje se i předání podniku nebo jeho části správci vkladu. O předání podniku nebo jeho části anebo dokumentace, v níž je zachyceno know-how, sepíše správce vkladu a osoba splácející vklad zápis.

¹⁴² Pohledávka může být započtena proti pohledávce (již existující) společnosti na splacení vkladu nebo emisního kursu, jen pokud to stanoví zákon. Zákonná omezení započtení pohledávky za AS neznemožňují splacení emisního kursu při nepeněžitém vkladu, ale stanoví podmínky takového započtení. Proti pohledávce AS na splacení emisního kursu není přípustné započtení, ledaže s tím souhlasí valná hromada při zvyšování ZK AS (tj. při kapitalizaci pohledávky). Viz. ustanovení § 59 odst. 8, § 163 odst. 3 a § 187 odst. 1 písm. a) ObchZ.

nem stanovených podmínek, vložit obchodní podíl ve společnosti s ručením omezeným.¹⁴³ Podnikatel vkládající podnik do obchodní společnosti je až do okamžiku, kdy předmět vkladu přejde na společnost, nadále oprávněn tento podnik provozovat s tím, že okamžikem vzniku společnosti na tuto přejdou i práva a závazky podnikatele vzniklé v období od založení do vzniku společnosti¹⁴⁴

Zásadní změny v režimu nepeněžitých vkladů do obchodních společností přinesla novela Druhé směrnice:¹⁴⁵ hlavní okruh zjednodušení režimu nepeněžitých vkladů se týkal znaleckých posudků určujících hodnotu nepeněžitých vkladů vnášených do ZK obchodních společností při jejich zakládání či při zvyšování ZK. Rozhodování o tom, zda bude provedeno znalecké ocenění nepeněžitého vkladu, anebo zda si vkladatel vystačí s alternativní formou ocenění, Druhá směrnice svěřila do výlučné působnosti představenstva AS, nikoli do působnosti VH.

5.4 Jednání jménem AS před zápisem do obchodního rejstříku

ObchZ stanoví, že kdo jedná jménem společnosti před jejím vznikem, je z tohoto jednání zavázán; jedná-li více osob, jsou zavázány společně a nerozdílně. Toto obecné ustanovení zákona platí i pro AS. Dikce ustanovení, používá výrazu „kdo“, z čehož vyplývá, že na procesu zakládání společnosti se může účastnit i osoba, která sama nemá zájem být jejím zakladatelem, ale může v procesu zakládání plnit určité dílčí úkoly. V praxi ovšem není obvyklé, aby dílčí úkoly v rámci procesu zakládání obchodní společnosti plnila jiná osoba než zakladatel.

Před 1. ledna 2001 se jednání učiněná jménem AS před jejím vznikem považovala za schválená, pokud je AS výslovně neodmítla – mlčení VH AS ohledně takových jednání bylo považováno za souhlas. K přechodu práv a závazků stačilo,

---

¹⁴³ Česko. Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. dubna 2002, sp. zn. 29 Odo 264/2001. *Soudní judikatura* [CD-ROM]. Praha : ASPI, 2003 [cit. 2009-01-13]. Adresa: <file:///D:/main/ObchodniPravo.html>.

¹⁴⁴ Viz. Usnesení NS ČR 29 Odo 717/2002.

¹⁴⁵ Evropské společenství. Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 68 ze dne 6. září 2006, kterou se mění směrnice Rady 77/91/EHS, pokud jde o zakládání akciových společností a udržování a změnu jejich základního kapitálu. In *Úřední věstník Evropské Unie* L, 2006, sv. 264, s. 32-36.

aby AS nečinila nic. Dnes, tj. po technické novele ObchZ, je situace přesně opačná, neboť AS musí aktivně jednat a prostřednictvím VH přijmout rozhodnutí, jímž výše uvedená jednání schválí.¹⁴⁶

Poruší-li zakladatelé tuto povinnost, tj. buď nevyhotoví seznam jednání učiněných jménem budoucí AS vůbec, nebo jej sice vyhotoví, ale nepředloží ke schválení první VH AS, vystavují se riziku nástupu sankce v podobě své solidární odpovědnosti zakladatelů věřitelům za škodu, která věřitelům v důsledku neschválení výše uvedených jednání VH skutečně vznikla.¹⁴⁷ V případě, kdy zakladatelé seznam jednání učiněných jménem budoucí AS vyhotovili a předložili jej na VH ke schválení, nicméně VH AS se rozhodla neschválit všechna nebo některá jednání uvedená na seznamu, bude odpovídat věřitelům za možný vznik škody osoba, která jménem budoucí AS jednala.

Představenstvo AS je povinno bez zbytečného odkladu po schválení jednání učiněných před vznikem AS oznámit to účastníkům závazkových vztahů vzniklých z těchto jednání.

5.5 Vznik akciové společnosti

To, že AS byla úspěšně založena, ještě neznamena, že vznikla. Již výše jsem uvedla, že pro vznik českých obchodních společností je typická dvoufázovitost tohoto procesu. Vznik AS se váže až na její zápis do OR. Zápisu AS do OR však předchází soudní, jinak též „rejstříkové“ řízení.

---

¹⁴⁶ ŠTENGLOVÁ, I. Komentář k § 64. In *Obchodní zákoník : komentář*. 11. vyd.. Praha : C. H. Beck, 2006. 1508 s. ISBN 80-7179-487-2. s. 225: „Z jednání osob ... musí přitom být patrné, že jde o úkony, které činí jménem společnosti. ... Schválení jednání učiněných jménem společnosti před jejím vznikem poté, co uplynula stanovená tříměsíční lhůta, již nemá účinky přechodu závazků na společnost a z jednání takto učiněných pak zůstávají zavázány osoby, které jménem společnosti před jejím vznikem jednaly. Není však vyloučeno, aby osoby, které z toho důvodu zůstaly zavázány z takto převzatých závazků, postoupily pohledávky z takových jednání za podmínek § 524 n. ObčZ společnosti, nebo aby společnost převzala takto vzniklé dluhy podle § 531 n. ObčZ, popřípadě k takovým dluhům přistoupila podle § 533 n. ObčZ“.

¹⁴⁷ Viz. § 64 odst. 2 ObchZ.

Rejstříkové řízení probíhá před soudem věcně a místně příslušným. Místní příslušnost je dána obvodem obecného soudu založené (budoucí) AS (dále jen "podnikatel"). Jde-li o zahraniční osobu, je k řízení příslušný rejstříkový soud, v jehož obvodu je umístěn její podnik nebo jeho organizační složka.¹⁴⁸ Návrh na zápis AS do OR se podává na oficiálních formulářích.¹⁴⁹

Řízení je zpoplatněno částkou ve výši 5000 Kč.¹⁵⁰ Rejstříkový soud povolí zápis AS založené bez veřejné nabídky akcií do OR, je-li prokázáno, že v souladu s ObchZ upisovatelé upsali celou výši základního kapitálu, splatili případné emisní ážio a alespoň 30 % jmenovité hodnoty všech akcií, jejichž emisní kurs je splácen peněžitými vklady, a zcela splatili nepeněžité vklady, byly schváleny stanovy společnosti, stanovy společnosti ani založení společnosti nejsou v rozporu se zákonem.

Soud je povinen provést zápis do OR anebo rozhodnout o návrhu usnesením ve lhůtě stanovené zvláštním právním předpisem, jinak nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne podání návrhu.¹⁵¹ Zápis soud provede ke dni uvedenému v návrhu, nejdříve však ke dni jeho provedení.¹⁵²

Až okamžikem zápisu nabývá AS právní subjektivitu, což znamená, že se stává subjektem způsobilým k právům a povinnostem a v návaznosti na tuto právní vlastnost i subjektem způsobilým k právním úkonům. Právními úkony především bude AS nabývat práva a brát na sebe povinnosti.

---

¹⁴⁸ § 200a odst. 1 OSŘ

¹⁴⁹ Česko. Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 250 ze dne 15. června 2005 o závazných formulářích na podávání návrhů na zápis do obchodního rejstříku, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2005, částka 93, s. 4902-5115. ISSN 1211-1244.; Zavedení formulářů pro zápis do obchodního rejstříku vyplývá z: Česko. Zákon č. 216 ze dne 3. května 2005, kterým se mění zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 77, s. 3972-3983. ISSN 1211-1244. Účinný od 1.7.2005.

¹⁵⁰ Dle položky 8 sazebníku – přílohy k z. č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵¹ § 200db odst. 1, 2 OSŘ

¹⁵² § 200 da odst. 7 ObchZ

6 Ekonomické aspekty založení akciové společnosti

Stejně jako člověk, ani nová obchodní společnost se „nenarodí“ do sterilního prostředí, jež by bylo možné si upravit pouze dle vlastních představ. Naopak všechny subjekty práva se stávají součástí společenského systému, který tu již existuje v době jejich vzniku a dynamicky se rozvíjí.

Není pravděpodobné, že by se uvažování zakladatelů nové AS obešlo bez úvah ekonomických. Logickým postupem se zdá se být spíše takový, v němž první místo patří úvahám obchodním (ekonomickým), až po nich následují úvahy právní. V této souvislosti lze v praxi často zaslechnout kritiku právníků z úst ekonomů o tom, že právo stojí ekonomii či podnikání v cestě a brzdí odvážné myšlenky či projekty zakladatelů obchodních společností. Bejček (2006, 8-9) se pokouší vysvětlit a do jisté míry ospravedlnit tuto kritiku skrze rozdílné přístupy a profesionální uvažování obou profesí.¹⁵³

Není možné podnikat izolovaně, stran společenského dění. Nově vzniklým subjektům práva tedy nezbyvá, chtějí-li se stát součástí tohoto systému a chtějí – li ze své účasti na něm mít profit, než do něj nastoupit jako do „rozjetého vlaku“. To znamená do určité míry akceptovat pravidla společenského systému. V případě založení nové AS mají její zakladatelé možnost zvolit si, jakým způsobem dají nové AS vzniknout a také jak ji do jejího „nového života“ vybaví, poněvadž zakladatelé rozhodují o způsobu založení AS, o tom, s jakým ZK bude AS začínat, kdo budou osoby, které budou AS řídit atd. Rovněž mohou zakladatelé rozhodnout o to, jak bude „vypadat“ či lépe řečeno znít obchodní firma nové AS, tj. o názvu, pod kterým bude AS zapsána v OR.

---

¹⁵³ BEJČEK, J. Poznámka editora. In *Ekonomické aspekty právní úpravy a jejího výkladu. Sborník příspěvků z mezinárodní konference studentů doktorského studijního programu „obchodní právo“ Masarykovy univerzity, pořádané Katedrou obchodního práva Masarykovy univerzity dne 20. prosince 2005.* 1. vyd.. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2006. s. 8-9.

6.1 Ekonomické aspekty podnikání pod obchodní firmou

Krom aspektů právních můžeme v souvislosti s obchodní firmou hovořit rovněž o aspektech ekonomických. Do účinnosti technické novely ObchZ podnikali všichni podnikatelé pod svým „obchodním jménem“ bez ohledu na to, zda byli či nebyli zapsáni v OR. Účinností technické novely ObchZ byl institut obchodního jména nahrazen institutem „obchodní firmy“, přičemž změna nespočívala pouze ve změně názvu tohoto institutu. Dnes podnikají pod svou obchodní firmou pouze podnikatelé zapsaní v OR.

ObchZ umožňuje (na bázi dobrovolného rozhodnutí) zápis do OR i subjektům, které se povinně do OR nezapisují. Tento dobrovolný se týká podnikatelů, kteří jsou zároveň FO. Tito podnikatelé (podnikající „pouze“ pod svým jménem a příjmením), mohou uvažovat nad argumenty svědčícími pro podnikání pod obchodní firmou i z hlediska ekonomického. Za významné ekonomické faktory obchodní firmy označuje Večerková (2006) ¹⁵⁴ zejména tyto:

- silnou individualizaci podnikatele (na obchodní firmu je vázána klientela podniku),
- obchodní firma podnikatele se stává důležitou ekonomickou hodnotou, není-li činnost podnikatele ztrátová,
- možnost převodu obchodní firmy na třetí osobu, přestože jen s podnikem,¹⁵⁵
- zásadně úzké sepetí obchodní firmy s podnikem podnikatele,¹⁵⁶ kdy při ekonomické prosperitě podniku mohl vzrůstat zájem jiných podnikatelů o koupi podniku, a to včetně jeho obchodní firmy,

---

¹⁵⁴ VEČERKOVÁ, E. Některé ekonomické souvislosti firemního práva. In *Ekonomické aspekty právní úpravy a jejího výkladu. Sborník příspěvků z mezinárodní konference studentů doktorského studijního programu „obchodní právo“ Masarykovy univerzity, pořádané Katedrou obchodního práva Masarykovy univerzity dne 20. prosince 2005.* 1. vyd.. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2006. s. 176-178.

¹⁵⁵ Převod obchodní firmy na třetí osobu pouze společně s převodem podniku odpovídá zásadě tzv. vázaného převodu obchodní firmy zakotvené v § 11 odst. 4 ObchZ.

- právo k obchodní firmě je právem osobnostním a zásadně nepřechází děděním, avšak při nabytí podniku děděním, smlouvou nebo univerzální sukcesí má nabyvatel možnost za zákonem stanovených podmínek podnikat pod tzv. starou firmou,
- vůči podnikateli zapsanému v OR nelze využít žalobu na zdržení se užívání obchodní firmy, protože tento podnikatel je povinen činit právní úkony pod svou obchodní firmou.

6.2 Ekonomické souvislosti založení akciové společnosti a soutěžního práva

Jak jsem již naznačila výše, nevzniká nová AS v „bezvztažném“ prostředí, bez společenských pravidel a bez určitých nebezpečí či úskalí fungování trhu, kde stěžejními pojmy jsou hospodářská soutěž a konkurenceschopnost. V této souvislosti zakladatelé AS zvažují, zda vůbec má předmět podnikání AS šanci na úspěch, nakolik bude AS schopna čelit ostatním soutěžitelům. Důležité je také, aby obchodní vedení AS mělo dostatečné zkušenosti, což dle mého názoru zahrnuje mimo jiné i schopnost orientace a flexibilního přizpůsobení se aktuální situaci na trhu, rovněž schopnost přistupovat citlivě k ekonomickým předpovědím vývoje trhu, na němž se AS hodlá podílet.

Uvažují-li o ekonomických aspektech založení AS ve světle hospodářské soutěže, pak se domnívám, že i samotný způsob založení AS hraje důležitou ekonomickou roli pro její úspěch v hospodářské soutěži, což se pokusím demonstrovat na příkladu. Představme si, že dojde k založení a vzniku nové AS prostřednictvím podnikové kombinace ve formě rozdělení odštěpením. Do vedení této nové AS budou dosazeny osoby s dlouholetými bohatými zkušenostmi v oboru podnikání, jímž se AS bude zabývat, AS bude vybavena více než solidním kapitálem. Navíc její vyprodukované výrobky, používané technologie či nabízené služby budou schopny v krátkém období (díky vysoké poptávce) způsobit, že se z této

---

¹⁵⁶ Dle ustanovení § 5 ObchZ je obchodní firma považována za nehmotnou složku podnikání.

nové AS stane subjekt s dominantním postavením na trhu. Obavy z porušení fungování hospodářské soutěže ať už v důsledku zneužití dominantního postavení pak nejsou vyloučeny.¹⁵⁷

Prostředí zdravé hospodářské soutěže s sebou nese mnohé výhody: jednak nutí a motivuje jednotlivé výrobce (konkurenty) ke zlepšování kvality výrobků či služeb, jednak k inovacím, a v neposlední řadě k rozumným cenám.¹⁵⁸ Dle mého názoru jsou toto výsledky vítané i spotřebiteli.

6.3 Ekonomické aspekty založení akciové společnosti formou fúze

Zahraniční obchodní společnosti (v právních formách blízkých české akciové společnosti) jsou hybateli světového obchodu a mají v něm nezastupitelnou roli. Obchodní společnost či lépe řečeno forma obchodní společnosti pak funguje jako „pouhý“ nástroj akumulace kapitálu. V dnešní době se této akumulace na úrovni světové dosahuje velice často prostřednictvím fúzí obchodních společností, tj., jednoduše řečeno, slučováním a splýváním celých nebo částí obchodních společností do obchodních společností nových či již existujících.

Není proto divu, že v ekonomických i právních kruzích jsou fúze často diskutovaným tématem. Tam, kde se zaměstnanci spíše obávají propouštění z důvodu nadbytečnosti v rámci racionalizace provozů zfúzovaných společností, uvažuje fúzí vzniklý subjekt především o tom, jaký pozitivní efekt bude mít fúze na něj. V této souvislosti se lze setkat s termínem tzv. „přínosů“ (*efficiencies*). Termín

---

¹⁵⁷ Více ke zneužití dominantního postavení a dohodám narušujícím hospodářskou soutěž viz. např. ŠEMORA, V. K některým ekonomickým souvislostem právní úpravy dohod narušujících hospodářskou soutěž. In *Ekonomické aspekty právní úpravy a jejího výkladu. Sborník příspěvků z mezinárodní konference studentů doktorského studijního programu „obchodní právo“ Masarykovy univerzity, pořádané Katedrou obchodního práva Masarykovy univerzity dne 20. prosince 2005*. 1. vyd.. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2006.

¹⁵⁸ BEJČEK, J. Fúze a „efficiencies“. In *Ekonomické aspekty právní úpravy a jejího výkladu. Sborník příspěvků z mezinárodní konference studentů doktorského studijního programu „obchodní právo“ Masarykovy univerzity, pořádané Katedrou obchodního práva Masarykovy univerzity dne 20. prosince 2005*. 1. vyd.. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2006.

efficiencies se většinou nepřekládá a zahrnuje širokou kategorii dosahování různých druhů „úspor“ či již zmíněných „přínosů“ pro obchodní společnost. Takovými *efficiencies* mohou být zejména úspory z rozsahu¹⁵⁹ a z měřítka,¹⁶⁰ tzv. úspory z učení,¹⁶¹ zvyšování technického pokroku¹⁶² či vzrůst vyjednávací síly i zvýšená účinnost řízení obchodní společnosti. Např. Bejček (2006, 22) ovšem varuje, že „hodnocení přínosu fúzí je rozporné a nelze je provádět globálně a s předsudkem.“¹⁶³

Důsledek fúze - zvýšená tržní moc obchodní společnosti - může být také ekonomickým faktorem, jenž způsobí, že potenciální nový účastník hospodářské soutěže bude více zvažovat, zda vůbec na trh vstoupit a zda raději necouvnout před svým konkurentem posíleným fúzí.

6.4 Ekonomické dopady státní pomoci národním podnikům

Reakcí na stále větší výskyt zahraničních nadnárodních korporací a strach z odlivu kapitálu ze zemí, potažmo EU, je státní ochránářská politika uskutečňovaná formou podpory ze strany vlád „... která má ve svém důsledku vést ke spojování velkých národních průmyslových celků, k jejich posílení a ochraně ... před jejich převzetím zahraničními společnostmi.“¹⁶⁴ Průkopníky této politiky jsou vlády Německa, Itálie a Francie, přičemž svou podporu národním podnikům se

---

¹⁵⁹ Vyloučení fixních nákladů, zvýšení racionalizace.

¹⁶⁰ Výrobní náklady při společné výrobě různých výrobků je nižší, nežli součet při jejich výrobě oddělené zejména proto, že se využije nějakého společného postupu.

¹⁶¹ Úsporný efekt učení se projevuje ve snížení jednotkových nákladů měřených na celkovém výstup v důsledku nahromaděných zkušeností, svou roli hraje i sdílení nahromaděných zkušeností.

¹⁶² Spolupráce dříve soutěžících subjektů a širší internalizace přínosů z výzkumu a vývoje.

¹⁶³ BEJČEK, J. Fúze a „*efficiencies*“. In *Ekonomické aspekty právní úpravy a jejího výkladu. Sborník příspěvků z mezinárodní konference studentů doktorského studijního programu „obchodní právo“ Masarykovy univerzity, pořádané Katedrou obchodního práva Masarykovy univerzity dne 20. prosince 2005*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2006. s. 22.

¹⁶⁴ ONDREJOVÁ, D. Ekonomické a soutěžněprávní souvislosti tzv. národních šampiónů. In *Sborník příspěvků z mezinárodní konference studentů doktorského studijního programu „obchodní právo“ Masarykovy univerzity, pořádané Katedrou obchodního práva Masarykovy univerzity dne 20. prosince 2005*. 1. vyd.. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2006. s. 56.

snaží na veřejnosti prezentovat jako ochranu pracovních příležitostí. Vlády se obávají nevratných změn na trhu, jež by mohly následovat po uskutečnění zakládání nových nadnárodních korporací či sílením soukromých korporací, které již na trzích Vládám také neuniklo, že ne všechny fúze probíhají pod náležitou kontrolou. Bez potřebného uvědomění si možných (i negativních) důsledků fúzí ze strany korporací hrozí vážné riziko poškození vyvážené tržní ekonomiky. Kontrola vyrovnanosti tržní ekonomiky je přitom prostředkem k zachování možnosti svobodného chování účastníků na trhu. Výše uvedený postup vlád by však mohl být hodnocen jako počínání poněkud nacionalistické a „ochrana“ by snadno mohla být podřazena pod pojem excesivní státní intervence a národního ochranářství, které není slučitelné s rovnými podmínkami pro podnikatelské subjekty v rámci evropského jednotného trhu.

6.5 Budoucnost demokracie a nadnárodní korporace.

Zejména v poslední dekádě jsme byli svědky ulehčování procesů fúzí kapitálových společností v rámci EU. Do ČR dále (a snad i rychleji) proudí zahraniční kapitál z mateřských obchodních společností sídlících mimo ČR do jejich společností dceřiných podnikajících na území ČR.¹⁶⁵

Cílem legislativy EU v oblasti obchodu je především vytvoření společného trhu. K dosažení tohoto cíle EU vytváří a přijímá různá opatření, jež mají zajistit „urychlení“ odstranění překážek stojících vytvoření společného trhu v cestě.

Světový obchod se točí kolem společností kapitálových, které existují nejčastěji ve formě společností akciových. Pokud se má EU v budoucnu stát konkurentem států, které určují světovou politiku, je potřeba, aby sama „zesílila“. Subjekty, u nichž lze s největší pravděpodobností očekávat přínosy do ekonomiky státu, resp. EU jsou nadnárodní korporace. I když je na ně z mnoha (ne neopodstatněných) důvodů pohlížena jako na subjekty jdoucí pouze za ziskem, hrají v současné ekonomice nezastupitelnou roli.

---

¹⁶⁵ Na přílivu know-how, kapitálu nebo např. i „pouhých“ lepších pracovních podmínek pro zaměstnance na velký podíl i program investičních pobídek a dalších programů podpory podnikání, ať už na úrovni EU nebo ČR.

Opatření, právní normy či dílčí právní instituty, jež dala EU kapitálovým společnostem k dispozici, jako nástroj podpory jejich podnikání, jsou k dispozici zásadně všem kapitálovým společnostem. Ve skutečnosti jsou ale využívány akciovými společnostmi, pro něž mají význam a které na ně, díky své „velikosti“ dosáhnou. Někdy se může až zdát, že jsou to spíše soukromoprávní kapitálové korporace, kdo „udává tón“, zatímco legislativa spíše „drží krok“, a to právě v zájmu růstu národních ekonomik, potažmo ekonomiky EU, pro niž je představa existence bez nadnárodních korporací přinejmenším obtížná.

Vytváření nadnárodních korporací s sebou ovšem přinášejí o znepokojivé změny, k nimž došlo zejména v průběhu posledních dvou desetiletí v důsledku globalizace.¹⁶⁶ Tyto změny by rozhodně neměly být brány na lehkou váhu. Zejména proto, že státy samy se v důsledku těchto změn staly do vysoké míry na soukromoprávních korporacích závislé a z rukou se jim začaly vymykat základní politické úkoly státu. K základním politickým úkolům státu patří financování školství, zajištění poskytování důchodů a zdravotnictví. Je jasné, že na všechny státy EU bude toto tvrzení dopadat ve stejné míře. Namísto toho jsme svědky toho, že tyto úkoly plní nadnárodní korporace. Pro EU je to zatím hudbou budoucnosti, neboť nadvláda či přinejmenším „spoluvláda“ soukromoprávních korporací se týká spíše USA, ale zohledníme-li postupující globalizaci a propojování světových trhů, nemusí se jednat o budoucnost příliš vzdálenou. V USA je např. běžné, že soukromoprávní korporace se starají o své zaměstnance i v otázkách důchodových a vzdělávacích.

Určitým protipólem či politickou „úlitbou“ občanům se mohou zdát legislativní opatření přijímaná za účelem ochrany spotřebitelů. Domnívám se, že jde prozatímní řešení situace a je možné, že v budoucnu si situace vyžádá radikální řešení, budou-li chtít vlády získat část své moci, o níž ji nadnárodní korporace pomalu připravují, zpět. Tato prognóza se sice zdá být přehnaně pesimistická, nicméně vývoj na území ČR není nepodobný tomu, kterým si prošly vyspělejší

---

¹⁶⁶ Více viz. HERTZ, N. *Plíživý převrat : globální kapitalismus a smrt demokracie*. Přeložil Robert Bartoš. 1. vyd.. Praha : Dokořán. 2003. 255 s. ISBN 80-86569-46-2.

státy (USA, Německo), a kterým si momentálně procházejí i další postkomunistické země Evropy.

7 Akciová společnost a její založení v právním řádu Velké Británie

Jednou z obvyklých právních forem obchodních společností ve Velké Británii je Public limited company (s odlišujícím právním dodatkem „Plc“). Do českého jazyka je tato právní forma obchodní společnosti překládána jako „veřejná společnost s ručením omezeným“. Jedná se o obchodní společnost svou povahou blízkou české AS, která může získávat finanční zdroje prodejem akcií veřejnosti.

V Anglii, Skotsku, Walesu se procesem založení Plc rozumí její registrace v Companies House, který je anglickou obdobou národních obchodních rejstříků většiny evropských zemí. Companies House eviduje údaje o cca 2 mil. obchodních společnostech. Jeho kanceláře jsou umístěny v Londýně, Edinburghu a Cardiffu. Companies House vede Ministerstvo pro obchod, podnikání a hospodářskou soutěž (Department for Business, Enterprise and Regulatory Reform). V Severním Irsku se obchodní společnosti registrují v Companies Registry, který vede Ministerstvo podnikání, obchodu a investic (Department of Enterprise, Trade and Investment) v Belfastu.

Proces registrace je poměrně jednoduchý a musí proběhnout podle anglického zákona o obchodních společnostech (The Companies Act 1985). Zakladatelské dokumenty vyžadované pro registraci Plc jsou podobné zakladatelským dokumentům české AS. Jsou jimi jednak Memorandum of Association (obdobu zakladatelské smlouvy AS), obsahující jméno a adresu společnosti a předmět podnikání, jednak Articles of Association (obdobu stanov české AS), stanovující pravidla pro vnitřní chod obchodní společnosti.¹⁶⁷

Pro účely registrace je dále nutné vyplnit zákonem stanovené formuláře. Jeden vyplňuje společník (společníci) a jednatel obchodní společnosti (může jít o stejnou osobu). Vyplněný formulář obsahuje jména a adresy společníků, data je-

---

¹⁶⁷ Více k formám obchodních společností např. DAY, J., KROIS-LINDNER, A., TransLegal. *International Legal English : a course for classroom or self-study use*. 1st pub. Cambridge (UK) : Cambridge University Press. 2006. 320 p., 3. ISBN-13 978-0-521-67517-8.

jich narození, přehled jejich zaměstnání či řídicích funkcí za posledních 5 let. Formulář musí být datován a podepsán každým společníkem, jednatelem nebo jejich právníkem.

Druhý formulář obsahuje prohlášení o dodržování pravidel pro řízení obchodní společnosti. Musí být podepsáno jedním z ředitelů obchodní společnosti v přítomnosti notáře nebo právníka.

Obchodní společnost je zaregistrována po vyhotovení Certificate of Incorporation (doklad o registraci). Proces registrace obvykle trvá 7 pracovních dnů. Poplatek za elektronickou registraci činí 15 £, při registraci fyzickým předložením dokumentů 20 £. Companies House nabízí také registraci do 24 hodin po předložení požadovaných dokumentů. Poplatek za registraci do 24 hodin elektronickou cestou činí 30 £, při fyzickém předložení požadovaných dokumentů činí poplatek 50 £. V Severním Irsku stojí registrace 35 £.

Nutným předpokladem pro zahájení podnikatelské činnosti ve Velké Británii je otevření bankovního účtu.^{168, 169}

---

¹⁶⁸ Zde může někdy nastat problém - britské banky totiž při založení účtu vyžadují od cizinců předložit účet za bydlení či inkaso za poslední 1-3 měsíce s uvedením jména a britské adresy žadatele na vystavené faktuře. To je však bez bankovního účtu dost komplikované.

¹⁶⁹ *Pravidla pro podnikání ve Velké Británii* [online] c2009, 2009 [cit. 2008-05-11]. Dostupné z URL <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/velka-britanie/pravidla-pro-podnikani-ve-velke-britanii/1000687/42849/#pravni>>.

8 Závěr

Hlavním cílem této diplomové práce bylo zpracovat právní problematiku založení akciové společnosti bez veřejné nabídky akcií (jednorázové založení) a domnívám se, že tento cíl práce splnila. Po zpracování tématu mohu potvrdit, že proces jednorázového založení akciové společnosti se dá, v porovnání s ostatními způsoby založení akciové společnosti, zhodnotit jako proces jednodušší, zejména co do množství povinně zpracovávaných dokumentů a potřebných finančních prostředků.

Pokud se zakladatelé rozhodnou pro jednorázové založení akciové společnosti, vyhnou se zdlouhavé, vysoce formalizované proceduře emise akcií, k níž dochází při založení akciové společnosti na základě veřejné nabídky akcií, tj. při postupném založení. Navíc jednorázové založení s sebou nese vysoké riziko neúspěchu zakládacího procesu jako založení postupné. Vysoké riziko neúspěchu zakládacího procesu u postupného založení akciové společnosti je především dáno tím, že se zakládací proces rozpadá do poměrně velkého počtu relativně samostatných fází, v jejichž průběhu může dojít k „chybě“, která nebude moct být odstraněna a bude mít za následek zhacení celého zakládacího procesu. S ohledem na výše uvedené je pochopitelné, že postupného založení akciové společnosti bylo a je v České republice využíváno minimálně a s jeho zařazením nepočítá ani návrh nového občanského zákoníku. Naopak přeměn akciových společností, pomocí nichž dochází ke vzniku nových právních subjektů, je v současné době využíváno velmi často.

Dalším pro mne důležitým poznatkem, který si odnáším, je skutečnost, že akciové právo je jedním z nejobtížnějších obchodněprávních disciplín a akciová společnost je vrcholnou formou podnikání i v globálním měřítku, tj. podnikání na světových trzích. K obtížnosti přispívají složitá vnitřní struktura akciové společnosti a také roztroušenost právní úpravy nejen v obchodním zákoníku, ale i v množství dalších speciálních zákonů, upravujících podnikání akciových společností, které se zabývají určitými specifickými činnostmi, při nich typicky dochází k nakládání s velkými částkami kapitálu jiných osob. Při založení akciové společ-

nosti s předmětem podnikání, jež by zakládal aplikaci některého z těchto zvláštních zákonů, se musí správně užití příslušných zvláštních zákonů pečlivě sledovat. Musím přiznat, že orientovat se alespoň zběžně v akciovém právu je o to složitější, uvědomíme-li si, že je nutné do něj zahrnout i legislativu Evropské unie.

Při plnění vedlejších cílů diplomové práce, zejména zpracování otázky ekonomických aspektů založení akciové společnosti jsem se obtížně potýkala se shromážděným materiálem a obavy, které jsem vyjádřila již v úvodu diplomové práce, se částečně naplnily. Poznámky k tomuto tématu jsem vybírala citlivě, neboť jsem nechtěla práci zahltit množstvím ekonomických teorií, jimž bych sama nerozuměla. Spíše jsem se snažila zpracovat pouze ta témata, o kterých jsem se domnívala, že budou aktuální a která mají šanci oslovit i čtenáře této práce. Také pro mne bylo důležité, abych mohla k této části práce vyjádřit svůj názor, což se ne vždy povedlo. Tohoto nedostatku jsem si vědoma. Zároveň mi však tato zkušenost potvrdila myšlenku, že studium práv by získalo nový rozměr, pokud by se v jeho rámci ekonomie vyučovala ve větším rozsahu.

V průběhu zpracovávání práce se rovněž ukázalo, že o mnoha dílčích tématech, vztahujících se k tématu této diplomové práce, by se vážně dalo uvažovat jako o samostatných tématech pro další diplomové práce. Výše uvedené se týká např. otázek právní subjektivity akciové společnosti, pojmu a právní povahy stanov či vkladů do základního kapitálu akciové společnosti. Krom toho se jako (obtížné) téma samo nabízí založení akciové společnosti bez veřejné nabídky akcií. V rámci úvah o právní subjektivitě akciové společnosti by pak bylo zajímavé věnovat pozornost úvahám a stanoviskům, které zastávají zástupci naší ale i zahraniční právní teorie. Zajímavým tématem by se mohlo stát i podrobnější zpracování světových dějin akciové společnosti.

9 Použité zdroje

I. Monografie

- 1) BÍLEK, P. et alii. *Notářský řád a řízení o dědictví : komentář*. 3. doplň. a přepr. vyd. Praha : C. H. Beck, 2005. 847 s. ISBN 80-7179-865-7.
- 2) ČERNÁ, S. *Obchodní právo : akciová společnost*. 3. díl. 1. vyd. Praha : ASPI, 2006. 360 s. ISBN 80-7357-164-1.
- 3) DAY, J., KROIS-LINDNER, A., TransLegal. *International Legal English : a course for classroom or self-study use*. 1st pub. Cambridge (UK) : Cambridge University Press, 2006. 320 p., 3. ISBN-13 978-0-521-67517-8.
- 4) DĚDIČ, J. et alii. *Obchodní zákoník : komentář*. 1. vyd. Praha : Prospektum, 1997. 1303 s. ISBN 80-7175-059-X.
- 5) DĚDIČ, J. et alii. *Obchodní zákoník : komentář*. 1. vyd. Praha : POLYGON, 2002. 4 sv. (848, 896, 1312, 1024 s.). ISBN 80-7273-071-1.
- 6) DĚDIČ, J. et alii. *Akciové společnosti*. 6. přepr. vyd. Praha : C. H. Beck, 2007. 920 s. Beckova edice Právo a hospodářství. ISBN 978-80-7179-587-2.
- 7) DVOŘÁK, T. *Akciová společnost a Evropská společnost*. 1. vyd. Praha : ASPI, 2005. 1014 s. ISBN 80-7357-120-X.
- 8) DVOŘÁK, T. *Přeměny obchodních společností a družstev*. 1 vyd. Praha : ASPI – Wolters Kluwer, 2008. 396 s. ISBN 978-80-7357-376-8.
- 9) ELIÁŠ, K. *Akciová společnost : systematický výklad obecného akciového práva se zřetelem k jeho reformě*. 1. vyd. Praha : LINDE, 2000. 433 s. ISBN 80-7201-232-0.
- 10) ELIÁŠ, K. et alii. *Kurs obchodního práva : právnické osoby jako podnikatelé*. 4. vyd. Praha : C. H. Beck, 2003. 653 s. ISBN 80-7179-800-2.
- 11) ELIÁŠ, K. et alii. *Obchodní zákoník : praktické poznámkové vydání s výběrem z judikatury od roku 1900*. 4. přepr. a rozšíř. vyd. Praha : LINDE, 2004. 946 s. ISBN 80-7201-475-7.
- 12) HERTZ, N. *Plíživý převrat : globální kapitalismus a smrt demokracie*. Přeložil Robert Bartoš. 1. vyd. Praha : Dokořán, 2003. 255 s. ISBN 80-86569-46-2.
- 13) JEHLIČKA, O. et alii. *Občanský zákoník : komentář*. 9. vyd. Praha : C. H. Beck, 2004. 1416 s. ISBN 80-7179-881-9.

- 14) MADAR, Z. et alii. *Slovník českého práva*. 2. rozšíř. a podst. přepr. vyd. Praha : LINDE, 1999. 2 sv. (923, 858 s.). ISBN 80-7201-150-2.
- 15) OHEROVÁ, J. et alii. *Česko-anglický právní slovník*. 3. přepr. a rozšíř. vyd. Praha : Linde, 2005 (2007 tisk). 620 s. ISBN 80-7201-536-2.
- 16) PELIKÁNOVÁ, I., ČERNÁ, S. et alii. *Obchodní právo : společnosti obchodního práva a družstva*. 2. díl. 1. vyd. Praha : ASPI, 2006. 548 s. ISBN 80-7357-149-8.
- 17) RABAN, P. et alii. *Obchodní zákoník : komentář, judikatura*. 5. doplněné vyd. Praha : Eurounion, 2007. 766 s. ISBN 978-80-7317-060-8.
- 18) ŠTENGLOVÁ, I. et alii. *Obchodní zákoník : komentář*. 11. vyd. Praha : C. H. Beck, 2006. 1508 s. ISBN 80-7179-487-2.
- 19) VACKOVÁ, M., REICHOVÁ, N., BROUČKOVÁ, L. *Obchodní rejstřík : praktický průvodce*. 1. vyd. Praha : ASPI, 2007. 280 s. ISBN 978-80-7357-273-0.

II. Sborníky

- 1) *Ekonomické aspekty právní úpravy a jejího výkladu : sborník příspěvků z mezinárodní konference studentů doktorského studijního programu „obchodní právo“ Masarykovy univerzity, pořádané Katedrou obchodního práva Masarykovy univerzity dne 20. prosince 2005*. Edit. : Josef Bejček. 1. vydání. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2006. 245 s. Spisy právnické fakulty MU č. 296, řada teoretická. ISBN 80-210-3952-3.

III. Články z časopisů

- 1) BARTOŠÍKOVÁ, M. Vývoj právní úpravy jednání jménem společnosti před jejím vznikem. *Obchodní právo : časopis pro obchodně právní praxi*, 2004, roč. 13, č. 4, s. 2-11. ISSN 1210-8278.
- 2) BRYCHCA, P. Akciová společnost o jednom akcionáři a stát. *Obchodní právo : časopis pro obchodně právní praxi*, 2002, roč. 11, č. 9, s. 42-44. ISSN 1210-8278.
- 3) DĚDIČ, J., KUBÍK, M., ZRZAVECKÝ, J. Významné změny, které přináší novela obchodního zákoníku. *Právní rozhledy : časopis pro všechna právní odvětví*, 2000, roč. 8, č. 11, s. 483-492. ISSN 1210-6410.
- 4) JINDŘICH, M. Notářské zápisy po novele obchodního zákoníku a notářského řádu. *Právní rozhledy : časopis pro všechna právní odvětví*, 2001, roč. 9, č. 5, s. 209 - 212. ISSN 1210-6410.

- 5) ELIÁŠ, K. Příspěvek k dějinám akciových společností se zřetelem k vývoji jejich právní úpravy ve Střední Evropě. *Právník : teoretický časopis pro otázky státu a práva*, 1994, roč. 133, č. 8, s. 706-719. ISSN 0231-6625.

IV. Použité a související právní předpisy

a) České právní předpisy zrušené

- 1) Československo. Zákon č. 243 ze dne 17. listopadu 1949 o akciových společnostech. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1949, částka 79, s. 697-698. ISSN 1211-1244. Zrušen dne 1. května 1990.
- 2) Československo. Zákon č. 104 ze dne 18. dubna 1990 o akciových společnostech. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 23, s.450-462. ISSN 1211-1244. Zrušen ke dni 1. ledna 1992.
- 3) Československo. Zákon č. 248 ze dne 28. dubna 1992 o investičních společnostech a investičních fondech. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 51, s. 1313-1321. ISSN 1211-1244. Zrušen ke dni 1. května 2004.

b) České právní předpisy platné a účinné

- 1) Československo. Ústavní zákon č. 1 ze dne 16. prosince 1992 Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 1, s. 1-16. ISSN 1211-1244.
- 2) Československo. Usnesení předsednictva ČNR č. 2 ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 1, s. 17-23. ISSN 1211-1244.
- 3) Československo. Zákon č. 6 ze dne 17. prosince 1992 o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 3, s. 35-42. ISSN 1211-1244.
- 4) Česko. Zákon č. 142 ze dne 25. dubna 1996, kterým se mění a doplňuje zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. 1996, částka 42, s. 1474-1506. ISSN 1211-1244.
- 5) Česko. Zákon č. 370 ze dne 14. září 2000, kterým se mění zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 100, s. 4698-4794. ISSN 1211-1244.

- 6) Česko. Zákon č. 216 ze dne 3. května 2005, kterým se mění zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2005, částka 77, s. 3972-3983. ISSN 1211-1244.*
- 7) Česko. Zákon č. 77 ze dne 5. února 2002 o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železniční dopravní cesty a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky. 2002, částka 34, s. 1681-1713. ISSN 1211-1244.*
- 8) Československo. Zákon č. 21 ze dne 21. prosince 1991 o bankách, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky. 1992, částka 5, s. 98-105. ISSN 1211-1244.*
- 9) Československo. Zákon č. 99 ze dne 4. prosince 1963 občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky. 1963, částka 56, s. 383-428. ISSN 1211-1244.*
- 10) Československo. Zákon č. 40 ze dne 26. února 1964 občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky. 1964, částka 19, s. 201-248. ISSN 1211-1244.*
- 11) Československo. Zákon č. 513 ze dne 5. listopadu 1991 obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky. 1991, částka 98, s. 2474-2565. ISSN 1211-1244.*
- 12) Československo. Zákon č. 591 ze dne 20. listopadu 1992 o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky. 1992, částka 119, s. 3538-3557. ISSN 1211-1244.*
- 13) Česko. Zákon č. 15 ze dne 13. ledna 1998 o dohledu v oblasti kapitálového trhu a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky. 1998, částka 5, s. 3458-3474. ISSN 1211-1244.*
- 14) Česko. Zákon č. 190 ze dne 1. dubna 2004 o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky. 2004, částka 63, s. 2888-2901. ISSN 1211-1244.*
- 15) Česko. Zákon č. 227 ze dne 29. června 2000 o elektronickém podpisu, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky. 2000, částka 68, s. 3290-3297. ISSN 1211-1244.*
- 16) Česko. Zákon č. 627 ze dne 11. listopadu 2004 o evropské společnosti, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky. 2004, částka 213, s. 11374-11390. ISSN 1211-1244.*
- 17) Česko. Zákon č. 72 ze dne 24. února 2000 o investičních pobídkách a změně některých zákonů (zákon o investičních pobídkách), ve znění poz-

dějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 24, s 1320-1327. ISSN 1211-1244.

- 18) Československo. Zákon č. 344 ze dne 7. května 1992 o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 72, s. 1981-1987. ISSN 1211-1244.
- 19) Česko. Zákon č. 189 ze dne 1. dubna 2004 o kolektivním investování, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 63, s. 2842-2889. ISSN 1211-1244.
- 20) Československo. Zákon č. 97 ze dne 6. prosince 1963 o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1963, částka 55, s. 367-376. ISSN 1211-1244.
- 21) Československo. Zákon č. 358 ze dne 7. května 1992 o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 73, s. 1999-2013. ISSN 1211-1244.
- 22) Česko. Zákon č. 42 ze dne 6. února 1994 o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1994, částka 14, s. 259-269. ISSN 1211-1244.
- 23) Česko. Zákon č. 256 ze dne 14. dubna 2004 o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 84, s. 5442-5508. ISSN 1211-1244.
- 24) Česko. Zákon č. 125 ze dne 19. března 2008 o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění ozděních předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 40, s. 1570-1630. ISSN 1211-1244.
- 25) Československo. Zákon č. 549 ze dne 5. prosince 1991 o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 104, s. 2713-2721. ISSN 1211-1244.
- 26) Československo. Zákon č. 119 ze dne 28. dubna 1948 o státní organizaci zahraničního obchodu a mezinárodního zasilatelství, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1948, částka 47, s. 979-986. ISSN 1211-1244.
- 27) Česko. Zákon č. 77 ze dne 20. března 1997 o státním podniku ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1997, částka 25, s. 1791-1797. ISSN 1211-1244.
- 28) Československo. Zákon č. 36 ze dne 6. dubna 1967 o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1967, částka 14, s. 125-129. ISSN 1211-1244.

- 29) Československo. Zákon č. 455 ze dne 2. října 1991 o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 87, s. 2122-2159. ISSN 1211-1244.
- 30) Československo. Zákon č. 11 ze dne 28. října 1918 o zřízení samostatného státu československého. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1918, částka 2. ISSN 1211-1244.
- 31) Česko. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí ze dne 29. října 2002 o sjednání Dodatkového protokolu k Evropské dohodě zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Českou republikou na straně druhé. In *Sbírka mezinárodních smluv České republiky*. 2002, částka 57, s. 11354. ISSN 1801-0393.
- 32) Česko. Vyhláška Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního č. 26 ze dne 5. února 2007, kterou se provádí zákon č. 256/1992 SB., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, (katastrální vyhláška). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2007, částka 10, s. 118-206. ISSN 1211-1244.
- 33) Česko. Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 250 ze dne 15. června 2005 o závazných formulářích na podávání návrhů na zápis do obchodního rejstříku, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2005, částka 93, s. 4902-5115. ISSN 1211-1244.

c) Právní předpisy ES/EU

- 1) Evropská unie. Konsolidované znění Smlouvy o Evropském společenství č. 12006E/TXT ze dne 29. prosince 2006. In *Úřední věstník Evropské Unie* C 321E/1, 2006, sv. 49, s. 37-187. Dostupné také z URL <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2006:321E:001:CS:PDF>>. ISSN 1725-5163.
- 2) Evropské hospodářské sdružení. Druhá směrnice Rady č. 91 ze dne 13. prosince 1976 o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu čl. 58 druhého pododstavce Smlouvy při zakládání akciových společností a při udržování a změně jejich základního kapitálu, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření. In *Úřední věstník Evropské Unie* L, 1977, sv. 26, s. 1. Dostupná také z URL <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:17:01:31977L0091:CS:PDF>>. ISSN 1725-5163.
- 3) Evropské hospodářské sdružení. První směrnice Rady č. 151 ze dne 9. března 1968 o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společ-

ností ve smyslu čl. 58 Smlouvy, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření, ve znění pozdějších předpisů. In *Úřední věstník Evropské Unie* L, 1968, sv. 65, s. 8. Dostupná také z URL <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:17:01:31968L0151:CS:PDF>>. ISSN 1725-5163.

- 4) Evropské společenství. Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 68 ze dne 6. září 2006, kterou se mění směrnice Rady 77/91/EHS, pokud jde o zakládání akciových společností a udržování a změnu jejich základního kapitálu. In *Úřední věstník Evropské Unie* L, 2006, sv. 264, s. 32-36. Dostupná také z URL <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:264:0032:0036:CS:PDF>>. ISSN 1725-5163.
- 5) Evropské hospodářské sdružení. Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 56 ze dne 26. října 2005 o přeshraničních fúzích kapitálových společností. In *Úřední věstník Evropské Unie* L, 2005, sv. 310, s. 1. Dostupná také z URL <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:310:0001:0009:CS:PDF>>. ISSN 1725-5163.
- 6) Evropské společenství. Směrnice Rady č. 109 ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty. In *Úřední věstník Evropské Unie* L, 2004, sv. 16, s. 44. Dostupná také z URL <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:19:06:32003L0109:CS:PDF>>. ISSN 1725-5163.
- 7) Evropské společenství. Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 38 ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS. In *Úřední věstník Evropské Unie* L, 2004, sv. 158, s. 77. Dostupná také z URL <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:05:05:32004L0038:CS:PDF>>. ISSN 1725-5163.
- 8) Evropské hospodářské sdružení. Šestá směrnice rady č. 891 ze dne 17. prosince 1982, založená na čl. 54 odst. 3 písm. g) Smlouvy, o rozdělení akciových společností. In *Úřední věstník Evropské Unie* L, 1982, sv. 378, s. 47. Dostupná také z URL <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:17:01:31982L0891:CS:PDF>>. ISSN 1725-5163.
- 9) Evropské hospodářské sdružení. Třetí směrnice Rady č. 855 ze dne 9. října 1978, založená na čl. 54 odst. 3 písm. g) Smlouvy, o fúzích akciových společností. In *Úřední věstník Evropské Unie* L, 1978, sv. 295, s. 36. Dostup-

ná také z URL <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:17:01:31978L0855:CS:PDF>>. ISSN 1725-5163.

V. Soudní rozhodnutí

- 1) Česko. Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 16. dubna 1998, sp. zn. 2 Cdon 1652/97. *Soudní judikatura* [CD-ROM]. Praha : ASPI, 2003 [cit. 2009-01-13]. Adresa: <file:///D:/main/fulscript/index98.html>.
- 2) Česko. Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. dubna 2002, sp. zn. 29 Odo 264/2001. *Soudní judikatura* [CD-ROM]. Praha : ASPI, 2003 [cit. 2009-01-13]. Adresa: <file:///D:/main/ObchodniPravo.html>.
- 3) Usnesení Nejvyššího soudu 29 Odo 717/2002.

VI. Elektronické zdroje

- 1) *EUR-Lex – Úřední věstník* [databáze online]. 2009 [cit. 2009-06-28]. Dostupné z URL <<http://eur-lex.europa.eu/JOIndex.do?ihmlang=cs>>.
- 2) *Obchodní společnosti – založení a vznik* [online]. c2009, 2009 [cit. 2008-04-20]. Dostupné z: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/obchodni-spolecnosti-zalozeni-vznik-opu/1000818/46132/>>.
- 3) *Obchodní rejstřík na internetu* [databáze online]. Praha: Ministerstvo spravedlnosti České republiky, 2009 [cit. 2009-28-06]. Dostupné z URL <<http://www.justice.cz/or/>>.
- 4) *Pravidla pro podnikání ve Velké Británii* [online] c2009, 2009 [cit. 2008-05-11]. Dostupné z URL <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/velka-britanie/pravidla-pro-podnikani-ve-velke-britanii/1000687/42849/#pravni>>.
- 5) *Sbírka zákonů – stejnopisy zákonů a mezinárodních smluv od roku 1945 do současnosti/archiv stánek* [databáze online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2009 [cit. 2009-06-28]. Dostupné z URL <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/>>.
- 6) *Soudní judikatura* [CD-ROM]. Praha : ASPI, 2003 [cit. 2009-01-13]. Adresa: <file:///D:/main/fulscript/index98.html>.

10 Seznam použitých zkratek

Zkratky českých právních předpisů

BankZ	Československo. Zákon č. 21 ze dne 21. prosince 1991 o bankách, ve znění pozdějších předpisů. In <i>Sbírka zákonů České republiky</i> . 1992, částka 5, s. 98-105. ISSN 1211-1244.
CenP	Československo. Zákon č. 591 ze dne 20. listopadu 1992 o cenách papírech, ve znění pozdějších předpisů. In <i>Sbírka zákonů České republiky</i> . 1992, částka 119, s. 3538-3557. ISSN 1211-1244.
KatZ	Československo. Zákon č. 344 ze dne 7. května 1992 o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů. In <i>Sbírka zákonů České republiky</i> . 1992, částka 72, s. 1981-1987. ISSN 1211-1244.
KolInv	Česko. Zákon č. 189 ze dne 1. dubna 2004 o kolektivním investování, ve znění pozdějších předpisů. In <i>Sbírka zákonů České republiky</i> . 2004, částka 63, s. 2842-2889. ISSN 1211-1244.
LZPS	Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.
NotŘ	Československo. Zákon č. 358 ze dne 7. května 1992 o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů. In <i>Sbírka zákonů České republiky</i> . 1992, částka 73, s. 1999-2013. ISSN 1211-1244.
ObčZ	Československo. Zákon č. 40 ze dne 26. února 1964 občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In <i>Sbírka zákonů České republiky</i> . 1964, částka 19, s. 201-248. ISSN 1211-1244.
ObchZ	zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. 1996, částka 42, s. 1474-1506. ISSN 1211-1244.
OSŘ	Československo. Zákon č. 99 ze dne 4. prosince 1963 občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. In <i>Sbírka zákonů České republiky</i> . 1963, částka 56, s. 383-428. ISSN 1211-1244.
PKT	Česko. Zákon č. 256 ze dne 14. dubna 2004 o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů. In <i>Sbírka zákonů České republiky</i> . 2004, částka 84, s. 5442-5508. ISSN 1211-1244.
PPřip	Česko. Zákon č. 42 ze dne 6. února 1994 o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů sou-

	visejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů. In <i>Sbírka zákonů České republiky</i> . 1994, částka 14, s. 259-269. ISSN 1211-1244.
recepční zákon	Československo. Zákon č. 11 ze dne 28. října 1918 o zřízení samostatného státu československého. In <i>Sbírka zákonů České republiky</i> . 1918, částka 2. ISSN 1211-1244.
technická novela ObchZ	Česko. Zákon č. 370 ze dne 14. září 2000, kterým se mění zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In <i>Sbírka zákonů, Česká republika</i> . 2000, částka 100, s. 4698-4794. ISSN 1211-1244.
ZISIF	Československo. Zákon č. 248 ze dne 28. dubna 1992 o investičních společnostech a investičních fondech. In <i>Sbírka zákonů České republiky</i> . 1992, částka 51, s. 1313-1321. ISSN 1211-1244. Zrušen ke dni 1. května 2004.
ZPřOSD	Česko. Zákon č. 125 ze dne 19. března 2008 o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění ozděních předpisů. In <i>Sbírka zákonů České republiky</i> . 2008, částka 40, s. 1570-1630. ISSN 1211-1244.
ŽZ	Československo. Zákon č. 455 ze dne 2. října 1991 o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. In <i>Sbírka zákonů České republiky</i> . 1991, částka 87, s. 2122-2159. ISSN 1211-1244.

I. Zkratky právních předpisů ES/EU

Druhá směrnice	Evropské hospodářské sdružení. Druhá směrnice Rady č. 91 ze dne 13. prosince 1976 o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu čl. 58 druhého pododstavce Smlouvy při zakládání akciových společností a při udržování a změně jejich základního kapitálu, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření. In <i>Úřední věstník Evropské Unie L</i> , 1977, sv. 26, s. 1.
První směrnice	Evropské hospodářské sdružení. První směrnice Rady č. 151 ze dne 9. března 1968 o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu čl. 58 Smlouvy, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření, ve znění pozdějších předpisů. In <i>Úřední věstník Evropské Unie L</i> , 1968, sv. 65, s. 8.
Směrnice o přeshraničních fúzích	Evropské hospodářské sdružení. Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 56 ze dne 26. října 2005 o přeshraničních fúzích kapitálových společností. In <i>Úřední věstník Evropské Unie L</i> , 2005, sv. 310, s. 1. Dostupná také z URL <

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:310:0001:0009:CS:PDF>. ISSN 1725-5163.

Smlouva ES	Evropská unie. Konsolidované znění Smlouvy o Evropském společenství č. 12006E/TXT ze dne 29. prosince 2006. In <i>Úřední věstník Evropské Unie</i> C 321E/1, 2006, sv. 49, s. 37-187.
Třetí směrnice	Evropské hospodářské sdružení. Třetí směrnice Rady č. 855 ze dne 9. října 1978, založená na č. 54 odst. 3 písm. g) Smlouvy, o fúzích akciových společností. In <i>Úřední věstník Evropské Unie</i> L, 1978, sv. 295, s. 36.
Zjednodušení Druhé směrnice	Evropské společenství. Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 68 ze dne 6. září 2006, kterou se mění směrnice Rady 77/91/EHS, pokud jde o zakládání akciových společností a udržování a změnu jejich základního kapitálu. In <i>Úřední věstník Evropské Unie</i> L, 2006, sv. 264, s. 32-36.

II. Zkratky českých úřadů

ČNB	Česká národní banka
KÚ	katastrální úřad
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky
MD ČR	Ministerstvo dopravy České republiky
MO ČR	Ministerstvo obrany České republiky
MPO ČR	Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
MPR ČR	Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
NK ČR	Notářská komora České republiky
ŽÚ	živnostenský úřad

III. Další použité zkratky

AS	akciová společnost
ČR	Česká republika

DPH	daň z přidané hodnoty
EK	emisní kurz akcie
FO	fyzická osoba
IHK	Industrie und Handelsgesellschafts Kamer - Průmyslová a obchodní Komora SRN)
KL	koncesní listina
KN	katastr nemovitostí
NS ČR	Nejvyšší soud České republiky
NK ČR	Notářská komora České republiky
OR	obchodní rejstřík
Plc	Public limited company - akciová společnost dle anglického práva
PO	právnícká osoba
RF	rezervní fond
SRO	společnost s ručením omezeným
ZK	základní kapitál
ZS/ZL	zakladatelská smlouva/zakladatelská listina
ŽL	živnostenský list

Příloha 1: Vzor stanov akciové společnosti založené bez veřejné nabídky akcií jedním zakladatelem

Stanovy akciové společnosti (akciová společnost jednočlenná)

O B S A H

I. Základní ustanovení

Článek 1 . . . Založení akciové společnosti

Článek 2 . . . Obchodní firma a sídlo společnosti

Článek 3 . . . Trvání společnosti

Článek 4 . . . Předmět podnikání společnosti

Článek 5 . . . Základní kapitál společnosti

Článek 6 . . . Akcie

II. Organizace společnosti

Článek 7 . . . Orgány společnosti

A. Valná hromada

Článek 8 . . . Postavení a působnost valné hromady

Článek 9 . . . Účast na valné hromadě

Článek 10 . . . Svolávání valné hromady

Článek 11 . . . Jednání valné hromady

Článek 12 . . . Rozhodování valné hromady

B. Představenstvo

Článek 13 . . . Postavení a působnost představenstva

Článek 14 . . . Složení, ustanovení a funkční období představenstva

Článek 15 . . . Svolávání společného zasedání představenstva a dozorčí rady

Článek 16 . . . Rozhodování představenstva

Článek 17 . . Povinnosti člena představenstva

Článek 18 . . Odměny členů představenstva a tantiémy

C. Dozorčí rada

Článek 19 . . Postavení a působnost dozorčí rady

Článek 20 . . Složení, ustanovení a funkční období dozorčí rady

Článek 21 . . Zasedání dozorčí rady

Článek 22 . . Usnášení dozorčí rady

Článek 23 . . Povinnosti členů dozorčí rady

Článek 24 . . Odměny členů dozorčí rady a tantiémy

D. Výkonné orgány společnosti

Článek 25 . . Prokurista společnosti

Článek 26 . . Ředitel společnosti

III. Jednání za společnost

Článek 27 . . Jednání za společnost a podepisování za společnost

Článek 28 . . Ostatní osoby oprávněné podepisovat za společnost

IV. Hospodaření společnosti

Článek 29 . . Rozdělování zisku společnosti

Článek 30 . . Rezervní fond

Článek 31 . . Krytí ztrát společnosti

Článek 32 . . Důsledky porušení povinnosti splatit včas upsané
akcie

Článek 33 . . Pravidla postupu při zvyšování a snižování základ-
ního kapitálu

V. Zrušení a zánik společnosti

Článek 34 . . Způsoby zrušení společnosti

Článek 35 . . Rozhodnutí valné hromady o zrušení společnosti

Článek 36 . . Likvidace společnosti

Článek 37 . . Zrušení společnosti s přechodem jmění na právního
nástupce

Článek 38 . . Zánik společnosti

VI. Závěrečná ustanovení

Článek 39 . . Oznamování

Článek 40 . . Právní poměry společnosti a řešení sporů

Článek 41 . . Doplnování a změna stanov

Článek 42 . . Účast v jiných společnostech

Článek 43 . . Účinnost stanov

STANOVY AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI

I. Základní ustanovení

1. Založení akciové společnosti

Akciová společnost (dále jen „akciová společnost“ nebo „společnost“) RIDER Transport, a.s. byla založena jednorázovým založením bez výzvy k upisování akcií na základě zakladatelské listiny ze dne 1. října 2008, a jediným zakladatelem, kterým je RIDER Czech Republic, a.s. se sídlem Jáchymova 2, Praha 1, PSČ 110 00, IČ: 236 689 15

2. Obchodní firma a sídlo společnosti

1) Obchodní firma společnosti (dále jen „firma“) zní RIDER Transport, a.s.

2) Sídlem společnosti je: Jáchymova 2, Praha 1, 110 00.

3. Trvání společnosti

Společnost se zakládá na dobu neurčitou.

4. Předmět podnikání společnosti

- nákladní vnitrostátní doprava provozovaná vozidly o největší povolené hmotnosti do 3,5 tuny včetně
- nákladní vnitrostátní doprava provozovaná vozidly o největší povolené hmotnosti nad 3,5 tuny
- nákladní mezinárodní doprava provozovaná vozidly o nej-

větší povolené hmotnosti do 3,5 tuny včetně

- nákladní mezinárodní doprava provozovaná vozidly o největší povolené hmotnosti nad 3,5 tuny

5. Základní kapitál společnosti

- 1) Základní kapitál společnosti činil při jejím založení 2 000 000,- Kč (dva miliony korun českých) a je rozdělen na 1 000 kusů akcií na majitele ve jmenovité hodnotě 1 000,- Kč v listinné podobě.
- 2) Celý základní kapitál byl splacen peněžním vkladem jediného zakladatele u zakladatele společnosti, tj. RIDER Czech Republic, a.s.
- 3) O zvýšení nebo snížení základního kapitálu rozhoduje valná hromada na základě obecně závazných právních předpisů a ustanovení těchto stanov.

6. Akcie

- 1) Akcie je cenný papír, s níž jsou spojena práva akcionářů podílet se podle zákona a stanov společnosti na jejím řízení, zisku a majetkovém zůstatku při zániku společnosti.
- 2) Veškeré akcie společnosti jsou vydány v listinné podobě, znějí na majitele a jsou převoditelné předáním. Práva s nimi spojená má jejich držitel.

II. Organizace společnosti

7. Orgány společnosti

Společnost má tyto orgány:

- valná hromada
- představenstvo
- dozorčí rada

A. Valná hromada

8. Postavení a působnost valné hromady

- 1) Valná hromada je nejvyšším orgánem společnosti. Skládá se ze všech na ní přítomných akcionářů.
- 2) Do působnosti valné hromady náleží:
  - a) rozhodnutí o koncepci podnikatelské činnosti společnosti a o je-

jích změnách,

- b) rozhodování o změně stanov, nejde-li o změnu v důsledku zvýšení základního kapitálu představenstvem podle §210 ObchZ nebo o změnu, ke které došlo na základě jiných právních skutečností,
- c) rozhodování o zvýšení či snížení základního kapitálu nebo o pověření představenstva podle § 210 ObchZ,
- d) rozhodnutí o snížení základního kapitálu a o vydání dluhopisů podle § 160 ObchZ,
- e) volba a odvolání člena představenstva, členů dozorčí rady s výjimkou členů dozorčí rady volených a odvolávaných podle § 200 ObchZ,
- f) schválení řádné nebo mimořádné účetní závěrky a v zákonem stanovených případech i mezitímní účetní závěrky, rozhodnutí o rozdělení zisku nebo o úhradě ztráty a stanovení tantiém,
- g) rozhodování o odměňování člena představenstva a dozorčí rady a schvalování smluv o výkonu funkce, sjednaných s členy orgánů společnosti,
- h) rozhodnutí o zrušení společnosti s likvidací, jmenování a odvolání likvidátora, včetně určení výše jeho odměny a schválení návrhu na rozdělení likvidačního zůstatku,
- i) rozhodnutí o fúzi, převodu jmění na jednoho akcionáře nebo rozdělení, popřípadě o změně právní formy,
- j) rozhodnutí o uzavření smlouvy, jejímž předmětem je převod podniku nebo jeho části a jeho nájem, nebo rozhodnutí o uzavření takové smlouvy ovládanou osobou,
- k) schválení ovládací smlouvy, smlouvy o převodu zisku a smlouvy o tichém společenství a jejích změn,
- l) rozhodnutí o dalších otázkách, které ObchZ nebo stanovy zahrnují do působnosti valné hromady,
- m) rozhodnutí o použití rezervního fondu.

Valná hromada si nemůže vyhradit k rozhodování záležitosti, které jí nesvěřuje zákon nebo stanovy.

9. Účast na valné hromadě

- 1) Každý akcionář je oprávněn účastnit se valné hromady, hlasovat na ní a uplatňovat návrhy a protinávhrhy k návrhům, jejichž obsah je uveden v oznámení o konání valné hromady. V případě, že o rozhodnutí valné hromady musí být pořízen notářský zápis, je povinen doručit písemné znění svého návrhu nebo protinávhrhu společnosti nejméně 5 pracovních dnů přede dnem konání valné hromady. To neplatí, jde-li o návrhy na volbu konkrétních osob do orgánů společnosti. Představenstvo je povinno uveřejnit případný protinávhrh akcionáře se svým stanoviskem, pokud možno nejméně 3 dny před oznámeným datem konání valné hromady.
- 2) Akcionář vykonává svoje práva osobně nebo prostřednictvím zástupce na základě písemné plné moci s legalizovaným podpisem. Zástupcem nemůže být člen představenstva ani člen dozorčí rady. Zástupce akcionáře na základě plné moci je povinen před zahájením valné hromady odevzdat odpovědným orgánům valné hromady písemnou plnou moc, z níž vyplývá rozsah zástupcova oprávnění.
- 3) Valné hromady se účastní člen představenstva a členové dozorčí rady.

10. Svolávání valné hromady

- 1) Valná hromada se koná nejméně jednou za rok, a to nejpozději do šesti měsíců od posledního dne účetního období a svolává ji člen představenstva.
- 2) Představenstvo je povinno svolat valnou hromadu:
  - a) bez zbytečného odkladu poté, co zjistí, že celková ztráta společnosti na základě jakékoliv účetní závěrky dosáhla takové výše, že při jejím uhrazení z disponibilních zdrojů společnosti by neuhrzená ztráta dosáhla poloviny základního kapitálu nebo to lze s ohledem na všechny okolnosti předpokládat,
  - b) pokud zjistí, že je společnost v úpadku,
  - c) požádají-li o svolání představenstvo akcionář nebo akcionáři, kteří mají akcie, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota přesahuje 5 % základního kapitálu. V takovém případě představenstvo svolá mimořádnou valnou hromadu tak, aby se konala nejpozději do 40 dnů ode dne, kdy mu došla žádost o její svolání. Lhůta uvedená v ust. § 184 odst. 4 ObchZ se zkracuje na 15 dnů. Představenstvo není oprávněno navržený pořad jednání měnit. Představenstvo je oprávněno navržený pořad jednání doplnit pouze se

souhlasem osob - akcionářů, kteří požádali o svolání mimořádné valné hromady.

- d) Představenstvo je povinno uveřejnit oznámení o svolání valné hromady nejméně 30 dní před konáním valné hromady, a to v Obchodním věstníku.
- 3) Valnou hromadu může svolat též dozorčí rada, jestliže to vyžadují zájmy společnosti.
  - 4) Oznámení o konání valné hromady musí obsahovat:
    - a) firmu a sídlo společnosti,
    - b) místo, datum a hodinu konání valné hromady,
    - c) označení, zda se svolává řádná, mimořádná nebo náhradní valná hromada,
    - d) pořad jednání valné hromady,
  - 5) Valnou hromadu lze odvolat nebo změnit datum jejího konání na pozdější dobu. Odvolání valné hromady nebo změna data jejího konání se děje způsobem stanoveným stanovami pro svolání valné hromady, a to nejpozději jeden týden před oznámeným datem jejího konání. Mimořádnou valnou hromadu svolanou podle §181 ObchZ lze odvolat nebo změnit datum jejího konání na pozdější dobu, jen pokud o to požádají tam uvedení akcionáři. Při určení nového data konání valné hromady musí být dodržena 30denní lhůta pro oznámení konání valné hromady, resp. lhůta 15denní, ve smyslu § 181 odst. 2 ObchZ.
  - 6) Jestliže má být na pořadu jednání valné hromady změna stanov společnosti, musí oznámení o jejím konání charakterizovat podstatu navrhovaných změn a návrh změn stanov musí být akcionářům k dispozici k nahlédnutí v sídle společnosti ve lhůtě stanovené pro svolání valné hromady. Akcionář má právo vyžádat si zaslání kopie návrhu změny stanov na svůj náklad a své nebezpečí. Na tato práva musí být akcionáři upozorněni s oznámením o konání valné hromady.
  - 7) Není-li valná hromada usnášeníschopná (viz níže), je představenstvo povinno svolat náhradní valnou hromadu, a to formou nového oznámení způsobem uvedeným v § 184 odst. 4 ObchZ s tím, že 30denní lhůta tam uvedená se zkracuje na 15 dnů. Oznámení o konání valné hromady musí být uveřejněno nejpozději do 15 dnů ode dne, na který byla svolána původní valná hromada. Náhradní valná hromada se musí konat do 6 týdnů ode dne, na který byla svolána valná hromada původní. Náhradní

valná hromada musí mít nezměněný pořad jednání a je schopna se usnášet bez ohledu na ustanovení stanov o podmínkách usnášení se valné hromady a § 185 odst. 1 ObchZ.

8) Valná hromada se koná v místě sídla společnosti.

11. Jednání valné hromady

1) Valná hromada zvolí svého předsedu, zapisovatele, dva ověřovatele zápisu a osoby pověřené sčítáním hlasů. Do doby zvolení předsedy valné hromady řídí valnou hromadu člen představenstva.

2) Jednání valné hromady řídí zvolený předseda.

3) O průběhu jednání valné hromady se pořizuje zápis, který musí obsahovat náležitosti stanovené v § 188 odst. 2 ObchZ. K zápisu musí být přiloženy návrhy a prohlášení, předložená na valné hromadě k projednání a seznam osob přítomných na valné hromadě.

4) V zákonem stanovených případech musí být přítomen notář, jehož účast zajistí představenstvo.

12. Rozhodování valné hromady

1) Valná hromada je schopna se usnášet, pokud přítomní akcionáři mají akcie, jejichž jmenovitá hodnota přesahuje polovinu základního kapitálu společnosti.

2) Valná hromada rozhoduje většinou hlasů přítomných akcionářů.

3) O záležitostech podle § 187 odst. 1 písm. a), b), c) ObchZ a o zrušení společnosti s likvidací a plánu rozdělení likvidačního zůstatku rozhoduje valná hromada alespoň dvěma třetinami hlasů přítomných akcionářů.

4) Pokud rozhoduje valná hromada o zvýšení nebo snížení základního kapitálu, vyžaduje se i souhlas alespoň dvou třetin hlasů přítomných akcionářů každého druhu akcií, které společnost vydala nebo místo nichž byly vydány zatímní listy.

5) K rozhodnutí valné hromady o změně druhu nebo formy akcií, o změně práv spojených s určitým druhem akcií, o omezení převoditelnosti akcií na jméno a o zrušení registrace akcií se vyžaduje i souhlas alespoň tří čtvrtin hlasů přítomných akcionářů majících tyto akcie.

6) O vyloučení nebo o omezení přednostního práva na získání vyměnitelných a prioritních dluhopisů, o vyloučení nebo o omezení přednostního práva na upisování nových akcií podle § 204a ObchZ, o schválení ovlá-

dací smlouvy (§ 190b ObchZ), o schválení smlouvy o převodu zisku (§ 190a) a jejich změny a o zvýšení základního kapitálu nepeněžitými vklady rozhoduje valná hromada alespoň třemi čtvrtinami hlasů přítomných akcionářů. Jestliže společnost vydala více druhů akcií, vyžaduje se k rozhodnutí valné hromady i souhlas alespoň tří čtvrtin hlasů přítomných akcionářů u každého druhu akcií.

- 7) K rozhodnutí valné hromady o spojení akcií se vyžaduje i souhlas všech akcionářů, jejichž akcie se mají spojit.
- 8) O rozhodnutí podle odst. 3) až 7) musí být pořízen notářský zápis. Notářský zápis o rozhodnutí o změně stanov musí obsahovat i schválený text změny stanov.
- 9) Záležitosti, které nebyly zařazeny do navrhovaného pořadu jednání valné hromady, lze rozhodnout jen za účasti a se souhlasem všech akcionářů společnosti.
- 10) Na každých tisíc Kč jmenovité hodnoty akcií připadá jeden hlas.
- 11) Hlasování je veřejné, rovné a přímé.
- 12) Hlasování se provádí aklamací.
- 13) Má-li společnost jen jediného akcionáře, nekoná se valná hromada a působnost valné hromady vykonává tento akcionář. Jeho rozhodnutí při výkonu působnosti valné hromady musí mít písemnou formu a musí být podepsáno akcionářem. Forma notářského zápisu se vyžaduje v případech uvedených v § 186 odst. 6 ObchZ.

B. Představenstvo

13. Postavení a působnost představenstva

- 1) Představenstvo je statutárním orgánem, jenž řídí činnost společnosti a jedná jejím jménem.
- 2) Představenstvo rozhoduje o všech záležitostech společnosti s výjimkou těch, které jsou vyhrazeny obchodním zákoníkem nebo stanovami do působnosti valné hromady nebo dozorčí rady.
- 3) Představenstvo zabezpečuje obchodní vedení včetně řádného vedení účetnictví společnosti a předkládá valné hromadě ke schválení řádnou, mimořádnou, konsolidovanou, případně i mezitímní účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku nebo úhradu ztráty. Současně s roční účetní závěrkou, nejméně však jednou za účetní období, předkládá představenstvo valné hromadě zprávu o podnikatelské činnosti společnosti a o sta-

vu jejího majetku. Tato zpráva musí být součástí výroční zprávy.

4) Hlavní údaje účetní závěrky zveřejní představenstvo ve lhůtě 30 dnů před konáním valné hromady způsobem shodným dle těchto stanov se způsobem svolání valné hromady s uvedením doby a místa, v němž je účetní závěrka k nahlédnutí pro akcionáře společnosti.

5) Představenstvu společnosti přísluší zejména:

a) uskutečňovat obchodní vedení a zajišťovat provozní záležitosti společnosti,

b) vykonávat zaměstnavatelská práva,

c) svolávat valnou hromadu,

d) zajistit zpracování a předkládat valné hromadě:

- návrh koncepce podnikatelské činnosti společnosti a návrhy jejich změn,
- návrhy na změnu stanov,
- návrhy na zvýšení nebo snížení základního kapitálu, jakož i vydávání dluhopisů,
- roční účetní závěrku,
- návrh na rozdělení zisku včetně stanovení výše a způsobu vyplácení dividend a tantiém,
- roční zprávy o podnikatelské činnosti společnosti a stavu jejího majetku,
- návrhy na způsob krytí ztrát společnosti vzniklých v uplynulém obchodním roce, jakož i návrhy na dodatečné schválení použití rezervního fondu,
- návrh na zvýšení rezervního fondu nad hranici určenou stanovami,
- návrh na zrušení společnosti,

e) vykonávat usnesení valné hromady,

f) rozhodovat v případě potřeby o použití rezervního fondu,

g) zajišťovat řádné vedení předepsané evidence, účetnictví, obchodních knih a ostatních dokladů společnosti.

6) Představenstvo nesmí bez souhlasu dozorčí rady:

a) kupovat a prodávat nemovitý majetek v ceně dle znaleckého posudku vyšší než dvě stě tisíc korun českých,

- e) projednávat a schvalovat organizační řád společnosti, dislokaci společnosti, jmenování a odvolání ředitele, udělení prokury, zakládání organizačních složek,
  - a) uzavírat smlouvy o nájmu nemovitého majetku na dobu delší šesti měsíců nebo s výpovědní lhůtou delší tři měsíců,
  - b) provést vklad nemovitého majetku do společnosti, která není ve stoprocentním vlastnictví RIDER CzechRepublic, a.s.,
  - c) zatěžovat nemovitý majetek právy třetích osob,
  - d) kupovat a prodávat movitý majetek s cenou dle znaleckého posudku vyšší než sto tisíc korun českých,
  - e) postoupit pohledávku s nominální hodnotou vyšší než padesát tisíc korun českých,
  - f) zakládat nové společnosti a nabývat majetkové podíly v jiných společnostech, a to ani jako tichý společník,
  - g) zcizovat majetkové podíly ani jejich části,
  - h) uzavírat úvěrové smlouvy,
  - i) uzavřít smlouvu uvedenou v článku 13.8 stanov.
- 7) Představenstvo svolá mimořádnou valnou hromadu bez zbytečného odkladu poté, co zjistí, že celková ztráta společnosti na základě jakékoliv účetní závěrky dosáhla takové výše, že při jejím uhrazení z disponibilních zdrojů společnosti by neuhrazená ztráta dosáhla poloviny základního kapitálu nebo to lze s ohledem na všechny okolnosti předpokládat, nebo pokud zjistí, že je společnost v úpadku a navrhne valné hromadě zrušení společnosti nebo přijetí jiného opatření, nestanoví-li zvláštní zákon něco jiného.
- 8) Bez souhlasu dozorčí rady nesmí představenstvo uzavřít smlouvu, na jejímž základě má společnost nabýt nebo zcizit majetek, přesahuje-li hodnota nabývaného nebo zcizovaného majetku v průběhu jednoho účetního období jednu třetinu vlastního kapitálu vyplývajícího z poslední řádné účetní závěrky nebo z konsolidované účetní závěrky.
- 9) Představenstvo je povinno podat bez zbytečného odkladu příslušnému soudu insolvenční návrh při splnění podmínek stanovených insolvenčním zákonem. Zaviněné porušení této povinnosti členem představenstva má za následek jeho ručení za závazky společnosti, které vznikly po dni, kdy představenstvo povinnost porušilo. Tím není dotčena odpovědnost člena

představenstva podle zvláštních právních předpisů.

- 10) Představenstvo jedná za společnost způsobem uvedeným v těchto stanovách.
- 11) Představenstvo se při své činnosti řídí zásadami a pokyny schválenými valnou hromadou, pokud jsou v souladu s právními předpisy a stanovami, a odpovídá jí za svou činnost. Nestanoví-li ObchZ jinak, není nikdo oprávněn dávat představenstvu pokyny týkající se obchodního vedení společnosti. Dozorčí rada může omezit právo představenstva jednat jménem společnosti, avšak tato omezení nejsou účinná vůči třetím osobám.

14. Složení, ustanovení a funkční období představenstva

- 1) Představenstvo má v souladu s § 194 odst. 3 ObchZ jednoho člena.
- 2) Člen představenstva je volen a odvoláván valnou hromadou.
- 3) Členem představenstva může být pouze fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let, je plně způsobilá k právním úkonům, bezúhonná ve smyslu zákona o živnostenském podnikání a u níž nenastala skutečnost, jež je překážkou k provozování živnosti podle zákona o živnostenském podnikání. Osoba, která uvedené podmínky nesplňuje nebo na jejíž straně je dána překážka k výkonu funkce, se členem představenstva nestane, i kdyby o tom rozhodl příslušný orgán. Přestane-li člen představenstva splňovat zákonné podmínky pro výkon funkce, jeho funkce tím automaticky zaniká.
- 4) Funkční období člena představenstva je tříleté. Opětovná volba člena představenstva je možná.
- 5) Člen představenstva může z funkce odstoupit formou písemného prohlášení, doručeného valné hromadě. Výkon funkce skončí dnem, kdy odstoupení projednala nebo měla projednat valná hromada.

15. Svolávání společného zasedání představenstva a dozorčí rady

- 1) Jediný člen představenstva (dále jen „představenstvo“) je povinen svolat společné zasedání představenstva a dozorčí rady, požádá-li o to některý člen dozorčí rady. Společné zasedání představenstva a dozorčí rady se koná v sídle společnosti. Společné zasedání svolá představenstvo písemnou pozvánkou, v níž uvede místo, datum a hodinu konání a program zasedání. Pozvánka musí být členům dozorčí rady doručena nejméně 15 dní před zasedáním. Této lhůty se však mohou členové dozorčí rady vzdát.
- 2) Představenstvo může podle své úvahy přizvat na zasedání i jiné osoby, například zaměstnance nebo akcionáře.

16. Rozhodování představenstva

Působnost představenstva vykonává jeho jediný člen. Jeho rozhodnutí musí mít písemnou formu a musí být jím podepsáno.

17. Povinnosti člena představenstva

- 1) Člen představenstva je povinen vykonávat svou působnost s péčí řádného hospodáře a zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích a skutečnostech, jejichž prozrazení třetím osobám by mohlo společnosti způsobit škodu. Je-li sporné, zda člen představenstva jednal s péčí řádného hospodáře, nese důkazní břemeno on sám. Smlouva mezi společností a členem představenstva nebo ustanovení stanov vylučující nebo omezující odpovědnost člena představenstva za škodu jsou neplatné. Člen představenstva odpovídá za škodu, kterou způsobil společnosti plněním pokynu valné hromady, jen byl-li pokyn valné hromady v rozporu s právními předpisy.
- 2) Na člena představenstva se vztahuje zákonný zákaz konkurence.

18. Odměny členů představenstva a tantiémy

Odměna člena představenstva je upravena smlouvou o výkonu funkce, která podléhá následnému schválení valnou hromadou. Za podmínek stanovených zákonem může být členu představenstva přiznána za výkon jeho funkce tantiéma.

C. Dozorčí rada

19. Postavení a působnost dozorčí rady

- 1) Dozorčí rada je kontrolním orgánem společnosti.
- 2) Dozorčí rada dohlíží na výkon působnosti představenstva a uskutečňování podnikatelské činnosti společnosti.
- 3) Dozorčí radě přísluší zejména:
  - a) kontrolovat dodržování obecně závazných právních předpisů,
  - b) přezkoumávat řádnou, mimořádnou, konsolidovanou, případně i mezitímní, účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku nebo úhrady ztráty,
  - c) předkládat svá vyjádření valné hromady,
  - d) svolávat valnou hromadu, jestliže to vyžadují zájmy společnosti a na valné hromadě navrhnout potřebná opatření. Pro způsob svolávání valné hromady platí přiměřeně § 184 - 190 ObchZ,

- e) přezkoumávat zjednodušené čtvrtletní bilance,
  - f) nahlížet do evidence, účetnictví a ostatních dokladů společnosti,
- 4) Dozorčí rada se při své činnosti řídí zásadami a pokyny schválenými valnou hromadou.

20. Složení, ustanovení a funkční období dozorčí rady

- 1) Dozorčí rada má tři členy.
- 2) Dozorčí radu volí a odvolává valná hromada. Člen dozorčí rady nesmí být současně členem představenstva. Má-li společnost více než 50 zaměstnanců v pracovním poměru na pracovní dobu přesahující polovinu týdenní pracovní doby stanovené zákoníkem práce v době konání valné hromady, je jedna třetina dozorčí rady volena zaměstnanci společnosti. Pro člena dozorčí rady platí stejné podmínky výkonu funkce jako pro člena představenstva (viz výše). Dozorčí rada volí ze svých členů předsedu.
- 3) Funkční období člena dozorčí rady je tříleté. Opětovná volba člena dozorčí rady je možná.
- 4) Předseda je povinen svolat zasedání dozorčí rady vždy, požádá-li o to některý z členů dozorčí rady, člen představenstva nebo písemně kterýkoliv akcionář, pokud současně uvede naléhavý důvod jejího svolání.
- 5) Zasedání dozorčí rady se koná v sídle společnosti.
- 6) Nemůže-li se člen dozorčí rady zúčastnit jejího zasedání, je oprávněn písemně zmocnit jiného člena dozorčí rady, aby ho při tomto jednání zastupoval. Každý člen dozorčí rady však může při zasedání zastupovat nanejvýše jednoho nepřítomného člena.
- 7) Dozorčí rada může podle své úvahy přizvat na zasedání i členy jiných orgánů společnosti, zaměstnance nebo akcionáře.

21. Zasedání dozorčí rady

- 1) Zasedání dozorčí rady řídí její předseda.
- 2) Zasedání dozorčí rady a přijatých usneseních se pořizuje zápis, který podepisuje dozorčí radou určený zapisovatel a předseda dozorčí rady. V zápisu se uvedou i stanoviska menšiny členů, jestliže tito o to požádají, a vždy se uvede odchýlný názor členů dozorčí rady zvolených zaměstnanci. Kopie zápisu se zasílá představenstvu.
- 3) Náklady spojené se zasedáním i s další činností dozorčí rady nese společnost.

22. Usnášení dozorčí rady

- 1) Dozorčí rada je způsobilá se usnášet, je-li na zasedání přítomna, osobně nebo prostřednictvím zástupce na základě písemné plné moci, nadpoloviční většina jejích členů.
- 2) K přijetí usnesení je zapotřebí souhlas většiny hlasů členů dozorčí rady.
- 3) Při volbě a odvolávání předsedy dozorčí rady dotčená osoba nehlasuje.

23. Povinnosti členů dozorčí rady

- 1) Člen dozorčí rady je povinen vykonávat svou působnost s péčí řádného hospodáře a zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích a skutečnostech, jejichž prozrazení třetím osobám by mohlo společnosti způsobit škodu. Je-li sporné, zda člen dozorčí rady jednal s péčí řádného hospodáře, nese důkazní břemeno on sám. Smlouva mezi společností a členem dozorčí rady nebo ustanovení stanov vylučující nebo omezující odpovědnost člena dozorčí rady za škodu jsou neplatné. Člen dozorčí rady odpovídá za škodu, kterou způsobil společnosti plněním pokynu valné hromady, jen byl-li pokyn valné hromady v rozporu s právními předpisy.
- 2) Pokud tyto stanovy vyžadují k určitým jednáním představenstva předchozí souhlas dozorčí rady nebo využije-li dozorčí rady svého práva zakázat představenstvu určité jednání jménem společnosti, neodpovídají za případně vzniklou škodu členové představenstva, nýbrž společně a nerozdílně ti členové dozorčí rady, kteří hlasovali pro přijetí tohoto rozhodnutí, pokud nejednali s péčí řádného hospodáře.
- 3) Členové dozorčí rady, kteří odpovídají společnosti za škodu, ručí za závazky společnosti společně a nerozdílně, jestliže odpovědný člen dozorčí rady škodu neuhradil a věřitelé nemohou dosáhnout uspokojení své pohledávky z majetku společnosti pro její platební neschopnost, nebo z důvodu, že společnost zastavila platby. Rozsah ručení je omezen rozsahem povinnosti člena dozorčí rady k náhradě škody. Ručení člena dozorčí rady zaniká, jakmile způsobenou škodu uhradí.

Na členy dozorčí rady se vztahuje zákonný zákaz konkurence.

24. Odměny členů dozorčí rady a tantiémy

Odměny členů dozorčí rady jsou upraveny smlouvami o výkonu funkce, které podléhají následnému schválení valnou hromadou. Za podmínek stanovených zákonem může být členům dozorčí rady přiznána za výkon jejich funkce tantiéma.

D. Výkonné orgány společnosti

25. Prokurista společnosti

- 1) Představenstvo může jmenovat a odvolat jednoho prokuristu podle § 14 ObchZ.
- 2) Prokurista je oprávněn řídit výkon běžných činností podniku. Přísluší mu zejména:
  - a) vykonávat usnesení představenstva,
  - b) zařizovat běžné záležitosti podniku,
  - c) vykonávat pravomoci představenstva, které mu byly delegovány,
  - d) rozhodovat o zaměstnaneckých záležitostech.
- 3) Prokurista odpovídá za svou činnost představenstvu.

26. Ředitel společnosti

- 1) Společnost zřizuje za účelem řízení běžných činností společnosti funkci ředitele. Společnost má jednoho ředitele.
- 2) Ředitele jmenuje a odvolává představenstvo, které jej v souvislosti se jmenováním vybaví příslušnými plnými mocemi.
- 3) Řediteli přísluší zejména:
  - a) vykonávat usnesení orgánů společnosti a pokyny představenstva,
  - b) vykonávat působnost, kterou na něj přeneslo představenstvo,
  - c) předkládat návrhy představenstvu,
  - d) zabezpečovat operativní obchodní a provozní vedení společnosti,
  - e) zajišťovat řádné vedení předepsané evidence, účetnictví, obchodních knih a dalších dokladů společnosti,
  - f) rozhodovat o zaměstnaneckých záležitostech společnosti.
- 1) Ředitel odpovídá za svou činnost představenstvu a je vůči společnosti v pracovním poměru.

III. JEDNÁNÍ ZA SPOLEČNOST

27. Jednání za společnost a podepisování za společnost

Společnost zastupuje a jejím jménem jedná vůči třetím osobám, před soudy a před jinými orgány v celém rozsahu představenstvo. Podepisuje tak, že jediný člen představenstva k firmě společnosti připojí svůj vlastnoruční podpis.

28. Ostatní osoby oprávněné podepisovat za společnost

- a) prokurista s dodatkem označujícím prokuru,
- b) ředitel v rozsahu pravomocí udělených představenstvem,

IV. HOSPODAŘENÍ SPOLEČNOSTI

29. Rozdělování zisku společnosti

- 1) O rozdělení zisku společnosti rozhoduje valná hromada na návrh představenstva po přezkoumání tohoto návrhu dozorčí radou.
- 2) Zisk společnosti dosažený v obchodním roce se po odečtení částek připadajících na daně, na přiděly rezervnímu fondu a na další účely schválené valnou hromadou, může použít k rozdělení na dividendy a tantiémy. Podíl na zisku společnosti se určuje poměrem jmenovité hodnoty akcií akcionáře k jmenovité hodnotě akcií všech akcionářů. Valná hromada může rozhodnout, že část zisku se použije na zvýšení základního kapitálu společnosti.
- 3) Společnost není oprávněna rozdělit zisk nebo jiné vlastní zdroje mezi akcionáře, je-li vlastní kapitál zjištěný z řádné nebo mimořádné účetní závěrky nebo by v důsledku rozdělení zisku byl nižší než základní kapitál společnosti, zvýšení o:
  - a) upsanou jmenovitou hodnotu akcií, pokud byly upsány akcie společnosti na zvýšení základního kapitálu a zvýšený základní kapitál nebyl ke dni sestavení řádné nebo mimořádné účetní závěrky zapsán v obchodním rejstříku,
  - b) tu část rezervního fondu nebo ty rezervní fondy, které podle zákona a stanov nesmí společnost použít k plnění akcionářům,
- 4) Částka určená k vyplacení jako podíl na zisku nesmí být vyšší, než je hospodářský výsledek účetního období vykázaný v účetní závěrce snížený o povinný příděl do rezervního fondu podle § 217 odst. 2 ObchZ a o neuhrazené ztráty minulých let a zvýšení o nerozdělený zisk minulých let a fondy vytvořené ze zisku, které společnost může použít dle svého volného uvážení.

- 5) Dividenda a tantiéma je splatná do dvou měsíců ode dne, kdy bylo přijato usnesení valné hromady o rozdělení zisku.

30. Rezervní fond

- 1) Rezervní fond slouží ke krytí ztrát společnosti.
- 2) Společnost je povinna vytvořit rezervní fond z čistého zisku vykázaného v řádné účetní závěrce za rok, v němž poprvé čistý zisk vytvoří, a to ve výši nejméně 20% z čistého zisku, avšak ne více, než 10% z hodnoty základního kapitálu. Tento fond se ročně doplňuje 5 % čistého zisku za uplynulý obchodní rok, a to až do doby, kdy jeho výše dosáhne 20% základního kapitálu.
- 3) O případné další tvorbě rezervního fondu nad hranici stanovenou v těchto stanovách, rozhoduje valná hromada.
- 4) O použití rezervního fondu rozhoduje valná hromada.

31. Krytí ztrát společnosti

- 1) O způsobu krytí ztrát společnosti vzniklých v uplynulém obchodním roce, rozhoduje valná hromada na návrh představenstva.
- 2) Případné ztráty, vzniklé při hospodaření společnosti, budou kryty především z rezervního fondu. Způsob použití vyplývá ze stanov a ObchZ.

32. Důsledky porušení povinnosti splatit včas upsané akcie

- 1) Upisovatel je povinen splatit emisní kurs akcií, které upsal, nejpozději do jednoho roku od vzniku společnosti.
- 2) Při porušení povinnosti splatit emisní kurs upsaných akcií nebo jeho část, zaplatí upisovatel úroky z prodlení ve výši 15 % ročně z nesplacené částky.
- 3) Jestliže upisovatel nesplatí emisní kurs upsaných akcií nebo jeho splatnou část, vyzve jej představenstvo, aby jej splatil ve lhůtě 60 dnů od doručení výzvy.
- 4) Po marném uplynutí lhůty uvedené v odst. 3) vyloučí představenstvo upisovatele ze společnosti a vyzve jej, aby vrátil v přiměřené lhůtě zatímní list. Vyloučený upisovatel ručí společnosti za splacení emisního kursu jím upsaných akcií.
- 5) Pokud vyloučený upisovatel v určené lhůtě zatímní list nevrátí, prohlásí představenstvo tento zatímní list za neplatný a své rozhodnutí zveřejní způsobem určeným zákonem a těmito stanovami pro svolávání valné

hromady. Písemné oznámení o tomto úkonu zašle upisovateli a současně své rozhodnutí zveřejní.

- 6) Za zatímní list, který byl představenstvem prohlášen za neplatný, vydá představenstvo nový zatímní list nebo akcie osobě, schválené valnou hromadou, která splatí emisní kurs těchto akcií.
- 7) Majetek, který získá společnost prodejem vráceného zatímního listu nebo vydáním nového zatímního listu nebo akcií, použije k vrácení plnění poskytnutého vyloučeným upisovatelem na splacení emisního kursu akcií upsaných vyloučeným upisovatelem a po započtení nároků vzniklých společnosti z porušení jeho povinností.

33. Pravidla postupu při zvyšování a snižování základního kapitálu

Zvýšení základního kapitálu

- 1) O zvýšení základního kapitálu rozhoduje valná hromada. Činí tak za podmínek stanovených obecně závaznými právními předpisy a způsobem, který z nich vyplývá. K rozhodnutí valné hromady o zvýšení základního kapitálu je zapotřebí kvalifikované většiny hlasů podle těchto stanov. O uvedeném rozhodnutí se pořizuje notářský zápis.
- 2) Má-li být zvýšení základního kapitálu společnosti provedeno upisování nových akcií, valná hromada rozhodne usnesením o zvýšení základního kapitálu upisováním akcií, které musí obsahovat náležitosti požadované v § 203 odst. 2 písm. a) - j) ObchZ. Důsledky porušení povinnosti splatit upsané akcie vyplývají z obecně závazných právních předpisů a těchto stanov.
- 3) Zvýšení základního kapitálu upsáním nových akcií je přípustné, jestliže akcionáři zcela splatili emisní kurs dříve upsaných akcií. Po schválení řádné, mimořádné nebo mezitímní účetní závěrky může valná hromada rozhodnout, že použije čistého zisku po provedení přidělu do rezervního fondu podle § 217 ObchZ nebo jeho části a nebo jiného vlastního zdroje vykázaného v účetní závěrce ve vlastním kapitálu ke zvýšení základního kapitálu. Čistého zisku nelze použít při zvyšování základního kapitálu na základě mezitímní účetní závěrky.
- 4) Společnost nemůže zvýšit základní kapitál z vlastních zdrojů, není-li splněna podmínka uvedená v § 178 odst. 2 ObchZ.
- 5) Ke zvýšení základního kapitálu nelze použít rezervních fondů, které jsou vytvořeny k jiným účelům, ani vlastních zdrojů, jež jsou účelově vázány.

- 6) Zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů společnosti nemůže být vyšší, než kolik činí rozdíl mezi výší vlastního kapitálu a součtem hodnoty základního kapitálu a rezervních fondů.
- 7) Předpokladem zvýšení základního kapitálu touto formou je, že účetní závěrka podle odst. 1 byla ověřena auditorem s výrokem „bez výhrad“ a byla sestavena z údajů zjištěných nejpozději ke dni, od něhož do dne rozhodnutí valné hromady o zvýšení základního kapitálu neuplynulo více než 6 měsíců. Pokud však společnost z jakékoliv mezitímní účetní závěrky zjistila snížení vlastních zdrojů, nemůže použít údaje z řádné nebo mimořádné účetní závěrky, ale musí vycházet z této mezitímní účetní závěrky.
- 8) Usnesení valné hromady o zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů společnosti musí obsahovat náležitosti, uvedené v ust. § 208 odst. 6 ObchZ.
- 9) Na zvýšení základního kapitálu se podílejí akcionáři v poměru jmenovitých hodnot jejich akcií.
- 10) Zvýšení základního kapitálu se provede buď vydáním nových akcií a jejich bezplatným rozdělením mezi akcionáře podle poměru jmenovitých hodnot jejich akcií nebo zvýšením jmenovité hodnoty dosavadních akcií.
- 11) Zvýšení jmenovité hodnoty dosavadních listinných akcií se provede jejich výměnou za nové akcie. Představenstvo vyzve způsobem určeným zákonem a těmito stanovami pro svolání valné hromady akcionáře, kteří mají listinné akcie, aby je předložili ve lhůtě určené rozhodnutím valné hromady za účelem jejich výměny. Pokud akcionář ve stanovené lhůtě akcie nepředloží, není oprávněn až do jejich předložení vykonávat práva s nimi spojená a představenstvo společnosti uplatní postup podle § 214 ObchZ.
- 12) Mají-li být vydány na zvýšení základního kapitálu listinné akcie, vyzve představenstvo akcionáře bez zbytečného odkladu po zápisu zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku způsobem určeným zákonem a stanovami pro svolání valné hromady, aby se dostavili k převzetí nových akcií. Pokud akcionář nové akcie ve lhůtě jednoho roku od uveřejnění výzvy převzetí akcií nepřevzme, jeho právo na vydání akcií se promlčuje. Výzva akcionářům musí obsahovat náležitosti, uvedené v § 209 odst. 4 písm. a) - c) ObchZ.

Podmíněné zvýšení základního kapitálu

- 1) Pokud se valná hromada usnese na vydání vyměnitelných nebo priorit-

ních dluhopisů, přijme současně usnesení o zvýšení základního kapitálu v rozsahu, v jakém mohou být uplatněna výměnná práva z vyměnitelných dluhopisů nebo přednostní práva z prioritních dluhopisů.

- 2) Částka podmíněného zvýšení základního kapitálu nesmí přesáhnout polovinu základního kapitálu, jež je ke dni usnesení valné hromady o vydání dluhopisů zapsáno v obchodním rejstříku.
- 3) Představenstvo je povinno podat návrh na zápis usnesení valné hromady o podmíněném zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku do 30 dnů ode dne, kdy valná hromada toto usnesení přijala. Teprve po zapsání usnesení valné hromady o podmíněném zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku může začít vydávání vyměnitelných a prioritních dluhopisů.
- 4) Výměnné právo se uplatní u společnosti doručením písemné žádosti o výměnu dluhopisů za akcie společnosti. Doručení žádosti nahrazuje upsání a splacení akcií. Přednostní právo se vůči společnosti uplatňuje upsáním akcií společnosti. V ostatním se na postup při upsání akcií použije § 204 ObchZ. Pro postup při výměně dluhopisů za akcie se použijí přiměřeně § 213a odst. 2 a 3 a § 214 ObchZ.

Kombinované zvýšení základního kapitálu

- 1) Zvyšuje-li se základní kapitál upisováním akcií zaměstnanci společnosti, může valná hromada v souladu se stanovami rozhodnout, že část emisního kursu upisovaných akcií bude kryta z vlastních zdrojů společnosti vykázaných v účetní závěrce ve vlastním kapitálu společnosti. Tím není dotčeno § 158 odst. 2 ObchZ. Zvýšení základního kapitálu nepeněžitými vklady nebo vyloučení anebo omezení přednostního práva akcionářů je v tomto případě nepřipustné.
- 2) Usnesení valné hromady musí obsahovat náležitosti, uvedené v § 209a odst. 2 písm. a) - j) ObchZ.
- 3) Upisovatel je povinen splatit ve lhůtě uvedené v rozhodnutí valné hromady před zápisem výše základního kapitálu do obchodního rejstříku nejméně 50 procent části emisního kursu upsaných akcií, který je povinen splatit upisovatel, jestliže usnesení valné hromady nevyžadují splacení částky vyšší.
- 4) Představenstvo může podat návrh na zápis výše základního kapitálu, pouze jestliže byl splacen emisní kurs upsaných akcií ve výši uvedené v odst. 3).

Zvýšení základního kapitálu rozhodnutím představenstva

- 1) Usnesením valné hromady lze pověřit představenstvo, aby za podmínek určených ObchZ a stanovami rozhodlo o zvýšení základního kapitálu upisováním akcií nebo z vlastních zdrojů společnosti s výjimkou nerozděleného zisku, nejvýše však o jednu třetinu dosavadní výše základního kapitálu v době, kdy valná hromada představenstvo zvýšením základního kapitálu pověřila. Pověření představenstva k rozhodnutí o zvýšení základního kapitálu nahrazuje rozhodnutí valné hromady o zvýšení základního kapitálu. Pověření musí určit jmenovitou hodnotu, druh, formu a podobu akcií, které mají být vydány na zvýšení základního kapitálu. Představenstvo může zvýšit základní kapitál i vícekrát, nepřekročí-li celková částka zvýšení základního kapitálu stanovený limit. Jestliže je představenstvo pověřeno rozhodnout o zvýšení základního kapitálu s tím, že emisní kurs akcií lze splácet nepeněžitými vklady, musí pověření zvýšit základní kapitál obsahovat i určení, který orgán společnosti rozhodne o ocenění nepeněžitého vkladu na základě posudku znalce jmenovaného podle ust. § 59 odst. 3 ObchZ nebo znalců.
- 2) O rozhodnutí představenstva musí být pořízen notářský zápis. Na postup při zvyšování základního kapitálu podle odst. 1) se jinak použítí obdobně ustanovení §§ 203 - 209 ObchZ.
- 3) Pověření zvýšit základní kapitál je možno udělit na dobu nejdéle pěti roků ode dne, kdy se konala valná hromada, která se usnesla na pověření zvýšit základní kapitál.
- 4) Následně po rozhodnutí valné hromady o rozdělení zisku bude stanoveno, že podíl zaměstnanců na zisku společnosti lze použít jen ke splacení těchto akcií.

Snížení základního kapitálu

- 1) O snížení základního kapitálu rozhoduje valná hromada. Činí tak za podmínek stanovených obecně závaznými právními předpisy a způsobem, který z nich vyplývá.
- 2) Usnesení valné hromady musí obsahovat náležitosti, uvedené v § 211 odst. 1 písm. a) - f) ObchZ.
- 3) Základní kapitál nesmí být snížen pod minimální výši stanovenou v § 162 odst. 3 ObchZ.
- 4) Snížením základního kapitálu se nesmí zhoršit dobytost pohledávek věřitelů.

- 5) Návrh na zápis snížení základního kapitálu podává představenstvo do 30 dnů od usnesení valné hromady.
- 6) Snížení základního kapitálu může společnost provést následujícími způsoby:
- a) použitím vlastních akcií nebo zatímních listů, má-li je ve svém majetku (viz § 213 ObchZ),
  - b) snížením jmenovité hodnoty akcií a zatímních listů podle § 213a ObchZ,
  - c) vzetím akcií z oběhu na základě losování dle § 213b ObchZ,
  - d) vzetím akcií z oběhu na základě návrhu dle § 213c ObchZ,
  - e) upuštěním od vydání akcií dle § 213d ObchZ,

V. Zrušení a zánik společnosti

34. Způsoby zrušení společnosti

Společnost se zrušuje:

- a) rozhodnutím valné hromady o zrušení společnosti bez likvidace a její přeměně v jinou formu společnosti nebo družstvo či o sloučení, splynutí nebo rozdělení společnosti,
- b) rozhodnutím valné hromady o zrušení společnosti s likvidací,
- c) rozhodnutím soudu o zrušení společnosti,
- d) zrušením konkursu po splnění rozvrhového usnesení nebo zrušením konkursu z důvodu, že majetek dlužníka je zcela nepostačující,
- e) zrušením akciové společnosti s převodem jmění na akcionáře.

35. Rozhodnutí valné hromady o zrušení společnosti

Ve věcech uvedených v čl. 34 písm. a), b) a e) rozhoduje valná hromada kvalifikovanou většinou hlasů přítomných akcionářů. O těchto rozhodnutích se pořizuje notářský zápis.

36. Likvidace společnosti

- 1) Způsob provedení likvidace společnosti při jejím zrušení se řídí obecně závaznými právními předpisy.
- 2) Likvidátorem může být pouze fyzická osoba, kterou jmenuje a odvolává

valná hromada.

- 3) Vstup společnosti do likvidace a likvidátor se zapisují na návrh představenstva do obchodního rejstříku a firma společnosti se doplňuje označením „v likvidaci“. Úkony směřující k likvidaci společnosti činí jménem společnosti likvidátor, na kterého okamžikem jmenování přechází v rámci ust. § 72 ObchZ působnost představenstva jednat jménem společnosti.
- 4) Likvidátor oznámí vstup společnosti do likvidace všem známým věřitelům. Zároveň je povinen bez zbytečného odkladu zveřejnit nejméně dvakrát za sebou s alespoň dvoutýdenním časovým odstupem rozhodnutí o zrušení společnosti s likvidací a s výzvou pro věřitele, aby přihlásili své pohledávky ve lhůtě, která nesmí být kratší tří měsíců. Ke dni vstupu do likvidace sestaví likvidátor zahajovací likvidační účetní rozvahu a soupis jmění. Účetní závěrku předcházející dni vstupu do likvidace sestavuje představenstvo.
- 5) Likvidátor je v průběhu likvidace povinen zejména:
  - a) zaslat soupis jmění každému akcionáři společnosti a věřiteli společnosti, kteří o to požádají,
  - b) přednostně uspokojit mzdové nároky zaměstnanců,
  - c) soustředit peněžní prostředky u jednoho peněžního ústavu,
  - d) vypořádat odvody, daně a poplatky,
  - e) vypořádat závazky společnosti a dosáhnout uspokojení pohledávek společnosti,
  - f) zpeněžit majetek společnosti co nejhospodárnějším a nejrychlejším způsobem,
  - g) po provedení likvidace sestavit zprávu o průběhu likvidace s návrhem na rozdělení čistého majetkového zůstatku mezi akcionáře a předložit ji valné hromadě ke schválení,
- 6) Ke dni zpracování návrhu na rozdělení čistého majetkového zůstatku sestaví likvidátor účetní závěrku a předloží valné hromadě spolu s návrhem na rozdělení likvidačního zůstatku.
- 7) Po uspokojení všech věřitelů se likvidační zůstatek rozdělí mezi akcionáře v poměru odpovídajícím jmenovité hodnotě jejich akcií. Ustanovení § 159 tím není dotčeno.

- 8) Nestačí-li likvidační zůstatek k úhradě jmenovité hodnoty akcií, dělí se likvidační zůstatek mezi akcionáře v poměru odpovídajícím splacené jmenovité hodnotě akcií.
- 9) Nárok na vyplacení podílu na likvidačním zůstatku vzniká akcionáři vrácením listinných akcií společnosti na výzvu likvidátora. Vrácené akcie likvidátor zničí. Pokud akcionář listinné akcie na výzvu nevrátí, postupuje likvidátor přiměřeně podle ust. § 214 ObchZ. Likvidátor může podat výzvu k vrácení listinných akcií až po skončení likvidace.
- 10) V ostatním se použijí ustanovení §§ 68 - 75b ObchZ.
- 11) V případě předlužení se postupuje podle zvláštních předpisů.

37. Zrušení společnosti s přechodem jmění na právního nástupce

- 1) V důsledku zrušení společnosti bez likvidace nemůže být žádný akcionář zbaven účasti na nástupnické akciové společnosti proti své vůli.
- 2) Pokud by v důsledku zrušení společnosti s přechodem jmění na právního nástupce vznikla akcionáři škoda, má právo vůči právnímu nástupci zaniklé společnosti na doplacení rozdílu mezi tržní hodnotou akcií nebo zatímních listů zaniklé společnosti a tržní hodnotou akcií nebo zatímních listů právního nástupce v penězích nebo na bezplatné předání dalších akcií právního nástupce v hodnotě tohoto rozdílu, pokud má tento vlastní akcie ve svém majetku.

38. Zánik společnosti

Společnost zaniká výmazem z obchodního rejstříku.

VI. Závěrečná ustanovení

39. Oznamování

- 1) Povinnost zveřejnění údajů, stanovená příslušnými ustanoveními ObchZ a těmito stanovami, je splněna jejich zveřejnění v Obchodním věstníku.
- 2) Písemnosti určené ostatním osobám se doručují na jejich adresu oznámenou společností nebo jí posledně známou.

40. Právní poměry společnosti a řešení sporů

- 1) Vznik, právní poměry a zánik společnosti, jakož i všechny právní vztahy, vyplývající ze stanov společnosti, a pracovněprávní i jiné vztahy uvnitř společnosti, se řídí českými obecně závaznými právními předpisy.

2) Případné spory mezi akcionáři a společností, spory mezi společností a členy jejích orgánů, jakož i vzájemné spory mezi akcionáři, související s jejich účastí ve společnosti, budou přednostně řešeny smírnou cestou. Nepodaří-li se spor vyřešit smírně, bude k jeho projednání a rozhodnutí příslušný český soud dle platného občanského soudního řádu.

41. Doplnování a změna stanov

O doplňování a změnách stanov rozhoduje valná hromada na návrh představenstva. K tomuto jejímu rozhodnutí je zapotřebí kvalifikované většiny hlasů a pořizuje se o něm notářský zápis. Současně musí být vyhotoveno úplné znění stanov.

42. Účast v jiných společnostech

Společnost může vytvářet další společnosti a účastnit se na činnosti dalších společností.

43. Účinnost stanov

Tyto stanovy nabývají účinnosti dnem podpisu zakladatelské listiny akciové společnosti.

V Praze dne 1. října 2008

Za RIDER Czech Republic, a.s.

František Hezina
předseda představenstva

Příloha 2 : Seznam příloh vyžadovaných v rejstříkovém řízení pro zápis akciové společnosti založené bez veřejné nabídky akcií jedním zakladatelem do obchodního rejstříku

1. Skutečnosti zapisované do formuláře v části Základní údaje se dokládají:

- zakladatelskou smlouvou nebo zakladatelskou listinou ve formě notářského zápisu,
- oprávnění k podnikatelské činnosti,
- listina osvědčující právní důvod užívání místností, v nichž je umístěno sídlo akciové společnosti, tzn. výpis z katastru nemovitostí ne starší 3 měsíců osvědčující vlastnické právo k prostorám, do nichž společnost umístila své sídlo, a pokud akciové společnost není vlastníkem těchto prostor, pak souhlas jejich (spolu)vlastníka nebo správce zmocněného k udělení souhlasu s umístěním sídla a zmocnění tohoto správce,

2. Skutečnosti zapisované do formuláře v části Statutární orgán – představenstvo se dokládají:

- zakladatelskou smlouvou nebo zakladatelskou listinou, jež obsahuje ustanovení o prvním personálním obsazení představenstva,
- souhlas člena představenstva s ustavením do funkce člena představenstva,
- při zápisu člena představenstva – občana ČR do obchodního rejstříku: výpis z Rejstříku trestů ne starší 3 měsíců,
- při zápisu člena představenstva – občana jiného členského státu Evropské unie: výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad státu, jehož je občanem vydaným příslušným soudním nebo správním orgánem. Jestliže tento stát příslušný výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad nevydává, předloží se čestné prohlášení učiněné členem představenstva před notářem nebo orgánem členského státu Evropské unie, jehož je občanem, nebo členského státu Evropské unie posledního pobytu,
- při zápisu člena představenstva, který není občanem ČR ani jiného členského státu Evropské unie: výpis z Rejstříku trestů ne starší 3 měsíců a výpis z evidence trestů nebo odpovídající doklad státu, jehož je člen představenstva občanem a státy, ve kterých se po dobu nepřetržitě alespoň 3 měsíců zdržoval v posledních 3 letech; tyto doklady nesmí být starší 3 měsíců,
- čestné prohlášení člena představenstva o tom, že je plně způsobilý k právním úkonům, splňuje podmínky provozování živnosti podle § 6 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, a nenastala u něho skutečnost, jež je překážkou provozování živnosti dle § 8 zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů a splňuje podmínky podle § 381 obchodního zákoníku (podpis musí být úředně ověřen).

3. Skutečnosti zapisované do formuláře v části Prokura se dokládají:
  - zakládací smlouvou či zakládací listinou obsahující ustanovení týkající se prokury,
  - doklad o jmenování prokuristy,
  - přijetí prokury prokuristou,
  - čestné prohlášení prokuristy, že splňuje podmínky podle § 381 obchodního zákoníku (podpis musí být úředně ověřen).

4. Skutečnosti zapisované do formuláře v části Dozorčí rada se dokládají:
  - zakládací smlouva či zakládací listina obsahující ustanovení týkající se prvního personálního obsazení dozorčí rady,
  - souhlas člena dozorčí rady se jmenováním do funkce člena dozorčí rady,
  - při zápisu člena dozorčí rady – občana ČR do obchodního rejstříku: výpis z Rejstříku trestů ne starší 3 měsíců,
  - při zápisu člena dozorčí rady – občana jiného členského státu Evropské unie: výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad státu, jehož je společník občanem vydaným příslušným soudním nebo správním orgánem. Jestliže tento stát příslušný výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad nevydává, předloží se čestné prohlášení učiněné členem dozorčí rady před notářem nebo orgánem členského státu Evropské unie, jehož je občanem, nebo členského státu Evropské unie posledního pobytu,
  - při zápisu člena dozorčí rady, který není občanem ČR ani jiného členského státu Evropské unie: výpis z Rejstříku trestů a výpis z evidence trestů nebo odpovídající doklad státu, jehož je člen dozorčí rady občanem a státy, ve kterých se po dobu nepřetržitě alespoň 3 měsíců zdržoval v posledních 3 letech; tyto doklady nesmí být starší 3 měsíců,
  - čestné prohlášení člena dozorčí rady o tom, že je plně způsobilý k právním úkonům, splňuje podmínky provozování živnosti podle § 6 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, a nenastala u něho skutečnost, jež je překážkou provozování živnosti dle § 8 zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, a že splňuje podmínky podle § 381 ObchZ (podpis musí být úředně ověřen).

5. Skutečnosti zapisované **do formuláře** v části Jediný akcionář se dokládají:
  - zakladatelská smlouva či zakladatelská listina obsahující ustanovení o tom, že právnická osoba, jediný zakladatel akciové společnosti, upsala všechny akcie,
  - pokud je akcionářem zahraniční právnická osoba, doklad o její existenci.

6. Skutečnosti zapisované do formuláře v části akcie se dokládají:
  - zakladatelská smlouva či zakladatelská listina, obsahující ustanovení o upsání akcií.

7. Skutečnosti zapisované do formuláře v části Základní kapitál se dokládají:
  - usnesení soudu o jmenování znalce podle § 59 odst. 3 ObchZ,

- posudek/posudky znalce o ocenění nepeněžitých vkladů,
- doklady splacení vkladů ve smyslu § 60 odst. 2 a 4 ObchZ,
- doklady o doplacení základního kapitálu,
- zakladatelská smlouva či zakladatelská listina, obsahující ustanovení o upsání akcií.

8. Skutečnosti zapisované do formuláře v části Ostatní skutečnosti se dokládají:

Informace, sdělení a návrhy rejstříkovému soudu obsažené v části Ostatní skutečnosti se dokládají listinami jen tehdy, je-li to podle zvláštního zákona povinné anebo chce-li tak návrhovač učinit dobrovolně z vlastní vůle.

9. Skutečnosti zapisované do formuláře v části Odštěpný závod nebo jiná organizační složka se dokládají:

- rozhodnutí o zřízení odštěpného závodu nebo jiné organizační složky,
- rozhodnutí o jmenování vedoucího odštěpného závodu nebo jiné organizační složky.

10. Skutečnosti zapisované do formuláře v Závěrečné části:

Je-li akciová společnost v řízení o zápis do obchodního rejstříku zastoupena advokátem, notářem nebo jiným zástupcem, vždy se přikládá:

- plná moc; podpis(y) osob(y), které ji jménem akciové společnosti udělily, musí být úředně ověřeny.

Jestliže se v rámci akciové společnosti zapisují do obchodního rejstříku jiné fyzické nebo právnické osoby, musí návrhovač doložit:

- písemné prohlášení, z něhož plyne souhlas zapisované fyzické nebo právnické osob(y) se zápisem nebo změnou zápisu do obchodního rejstříku; podpis(y) na prohlášení musí být úředně ověřen(y); nebo
- veřejnou listinu, z níž plyne souhlas této osoby s jejím zápisem do obchodního rejstříku.

Je-li návrhovačem zahraniční osoba, musí návrhovač přiložit sdělení o doručovací adrese na území České republiky nebo zmocněnce pro přijímání písemností s doručovací adresou v České republice.